

FRATERNITAS

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

2/2025

FRATERNITAS

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

IMPRESSUM

FRATERNITAS

službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca

Br. 2/2025.

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

tel.: (01) 3771-888

fax: (01) 3773-754

www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
fra Zlatko Vlahek,
tajnik Provincije

Odgovara:
fra Miljenko Hontić,
provincijalni ministar

Grafička priprema:
Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga
(Ivica Beljan)

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

UVODNO SLOVO O. PROVINCIJALA

Draga i poštovana braćo,

Pred nama je posljednji broj *Fraternitasa* u ovom četverogodišću. Od prošlog broja, tj. od ljeta do kraja ove 2025. bilo je opet mnogo različitih događanja i trenutaka prožetih različitim raspoloženjima i iskustvima.

Vjerujem da nas je početkom ljeta obradovalo ređenje našeg fra Matea Vujčića u Rimu, kojeg je zaredio Papa Lav XIV., kao i njegova mlada misa u Puli u srpnju.

Još su jedan radostan događaj i razlog nade bili i zavjeti naše četvorice novaka (trojice u Asizu i još jednog, kasnije u Vinkovcima). Zatim je slijedio početak postulature u Cresu (najprije dvojice postulanata, kojima se kasnije pridružio i treći). A kao vrhunac radosti, kad govorimo o našim odgajanicima, bili su svečani zavjeti našega fra Sandija Aščića, na svetkovinu Sv. Franje u Zagrebu.

No, u ovom razdoblju malo nas je iznenadila svojim češćim posjetima *sestrica smrt*, i pozvala u Očev *dom* trojicu naše braće, najprije fra Paška Mandurića, krajem srpnja, a onda i fra Damjana Glavaša, krajem studenog te fra Ivana Kovačevića početkom prosinca. Ovo nas je neugodno iznenadilo, budući da su sva trojica bili još aktivni u svojim samostanima i službama. Ali Božji putovi su nama ljudima često teško razumljivi. Ono što je važno u takvim trenucima jest, imati čvrsto pouzdanje i povjerenje u Božju prisutnost da On sve vodi.

Pred nama su ostala još samo dva mjeseca do redovitoga provincijskog kapitula. Kapituli su uvijek prigoda za prepoznati ono što nam je Gospodin povjerio i darovao te biti zahvalni za njegovo povjerenje. To je također i prilika da pokušamo napraviti i jednu vrstu analize ili provjere ovog mandata koju ćemo, nadam se, još detaljnije pokušati ostvariti i na samom kapitolu.

Smatram da nam je svima poznato kako ne treba polaziti od nesavršenosti, nedostataka i pogrešaka drugih, nego uvijek polaziti od sebe.

Drugi kriterij za provjeru i vrednovanje prijednog puta jest nastojanje na sve gledati Božjim očima i u skladu s našom franjevačkom karizmom. I treći bi kriterij u tom vrednovanju mogao biti naše pažljivo praćenje znakova vremena i usklađivanje sa spomenuta prva dva kriterija.

Zato neka i ovaj osvrt na prošlo polugodište ove, za nas franjevce dvostruko jubilarne godine, bude novi poticaj za što odgovornije življenje svoga poziva i za još velikodušniju raspoloživost Bož-

joj volji i služenju bližnjima u franjevačkom duhu poniznosti, iskrenosti i ljubavi.

Svima vama želim ugodno i korisno čitanje, želeći vam dobru i blagoslovljenu pripremu za što bolju proslavu Gospodnjeg Utjelovljenja kao i svih božićnih blagdana.

A nova 2026. godina, u kojoj se zaključuju i veliki franjevački jubileji sa spomenom 800. godišnjice Franjina preminuća, neka nam bude popraćena još većim zagovorom našeg Utemeljitelja te tako urodi još plodonosnijim osobnim i zajedničkim životom na slavu Božju, dobro Crkve i Božjeg naroda, kojemu smo poslani!

fra **MILJENKO HONTIĆ**,
provincijalni ministar

1. IZ NAŠEGA REDA

ZAVRŠEN GENERALNI KAPITUL FRANJEVACA KONVENTUALACA U RIMU

Od 1. do 21. lipnja 2025., Red Male braće konventualaca (OFMConv.) u međunarodnom kolegiju „Sveti Bonaventura – Seraphicum“ u Rimu, slavio je svoj 203. Generalni kapitul.

Na kapitolu se okupilo oko 120 članova iz 67 zemalja svijeta, od koji je samo 80 bilo s pravom aktivnog i pasivnog prava glasa (provincijali, kustosi i delegati). Trenutno Red OFMConv. ima 3780 zavjetovanih članova. Iz Hrvatske je na kapitolu sudjelovao provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Miljenko Hontić.

Naslov i glavna tema kapitula bila je “Nada, pisati budućnost u sadašnjosti”. Osim izbora nove uprave Reda, na kojoj je za još jedno šestogodište potvrđen dosadašnji General Reda, fra Carlos Trovarelli, izabrani su i neki novi savjetnici (definitori), među kojima je slovenski franjevac, fra Igor Salmič, izabran za novog Vikara Reda.

Na kraju kapitula, (pretposljednji dan, 20. lipnja) članovi kapitula pohodili su Vatikan i baziliku Svetog Petra, gdje su slavili svečano euharistijsko slavlje, koje je predvodio uzoriti kardinal Luis Antonio Tagle. Nakon slavljenja zahvalne euharistije svi su bili primljeni u audijenciju kod pape Lava XIV. u Vatikanu. Tom prilikom njima su se pridružili i članovi Reda Presvetog Trojstva, budući da su i oni tih dana imali svoj Generalni kapitul. Kapitul je završen 21. lipnja izborom novog Ekono- ma i Egzaktora Reda, te završnom sjednicom u kojoj su se braća spomenula svih pokojnih članova od prošlog Generalnog kapitula, te završnim prihvaćanjem pisma upućenog svoj braći Reda. U nastavku donosimo Papin nagovor Kapitularcima.

NAGOVOR PAPE LAVA XIV. POVODOM AUDIJENCIJE NA KRAJU GENERALNOG KAPITULA FRANJEVACA KONVENTUALACA, ZAJEDNO S TRINITARCIMA

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Mir s vama! Dobrodošli, draga braćo! Posebno pozdravljam generalne poglavare – obojica su potvrđena – vijećnike i kapitulare Reda male braće konventualaca i Reda Presvetog Trojstva i kapitulara, kao i delegate Trećih redova i laičke skupine.

Mogućnost zajedničkog dočeka franjevac i trinitaraca podsjetila me na sliku u apsidi bazilike sv. Ivana Lateranskog, koja prikazuje audijenciju čija bi ovo mogla biti prekrasna rekonstrukcija. Zapravo, slika prikazuje papu Inocenta III. kako zajedno prima sv. Franju i sv. Ivana de Matu, u čast njihova velikog doprinosa reformi redovničkog života.

Zanimljivo je primijetiti da je sveti Franjo prikazan kako kleči s golemom otvorenom knjigom, gotovo kao da će reći papi: „Vaša Svetosti, molim vas samo to da mogu živjeti pravilo Svetog Evanđelja sine glossa“ (vidi Test 14-15). Sveti Ivan de Mata, s druge strane, stoji i drži Pravilo koje je sastavio zajedno s papom. Ako Sveti Franjo pokazuje svoju poslušnost Crkvi, ne predstavljajući svoj projekt kao svoj vlastiti, već kao božanski dar, Sveti Ivan de Mata prikazuje odobreni tekst, nakon proučavanja i razlučivanja, kao vrhunac rada koji je bio apsolutno potreban za ostvarenje svrhe koju je Bog nadahnuo. Dva stava, daleko od toga da su u suprotnosti jedan s drugim, nego su se međusobno osvjetljavala i bili smjernica za službu Crkvi koju je Sveta Stolica od tada provodila u korist svih karizmi.

Bog je nadahnuo ova dva sveca ne samo na duhovni put služenja, već i na želju da s Petrovim

nasljednikom razgovaraju o daru primljenom od Duha kako bi ga učinili dostupnim Crkvi. Sveti Franjo objašnjava papi potrebu da se slijedi Isus bez zadržke, bez skrivenih motiva, bez dvosmislivosti ili lukavstva. Sveti Juan de Mata izrazio je ovu istinu riječima koje će se kasnije pokazati kao temeljnima i koju će Sveti Franjo potpuno usvojiti. Dobar primjer bit će život „bez ičega vlastitog“, bez ičega „skrivenog u džepu ili srcu“, kako je naglasio papa Franjo (vidi Obraćanje kanonicima Reda Duha Svetoga, 5. prosinca 2024.). Drugi od ovih izraza izražava potrebu da se takva predanost pretvori u služenje, da se poglavar doživljava kao služitelj, odnosno onaj koji se čini manjim, kako bi bio sluga svima. Zanimljivo je primijetiti kako je redak iz Evanđelja svetog Mateja (vidi 20,27) utjecao na vokabular cijeloga redovničkog života, jer nazivanje nekoga priorom, učiteljem, magistrinom ili ministrom oblikuje cijeli koncept autoriteta kao služenja...

Drugi bitan element svrhe vas, Male braće konventualaca, bio je na ovom Kapitolu provesti razlučivanje o propisima Generalnih i Provincijskih Kapitula, jer u njima „govorimo o Božjim stvarima“. Ne smije nas pokretati naš osobni interes, već Kristov; Njegov Duh je taj kojeg prvo moramo slušati, „pisati budućnost u sadašnjosti“ – kako kaže moto vašeg Kapitula. Slušajte ga u glasu brata, u razlučivanju zajednice, u pažnji prema znakovima vremena, u pozivima Učiteljstva. Dragi sinovi svetog Franje Asiškog, u osamstotoj obljetnici skladanja Pjesme stvorenja ili Brata Sunca, potičem vas da budete, svaki osobno i u svakom od svojih bratstava, živi podsjetnik na primat hvale Bogu u kršćanskom životu. I ne želim zaboraviti da vi konventualci slavite obljetnicu svoje obnovljene prisutnosti na Dalekom istoku.

Predragi, želio bih zaključiti ovaj susret hvalospjevima Svevišnjem Bogu, presvetim riječima koje je napisao sveti Franjo: „Svet si, Gospodine, jedini Bog, koji činiš čudesa. Ti si snažan, Ti si velik, Ti si svevišnji, Ti si svemogući kralj, Ti, Sveti Oče, kralj neba i zemlje“ (Fonti Francescane, 261).

Hvala svima i neka vas sve Bog blagoslovi!

GENERALNA KUSTODIJA

Sveti Samostan Svetoga Franje u Asizu Male braće konventualaca

Asiz, 15. rujna 2025.

Prot. 25-0000324

Čl. 13.2

Ministrima, kustosima i delegatima,
a preko njih i svoj braći Reda

Predmet: **Osamstota obljetnica
smrti svetog Franje.
Izlaganje posmrtnih
ostataka Serafskog Oca.**

Predragi,

sljedećeg 4. listopada, na njegov blagdan, u Asizu će se službeno objaviti godina proslave osamstote obljetnice smrti svetog Franje, a koja će započeti u subotu, 10. siječnja 2026., u Porcijunkuli, mjestu njegove blažene smrti, međunarodnom proslavom koja će se prenositi putem društvenih mreža.

Želimo da ova obljetnica bude pravo milosno vrijeme za svu braću, za one koje je nadahnuo njegov način života i za cijeli svijet.

Već neko vrijeme, zajedno s Mjesnim odborom, Nacionalnim odborom koji je osnovala talijanska vlada (sveti Franjo je zaštitnik Italije) i generalnim ministrima Franjevačke obitelji, marljivo radimo na pripremi niza događaja i aktivnosti koji će nam omogućiti da proslavimo ovu važnu obljetnicu te svima ponudimo poziv na obnovljeni navještaj evanđelja.

Između ostalih inicijativa, želimo vas obavijestiti - za sada, povjerljivo - da će tijekom korizme 2026. biti izloženi posmrtni ostaci "Patrijarha siromašnih". Kako je navedeno u pismu kojim se odobrava izlaganje, a koje je potpisao kardinal Pietro Parolin, državni tajnik Svete Stolice: *U Crkvi se prema predaji časte sveci; također se drže u časti njihove vjerodostojne relikvije i slike. Blagdani svetaca razglašuju čudesna Kristova djela u njegovim slugama, a vjernicima stavljaju pred oči prikladne primjere za nasljedovanje* (Sacrosanctum Concilium, br. 111).

Prijenos iz kripe u donju crkvu Bazilike održat će se u subotu, 21. veljače poslijepodne, za vrijeme Prve večernje prve korizmene nedjelje. Braća Prvog i Trećega Franjevačkog Reda svetog Franje bit će posebno pozvana na sudjelovanje u ovom slavlju.

Od tog trenutka, tijelo Serafskog Oca bit će izloženo do nedjelje, 22. ožujka, pete korizmene

nedjelje, kada će biti postavljeno u urnu koja ga čuva gotovo osamsto godina.

Štovanje tijela svetog Franje bit će pripremljeno i popraćeno katehetskima, liturgijskim i duhovnim itinerarijem koje će prolaziti kroz Baziliku, jačajući evanđeosku logiku sjemena koje umire u ljubavi i ponovno uskrsava, donoseći plodove u zajedništvu crkvenog Tijela Kristova. Za pristup izložbi potrebno se prijaviti putem namjenske web stranice koja je trenutno u izradi: www.sanfrancescovive.org.

Za ovaj događaj - kao i za druge inicijative obljetnice - očekujemo veliki broj hodočasnika koji će dolaziti u Asiz. Želimo svjedočiti franjevačku karizmu, prije svega po pripravljenosti, radosnoj i velikodušnoj dobrodošlici.

Kao što možete pretpostaviti, sve će to zahtijevati mnogo organizacijskog napora i, prije svega, marljivu, spokojnu i gostoljubivu prisutnost mnogih fratara i volontera, kao i sigurnosnog i nadzornog osoblja.

Stoga pozivamo fratre iz cijelog Reda da se stave na raspolaganje za neko razdoblje u Asizu, u trajanju od jednog ili više tjedana, kako bi osigurali različite službe i u Bazilici - bit će posebno važno imati fratre na raspolaganju za katehetske i sakramentalne tečajeve tijekom izlaganja (ispovijedi na raznim jezicima i međunarodna euharistijska slavlja, za razgovor, doček i nadzor itd.) - i u samostanima (priprema prostorija, čišćenje i razne službe). Također preporučamo da odgovjitelji i odgovorni raznih tajništava uprave Reda uoče i podupru povijesnu važnost ovog događaja i formativnu vrijednost ovog iskustva s fratri- ma iz Asiza za evangelizaciju, uključujući ga u svoje godišnje planiranje.

Kako bismo što bolje organizirali vaš dolazak, molimo vas da potvrdite svoju raspoloživost do 30. listopada slanjem e-maila Tajniku kustodije: sacroconvento@sanfrancescoassisi.org.

Zahvaljujemo vam na pažnji i, s nadom da će ova franjevačka obljetnica donijeti obilne plodove vjere, nade i ljubavi, bratski vas pozdravljamo.

Neka vam Gospodin da mir!

(Potpis)

fra **MARCO MORONI**

(Pečat Svetoga Samostana u Asizu)

Kustos

i braća Kustodije

.....
Generalni ministar
Reda Male braće konventualaca

Prot. br. 1021/2025
Rim, 21. studenoga 2025.

PRAVILNIK ZA SLAVLJENJE PROVINCIJSKOG KAPITULA (VERZIJA 2025.)

Maloj braći konventualcima,
mir i dobro!

Ovim se aktom cijelome Redu dostavlja ažurirani tekst *Pravilnika za slavljenje provincijskog kapitula*, u izdanju za 2025. godinu.

Dokument u cijelosti preuzima odredbe 203. redovitoga generalnog kapitula, koji je odlukom br. 4 odobrio Pravilnik u obliku u kojem je već bio proglašen *ad experimentum* dana 15. listopada 2021. od strane Generalnog ministra i njegova Definitorija (Prot. br. 0817/2021), uz izmjene koje su naknadno unesene. Sama odluka glasi:

„Generalni kapitul odobrava tekst Direktorija za slavljenje provincijskih i kustodijskih kapitula Reda, u obliku u kojem je bio odobren *ad experimentum* 15. listopada 2021. od strane Generalnog ministra i njegova Definitorija (Prot. br. 0817/2021), uz sljedeće izmjene: [...]”

Dopune unesene u Pravilnik odnose se na točke 15., 20. i 41., kako je već naznačeno u pismu Generalnog ministra od 21. srpnja 2025. (Prot. br. 0656/2025), kojim su Redu dostavljeni prijedlozi usvojeni na 203. generalnom kapitolu.

Premda bi bilo moguće ovdje izložiti cjelokupan proces nastanka dokumenta – uključujući faze revizije, ažuriranja i prilagodbi – smatralo se primjerenijim predati Redu konačni i važeći tekst, koji uključuje izmjene usvojene na Kapitolu 2025., dok se eventualna povijesna i razvojna razmatranja pridržavaju budućim publikacijama ili produbljenim studijama.

Stoga se Redu predaje važeći tekst Pravilnika za slavljenje provincijskog kapitula (Verzija 2025.), uz nadu da će on, s jasnoćom i mjerodavnošću, poduprijeti kapitulski hod naših provincija i kustodija.

Na dan posvećen Prikazanju Blažene Djevice Marije, povjeravamo njezinu zagovoru naše službenje te razlučivanja i odluke koje će sazrijevati u okviru kapitulskih slavlja.

fra **CARLOS A. TROVARELLI**
Generalni ministar

(Pečat Reda)

fra **TOMASZ SZYMCZAK**
Generalni tajnik

.....
Generalni ministar
Reda Male braće konventualaca

Prot. br. 0841/2025
Rim, 1. listopada 2025.

fra **MILJENKO HONTIĆ**, *Provincijski ministar*

Provincija sv. Jeronima u Hrvatskoj

Predragi brate,

budući da je došlo vrijeme za izbor Provincijskog ministra i ostalih poglavara i službenika **Provincije sv. Jeronima u Hrvatskoj**, ovime najavljujem Redovni provincijski kapitul za **2. ožujka 2026.** i sljedećih dana, koji će se održati u samostanu Svetog Duha u Zagrebu.

Obavijestit ćeš braću koja moraju sudjelovati u radu kapitula da budu prisutna na spomenutom mjestu na naznačeni datum, osim ako ih u tome ne sprječava ozbiljan razlog, te da se o tome obavijesti Predsjednik Kapitula.

a) Izbornici redovitoga provincijskog kapitula, u skladu s Konstitucijama našeg Reda, čl. 210, § 2, i Generalnim statutima, br. 116, §3, jesu:

- *po službi*: Generalni ministar ili njegov Delegat, Provincijski ministar, bivši Provincijski ministar koji je završio svoju službu na posljednjem redovitom Kapitolu, Provincijski kustosi, Provincijski definatori i Generalni definator;

- *po izboru*: zastupnici izabrani prema Generalnim statutima.

b) Provincijski ministar neka naloži svoj braći Provincije da što prije započnu s izborom zastupnika prema odabranom sustavu izbora, stoga ga se pridržavajući.

c) Sjednice kapitula održavaju se prema normama Konstitucija i Pravilnika za slavlje Provincijskog kapitula. O ostalom odlučuje Predsjednik Kapitula, koji također ima ovlast samostalno rješavati sve nedoumice koje se mogu pojaviti u tumačenju odvijanja Kapitula. Sva izvješća moraju se Predsjedniku dostaviti u dva primjerka, jedno za Generalni arhiv, a drugo za Provincijski arhiv.

d) Akti kapitula, koje je sastavio tajnik Kapitula, trebaju se što prije poslati Generalnom tajništvu.

Prvog dana Kapitula, u svakom samostanu Provincije neka se slavi Misa Duhu Svetom kako bi se zazvala Božja pomoć. U međuvremenu, dok molim Gospodina za sretan ishod sljedećeg Provincijskog kapitula, od srca šaljem Tebi i svoj braći Tvoje Provincije serafski blagoslov.

(Potpis)

fra **CARLOS A. TROVARELLI**
Generalni ministar

(Pečat Reda)

(Potpis)

fra **TOMASZ SZYMCAK**
Generalni tajnik

fra **MILJENKO HONTIĆ**, *Provincijski ministar*,
Provincijalat OFM Conv., Sveti Duh 31, 10 000
ZAGREB, Hrvatska - CROAZIA

Generalni ministar
Reda Male braće konventualaca

Prot. br. 0835/2025
Rim, 29. rujna 2025.

PORUKA GENERALNOG MINISTRA FRA CARLOSA TROVARELLIJA ZA BLAGDAN SVETOGA FRANJE 2025.

Predraga braćo,

nedavni redoviti Generalni kapitul pozvao nas je da se s vremenom u kojem živimo suočimo čvrsto ukorijenjeni u teološkoj kreposti nade: nade koja se rađa iz Raspetoga i Uskrsloga i koja nas danas čini ljudima sposobnima za budućnost; nade koja nas potiče gledati dalje, ne dati se pobijediti poteškoćama ili umorima sadašnjega vremena (usp. *Pismo svoj braći Reda o završetku 203. generalnog kapitula* od 21. lipnja 2025.).

Na ovaj blagdan svetoga Franje, dok se pripremamo slaviti osamstotu obljetnicu njegova prijelaza u nebesku Domovinu, želimo zasigurno gledati dalje i živjeti na istinski alternativan način

u odnosu na dominantnu kulturu našega vremena, često udaljenu od humanizirajućih i evanđeoskih vrijednosti. U tom jubilarnom ozračju želimo obnoviti i ponovno snažno istaknuti sve ono što nas obilježava kao franjevece konventualce.

Promatrajući povijesna zbivanja suvremenoga svijeta, brzo nas obuzima osjećaj razočaranja: uviđamo kako često ponavljamo već proživljene pogreške pa čak i „strahote“ za koje smo mislili da ih više nikada nećemo proizvesti. Ratovi, dominacije, manipulacije, marginalizacije, rasizmi, zloporabe svih vrsta, progoni, ubojstva, „etnička čišćenja“ i slične pojave, nažalost, i dalje pogađaju svijet.

Na tom povijesnom i društvenom raskrižju, mi koji smo pozvani slijediti Krista stopama svetoga Franje Asiškoga, želimo biti jednostavni i ponizni — ali vjerodostojni — pokazatelji miroljubivog i bratskog načina postojanja.

S takvim pozivom, međutim, bilo bi neautentično i obeshrabrujuće živjeti u osrednjosti ili pasivnosti. Evanđeoska radikalnost življena u bratstvu naš je posebni dar, naš konventualni stil: prvenstvo Boga, osobno i zajedničko; suosjećajan i ljubavljivi ispunjen stil; poslanje shvaćeno kao služenje u službi svijeta; izbor spokojnog života, usklađenog s evanđeoskim blaženstvima; kontemplativni stav i otkupiteljski stil u odnosima sa stvorenim svijetom — sve to čini naš *proprium*.

Suočeni s trajnim — ili novim — poticajima zla, biramo živjeti u čistoći srca (Mt 5,8) i u izvornoj ljepoti utisnutoj u nas i u djelo Božjih ruku.

Molimo Svevišnjega za pomoć da nadvladamo svaku napast ili razočaranje te da živimo duhovno kao pravi vjernici: izbjegavajući stvaranje sporova ili razdora, prihvaćajući da budemo podložni svakom ljudskom stvorenju iz ljubavi prema Bogu, ispovijedajući da smo kršćani i naviještajući Riječ Božju (usp. *Nepotvrđeno pravilo*, XVI).

Neprestani hod produblivanja i vjernosti našoj karizmi ispunit će nas novom nadom i učiniti nas znakovima kakve svijet treba: znakovima pravedobnima, privlačnima i proaktivnima.

Sretan blagdan svetoga Franje!

(Potpis)

fra **CARLOS A. TROVARELLI**
Generalni ministar

(Pečat Reda)

1226 — 2026
Franciscus
Ottocento anni dalla morte di san Francesco

2. NAŠA PROVINCIJA

DEKRET PROGLAŠENJA PROVINCIJSKIH STATUTA

Br. 120/2025-P

Predraga braćo!

Naš Izvanredni provincijski kapitul, održan u Zagrebu dana 27. i 28. travnja 2024., pregledao je, osuvremenio i s novim zakonodavstvom Reda franjevac konventualaca uskladio postojeći tekst *Provincijskih statuta*, odobrenih 2021. godine.

Generalni definatorij Reda, sukladno s općim normama Zakonika crkvenog prava (CIC, kan. 587, § 4) i s novim odredbama Reda (*Konstitucije*, br. 7, § 4), pregledao je i svojom odlukom od 24. travnja 2025. (Prot. N. 0397/2025) pristao da se *Provincijski statuti* proglase, uz uvjet da se uočene manje nejasnoće otklone njihovom precizacijom.

Provincijski je definatorij na svojoj 33. redovitoj sjednici, održanoj u Splitu 7. svibnja 2025., razmotrio i jednoglasno usvojio primjedbe Generalnog definatorija uz naznačene napomene.

Ovim dekretom odobravam objavljivanje *Provincijskih statuta* i određujem njihovo stupanje na snagu danom objavljivanja, od kojeg dana obvezuju svu braću Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca.

Uvjeren sam da će sva braća Provincije s ljubavlju i ponizna duha prihvatiti odredbe ovih *Provincijskih statuta*, sigurni da i o njihovu opsluživanju ovisi napredak i rast u svetosti i obnova našega redovničkog života, koja ima pridonijeti obnovi i napretku naše Provincije.

U ovoj godini izbora novog pape Lava XIV., koji nas je pozvao biti „kvasac“ jedinstva i ljubavi Božje u svijetu, neka nas i ovi obnovljeni *Provincijski statuti* u tome ohrabre i nadahnjuju.

U nadi da ćemo kao provincijsko bratstvo u rečenome uspjeti, utječemo se zagovoru Bezgrješne Djevice Marije i njezina slavnog zaručnika sv. Josipa, svetaca franjevačkoga reda, Serafskog Oca sv. Franje, sv. Bonaventure i sv. Maksimilijana Kolbea te svetog Jeronima, zaštitnika naše Provincije.

fra **ZLATKO VLAHEK** fra **MILJENKO HONTIĆ**
tajnik Provincije provincijski ministar

U Zagrebu,
na blagdan svetog Antuna Padovanskog,
13. lipnja 2025.

ODRŽANE DUHOVNE VJEŽBE U CRESU

Od 15. do 20. lipnja 2025. godine održan je drugi turnus duhovnih vježbi za braću naše Provincije pod vodstvom duhovnika fra Darka Teperta, bibličara, a trenutno na službi u Generalnoj kuriji Male braće u službi generalnog tajnika za formaciju i studije.

Fra Darko je održao niz razmatranja na temu Pjesme stvorova sv. Franje o osamstotoj obljetnici njezina nastanka te povukao zanimljive paralele s mnogim biblijskim temama.

Na duhovnim vježbama sudjelovala su sljedeća braća: fra Damjan Glavaš, fra Ljudevit Maračić, fra Ferdinand Čavar, fra Jere Vujić, fra Paško Mandurić, fra Martin Dretvić, fra Filip Musa, fra Zdravko Tuba, fra Marko Vrdoljak, fra Tomislav Glavnik, fra Roko Bedalov, fra Josip Petonjić, fra Franjo Čolakovac, fra Ivan M. Lotar i kapucin fra Juro Šimić.

Braća su sudjelovala i na programu o životu i radu fra Frane Dobrovića, koji se održao u crkvi Sv. Frane povodom obilježavanja dvjestote obljetnice rođenja toga našega subrata, u organizaciji fra Ljudevita Maračića.

Na svetkovinu Tijelova, svetu misu s narodom u 9.00 sati predslavio je duhovnik uz koncelebraciju braće, a neki su rado sudjelovali i na tradicionalnoj creskoj tijelovskoj procesiji.

Duhovne vježbe protekle su u bratskom ozračju traženja Božje volje.

PAPA LAV XIV. ZAREDIO NAŠEGA FRA MATEA VUJČIĆA

Papa Lav XIV. je na svetkovinu Presvetog Srca Isusova 27. lipnja u bazilici svetog Petra zaredio 32 svećenika, među kojima i našega fra Matea Vujčića.

Tijekom mise papa Lav XIV. zaredio je prezbitere iz različitih dijelova svijeta: Italije, Indije, Šri Lanke, Rumunjske, Srednjoafričke Republike, Svetog Vincenta i Grenadina, Kameruna, Angole, Vijetnama, Etiopije, Tanzanije, Gane, Nigerije, Koreje, Meksika, Ugande, Australije, Kenije, Brazila, Slovačke, Ukrajine i Hrvatske.

Fra Mateo Vujčić rodom je iz Pule. Za đakona je zaređen u listopadu 2024., godinu dana nakon što je položio svečane zavjete. Postulaturu je prošao u Cresu i u Zagrebu, novicijatu proveo u Asizu, a studij završio na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Đakonsku godinu proveo je u Samostanu sv. Frane na obali u Splitu.

U propovijedi je papa Lav XIV. istaknuo da se u svećeničkom pozivu očituje otajstvo Kristova utjelovljenja, muke i uskrsnuća. „Naša je nada utemeljena na svijesti da nas Gospodin nikada ne ostavlja – On je uvijek uz nas“, poručio je.

Pozvao je novozaređene svećenike da dopuste Božjoj ljubavi da ih svakodnevno oblikuje. Podsjetio je na sliku Boga koju donosi prorok Ezekiel – kao pastira koji traži izgubljene, liječi ranjene i podiže slabe. „U vremenu podjela i ratova, pozvani smo ljubiti bez granica, kao što to čini Bog. U Božjim očima – a tako bi trebalo biti i u našima – nema mjesta za mržnju i isključenje“, istaknuo je Papa.

Svećenike je pozvao na svakodnevno obraćanje, potpomognuto Duhom Svetim. Posebno je istaknuo važnost sakramentalnog života: redovite ispovijedi, molitve i klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom.

Svećenik, poručio je, treba biti pastir i blizak ljudima – onaj koji nosi izgubljene i liječi ranjene. „Ne štedite vrijeme ni snagu. Darujte se svima, kao što je to činio Krist raspeti“, rekao je.

Pozvao ih je da nadahnuće pronađu u svetosti svojih prethodnika – mučenika, misionara i svetaca: „Naš svijet često nudi lažne uzore uspjeha. Vi gledajte one koji su tiho i vjerno služili Kristu i ljudima. Nasljedujte njihove vrline, nadahnjujte se njihovim žarom i često i ustrajno zavičajte njihov zagovor.“

Na kraju je sve potaknuo na zajedništvo unutar Crkve te podsjetio da svećeničko poslanje uključuje služenje pomirenju i izgradnji jedinstva.

„Pomireni, ujedinjeni i preobraženi ljubavlju koja izvire iz Srca Kristova, hodimo zajedno, donoseći svijetu mir Uskrsloga”, zaključio je Sveti Otac.

EUHARISTIJSKIM SLAVLJEM I KLANJANJEM OBLIJEŽENA 19. OBLJETNICA SMRTI O. CELESTINA TOMIĆA

U bazilici Sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu euharistijsko slavlje povodom 19. obljetnice smrti o. Celestina Tomića, u utorak, 23. rujna 2025. g. predslavio je provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Miljenko Hontić u zajedništvu s fra Zlatkom Vlahekom, tajnikom Provincije i vicepostulatorom kauze o. Celestina Tomića, i gvardijanom Samostana Svetoga Duha, fra Ivanom Karličem.

U prigodnoj homiliji, provincijski ministar uputio je nekoliko riječi vjernicima:

“Ključ bliskosti s Gospodinom je slušanje Njegove Riječi, oživotvorenje Njegove Riječi. Riječ Božja se ne sluša samo zato da bi se spoznala, već da ju poput Nebeske Majke pohranjemo u srce kako bi ona natopila cijelo naše biće, kako bi nas mogla preobražavati. U tome nailazimo na mno-

ge poteškoće u sabranosti, zato je potrebno sebi nametnuti zdravu samodisciplinu. Naš fra Celestin može nam u tome biti itekako dobar primjer. Na njemu se vidjelo da ga Božja Riječ mijenja na sliku Učitelja. Nije se dao upetljati u ljudske slabosti, niti u jednom čovjeku nije gledao negativno, već samo pozitivne stvari. Molimo da Gospodin očituje svoju bliskost s njime i uzdigne ga na čast oltara.”

Prije završnog blagoslova, riječ zahvale uputio je fra Zlatko Vlahek, koji je upoznao prisutne vjernike kako se svakog mjeseca slavi euharistijsko slavlje za o. Celestina Tomića te se nakon svete mise vjernici okupljaju na euharistijskom klanjanju u kapelici Svetoga Duha, gdje je fra Celestin pokopan. Jednako tako otvorena je web-stranica <https://otaccelestintomic.hr/> gdje se vjernici mogu bolje upoznati sa životom i pisanim djelima o. Celestina, kao i nedavno nadopunjenim i obnovljenim izdanjem knjige *Moj dnevnik 1941-1944.* o. Celestina Tomića.

PROSLAVA DANA HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA U MOLVAMA

Braća Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca i ove su se godine 30. rujna, na dan svoga nebeskog zaštitnika sv. Jeronima, okupila zajedno i proslavila Dan Provincije. Budući da se svake godine proslava održava u jednom od samostana Provincije, za ovogodišnju proslavu odabran je samostan Uznesenja Blažene Djevice Marije u Molvama.

Program proslave Dana Provincije započeo je okupljanjem braće u pastoralnim prostorijama molvarskoga samostana, a potom je uslijedio prigodni program u Kulturnom centru „dr. Ivan Ivan-

čan". Pozdrav i riječ dobrodošlice uputio je molvaski gvardijan fra Zdravko Tuba, a potom je pozdravnu riječ braći Provincije uputio provincijski ministar fra Miljenko Hontić.

Prigodni program, koji je ove godine posvećen životu i radu o. Celestina Tomića, kratkim uvodom je započeo predstavljanjem stanja rada i tijekom procesa kauze, Vicepostulator kauze fra Zlatko Vlahek. Istaknuvši neke novosti glede rada na procesu kauze, naglasio je kako je od izuzetne važnosti nedavnoizašlo novo i obnovljeno izdanje knjige „Moj dnevnik“ o. Celestina Tomića, a koje je braći Provincije u svome izlaganju predstavio fra Ljudevit Maračić.

Usljedio je govor provincijskog ministra fra Miljenka Hontića, koji je istaknuo događaje koji su obilježili proteklu godinu, kao i nove izazove s kojima se Provincija suočava. Nadalje, predstavljen je hodogram provincijskih događanja u 2025./2026.g., a kao što je uobičajeno svake godine, fra Miljenko je čestitao svim slavljenicima koji u 2025. g. obilježavaju okrugle godišnjice svoga rođenja, privremenih zavjeta, svečanih zavjeta i svećeničkog ređenja, uručivši im simboličan poklon. Na kraju uslijedila je molitva za pokojnu braću Provincije.

Svečano euharistijsko slavlje predslavio je provincijski ministar fra Miljenko Hontić u zajedništvu braće Provincije. U svojoj prigodnoj homiliji osvrnuo se na život i duhovnu ostavštinu sv. Jeronima, koji je i danas poziv i poticaj na radikalniji put nasljedovanja Krista.

Nakon euharistijskog slavlja, braća su posjetila socijalnu infrastrukturu za starije osobe „Punina života“, molitveno-pastoralni centar u izgradnji „Oaza Bezgrešne“, a potom su posjetili zavjetnu kapelu Majke Božje s čudotvornim kipom, gdje su se molitvom i pjesmom sva braća utekla u zagovor nebeske Majke moleći na nakane Provincije.

Usljedio je ručak, gdje su u bratskom ozračju, uz ugodno vrijeme i za ukusnim stolom obnovili poznanstva i razmijenili iskustva.

ODRŽAN PRIPREMNI ODBOR ZA OBILJEŽAVANJE 500. GODINE SMRTI FRA ANTUNA MARCELLA DE PETRIS, PRVOGA NAKON DIOBE REDA GENERALNOG MINISTRA REDA FRANJEVACA KONVENTUALACA IZ CRESA

U samostanu sv. Frane 2. listopada 2025. g. održan je sastanak Pripremnog odbora za obilježavanje 500. obljetnice smrti mons. Antuna Marcela de Petris, istaknutog franjevca konventualca i znamenitog Cresanina. U radu odbora sudjeluju predstavnici Hrvatske provincije svetoga Jeronima franjevaca konventualaca, Samostana sv. Frane, Krčke biskupije te Grada Cresa.

Na sastanku je dogovoreno da će se ova značajna obljetnica obilježiti znanstvenim skupom posvećenim životu i djelu fra Antuna Marcela. Predavači će za tu prigodu pripremiti izlaganja koja će rasvijetliti njegov duhovni, znanstveni i kulturni doprinos, kao i ulogu koju je imao u povijesti Franjevačkog reda i svojega rodnog otoka.

Skup će se održati u travnju sljedeće godine u Cresu, a među pozvanim izlagačima nalaze se znanstvenici i istraživači s Cresa i drugih dijelova Hrvatske, kao i stručnjaci iz inozemstva.

Antun Marcello de Petris rođen je sredinom 15. stoljeća u Cresu gdje je i preminuo 1526. godine. Kao član Franjevačkog reda konventualaca obnašao je razne redovničke službe, bio je prvi provincijal kojeg je matičnoj provinciji dao Cres, a potom i prvi generalni ministar Reda franjevaca konventualaca nakon diobe franjevačkoga Reda 1517., te naslovni nadbiskup Patrasa i biskup u Novigradu istarskom. Tijekom života značajno je pridonio duhovnom i kulturnom razvoju Cresa, potičući obrazovanje, umjetnost i graditeljstvo. Zaslužan je za gradnju nekih od najljepših rene-

sansnih zgrada u Cresu, kao što je palača Arsan, u kojoj je danas smješten Creski muzej. Njegova ostavština i danas svjedoči o važnoj ulozi koju su franjevci imali u oblikovanju povijesti otoka Cresa i Katoličke crkve.

DUHOVNE VJEŽBE FRANJEVACA KONVENTUALACA U SPLITU

Od nedjelje 5. do petka 10. listopada 2025. u samostanu sv. Frane u Splitu održan je treći turnus duhovnih vježbi.

Duhovne vježbe, na kojima su sudjelovala jedanaestorica braće, vodio je salezijanac don Mihovil Kurkut SDB.

Tematika duhovnih vježbi bila je razmatranje o različitim aspektima franjevačke karizme. Sv. Franjo Asiški, promatran u svjetlu službenih životopisa, primjer je radikalnog življenja evanđelja i posvemašnjeg predanja u Gospodina u povijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu vremena, u čemu slične ako ne i iste odjeke nalazimo i u našem vremenu. Pojedina predavanja obrađivala su teme: poziv sv. Franje, prisutnost neprestane molitve, siromaštvo, bratstvo, poslušnost i čistoća, Pjesma stvorova. Voditelj, vođen tekstovima fra Kajetana Essera o sv. Franji, nastojao je

aktualizirati poteškoće, izazove, ali i radikalne odgovore sv. Franje s kojima se suočavamo danas.

Dnevni red protkan molitvom, predavanjima, klanjanjem i šutnjom, potpomogao je u osobnom razmatranju braće da svoj duhovni poziv obnove sa željom za radikalnijim nasljedovanjem Isusa Krista.

Duhovne vježbe završene su u petak 10. listopada slavljem euharistije i zahvalnom pjesmom *Te Deum*, a potom ručkom. Provincijski ministar fra Miljenko Hontić zahvalio je u ime braće voditelju duhovnih vježbi don Mihovilu Kurkutu na obogaćujućim razmatranjima i propovijedima, kao i gvardijanu samostana sv. Frane u Splitu, fra Martinu Jakoviću, na bratskom gostoprimstvu.

„DANI FRA PLACIDA“: KOMEMORACIJA UZ NAZOČNOST NUNCIJA LINGUE

Ovogaodišnja komemoracija smrti fra Placida Cortesea, franjevca konventualca, mučenika nacizma, u Cresu prerasla je u višednevni duhovni program pod nazivom „Dani fra Placida“ koji je od 6. do 9. studenoga bio ispunjen molitvom, misama, recitalima i dokumentarnim filmom, s ciljem promicanja njegova lika i djela te molitve za njegovu beatifikaciju, izvijestio je Samostan sv. Frane u Cresu.

Program je počeo u četvrtak molitvom na creskom groblju, gdje su se vjernici okupili uz grobove članova obitelji fra Placida, čiji vlastiti grob ne postoji. Uslijedila je misa u crkvi sv. Frane koju je predvodio don Mario Kosić, uz molitvu za proglašenje blaženim sluge Božjega.

Drugog dana održana je pobožnost križnog puta i prikazan dokumentarni film „Odvajnost

šutnje“ redatelja Paola Damossa. Misu je predvodio creski gvardijan fra Josip Petonjić.

Treći dan obilježen je dolaskom apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj nadbiskupa Giorghija Lingue, provincijala Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenka Hontića, mladih framaša i klerika. Misu je predslavio fra Ljudevit Maračić, a djeca iz Cresa izvela su recital o životu fra Placida.

Središnje slavlje održano je u nedjelju, 9. studenoga, kada je svečanu misu predslavio nuncij Lingua, povezujući blagdan Posvete Lateranske bazilike s danom smrti fra Placida, koji je upravo u toj bazilici zaređen za svećenika prije 95 godina. U propovijedi nuncij je, govoreći o fra Placidu, završio: „Hvala ti, uzorni sine Cresa, Kolbe svojega otoka: ti koji si ljubio bez granica, moli za nas s neba, zagovaraj za ovaj grad koji ti je rodno mjesto, za Crkvu ove Zemlje, za sve nas, da naučimo ljubiti kao što si ti ljubio: bez granica, bez interesa i bez zadržke.“

Nakon mise mons. Lingua posjetio je creskog gradonačelnika Marina Gregorovića te samostan benediktinki.

3. RAD DEFINITORIJA

ODRŽANA 34. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 34. sjednica Definitorija održana je u ponedjeljak, 1. srpnja 2025., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu s početkom u 15 sati. Sjednici su prisustvovali svi Definitori.

Nakon molitvenog trenutka, pristupilo se radu sjednice prema točkama dnevnog reda.

Molbe naših postulanata Vedrana Kamenečkog, Filipa Panze i Ante Ćibarića pročitane su zajedno s izvješćima magistra postulanata fra Josipa Petonjića. O. Provincijal je istaknuo kako je sa svakim od njih obavio usmeni razgovor, te da nema ništa što se protivi da sva trojica uđu u novicijat. Nadovezujući se na odgojnu ustanovu Postulature, o. Provincijal je upoznao Definitorij da su dosad molbe napisala trojica novih kandidata koji bi ove godine ušli u Postulaturu. Nadalje, spomenuti su naši novaci u Asizu, koji bi trebali pristupiti polaganju privremenih zavjeta predviđenih za 30. kolovoza o.g. Istaknuto je kako će sljedeća godina novicijata biti vođena novim magistrom novaka fra Federikom Santolinijem.

Kao što je najavljeno već u prošlom INFO-u, u svojoj je molba fra Sandija Aščića za polaganje svećanih zavjeta. Fra Sandi će ovo ljeto provesti „drugi novicijat“ u trajanju od mjesec dana, a svećane zavjete bi trebao polagati na blagdan sv. Franje Asiškog 4. listopada o.g. u Zagrebu.

Raspravljalo se o premještanju odgojne ustanove Postulature iz Zagreba. Zbog nekih personalnih pitanja i nedorečenosti, odlučeno je da se ova točka konačno riješi na sljedećoj sjednici Definitorija.

Provincijski statuti koji su odobreni od Generalnog Definitorija trebali bi izaći koncem ljeta. U novoj verziji provincijskih statuta bit će i dodatak, a to je popis zemljišnih čestica i nekretnina svakog samostana u vlasništvu Provincije.

Fra Vitomir Glavaš je zatražio rješenje *extra claustra*. O. Provincijal će u narednim danima susresti fra Vitomira te će razgovarati o toj temi.

Fra Antun Radovanić, kojemu je s datumom 4. lipnja o.g. istekla dozvola *extra claustra*, trebao bi se vratiti u našu Provinciju, točnije u samostan odakle je otišao iz Provincije.

Vizitacija o. Provincijala braći Provincije trebala bi početi najesen (u rujnu) ove godine. O. Provincijal će razgovarati s gvardijanima samostana

te će se pripremiti hodogram pohoda o. Provincijala braći Provincije.

Pod točkom razno raspravljalo se o pristiglim molbama te je odlučeno da se financijski pomoćne odgojnoj kući Zambijske provincije te Laudato televiziji. Raspravljalo se o nekim personalnim pitanjima i problemima pojedine braće.

Sjednica je završila molitvom.

ODRŽANA 35. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 35. sjednica Definitorija održana je u subotu, 2. kolovoza 2025., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu, s početkom u 15 sati. Na sjednici nije bio prisutan fra Pero Džida, a fra Martin Jaković je prisustvovao *online*.

Nakon molitvenog trenutka, pristupilo se radu sjednice prema točkama dnevnog reda. Odboreni su zapisnici 33. i 34. sjednice Definitorija.

Molbe naših novaka u Asizu, fra Antuna Devaja, fra Marka Bilanovića i fra Luke Vragovića, pročitane su zajedno s izvješćima magistra novaka, fra Vincenza Esposita. Glasovanjem su usvojene molbe te će novaci položiti privremene zavjete u Bazilici sv. Franje Asiškog u Asizu 30. kolovoza o.g. Fra Dominik Milanović, koji je zbog bolesti određeno vrijeme boravio u bolnici, treba nadoknaditi vrijeme novicijata. O. Provincijal će uputiti molbu Generalnom ministru da nadoknada novicijata bude u samostanu sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima pod vodstvom fra Josipa Blaževića.

Raspravljalo se o premještanju odgojne ustanove Postulature iz Zagreba. Ove godine imamo trojicu novih postulanata, a to su: David Milkota iz Ženeve, Matija Budić iz Sesveta te Nikola Zorotović iz Zagreba.

Fra Vitomir Glavaš uputio je dopis na Provincijalat u kojem obavještava da je odlučio napustiti naš Red te traži razrješenje zavjeta i konačnu inkardinaciju u Gospičko-senjsku biskupiju. Službu gvardijana creskog samostana trebao bi predati krajem kolovoza o.g.

Definiran je program trajne formacije koji će uskoro biti poslan svoj braći Provincije od voditelja trajne formacije, fra Martina Jakovića.

Najavljena proslava Dana Provincije na blagdan zaštitnika Provincije sv. Jeronima održat će se u samostanu Uznesenja BDM u Molvama. Kao središnji dio programa bit će predstavljena novoizšla knjiga „Dnevnik o. Celestina Tomića“. Detaljni program bit će naknadno poslan.

O. Provincijal je na sjednici Definitorija predstavio hodogram kanonske vizitacije, koji će nakon usuglašenosti s gvardijanima samostana biti poslan braći Provincije.

Pod točkom razno, raspravljalo se o molbi sisačkog gvardijana, fra Ivana Bradarića, te mu je odobrena financijska pomoć za projekt „Hvaljen budi Gospodine moj“ povodom 800. obljetnice „Pjesme stvorova“.

O. Provincijal je informirao Definitore da je Provincija primila zahvalnicu zambijskog provincijala za poslanu financijsku pomoć za njihove odgojne ustanove.

Sjednica je završila molitvom.

ODRŽANA 36. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 36. sjednica Definitorija održana je u ponedjeljak, 15. rujna 2025., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu s početkom u 9 sati. Sjednici su prisustvovali svi definitori.

Nakon molitvenog trenutka, pristupilo se radu sjednice prema točkama dnevnog reda. Tekst zapisnika 35. sjednice Definitorija usvojen je glasanjem.

Na početku sjednice o. Provincijal je iznio neke novosti glede odluka od prošle sjednice Definitorija. Fra Dominik Milanović je započeo „nadoknadu“ novicijata u samostanu sv. Antuna Padovanskoga u Vinkovcima pod vodstvom odgovjatelja *ad personam* fra Josipa Blaževića; izvijestio je o nekim informacijama glede trajne formacije mlađe braće Provincije, koja će se u narednim danima održati u Camposampieru; o datumu početka Postulature u Cresu 2. listopada 2025.

Nakon što se provincijski ministar prethodno savjetovao s braćom zagrebačkog samostana, uslijedilo je imenovanje gvardijana samostana Svetoga Duha u Zagrebu. Istaknuvši važnost i zahtjevnost samostana, provincijski ministar je predložio da se do kraja ovoga mandata, a do početka redovitoga provincijskoga kapitula 2026.g. imenuje novi gvardijan. O. Provincijal je predložio fra Ivana Karlića za novoga gvardijana, te je glasovanjem definitora imenovan fra Ivan kao novi zagrebački gvardijan.

Proslava Dana Provincije ove godine će se održati u Samostanu Uznesenja BDM u Molvama, u utorak, 30. rujna 2025. Program same proslave bit će u narednim danima poslan braći Provincije te će se tom prigodom predstaviti hodogram provincijskih događanja 2025./2026.g., na koji će se

moći nadodati i događanja (proslave, obljetnice i dr.) pojedinačnih samostanskih zajednica. Budući da ove godine naša Provincija ima dva zlatomislina, fra Peru Džidu i fra Đuru Vuradina, predviđeno je da jedan od njih predvodi misno slavlje, a drugi propovijeda. Prigodno i kratko predavanje održat će fra Ljudevit Maračić o novom izdanju Dnevnika o. Celestina Tomića, a molvarski gvardijan fra Zdravko Tuba će predstaviti stanje građevinskih pothvata samostanskog kompleksa „Oaza Bezgrešne“.

Pod točkom razno raspravljalo se o nekim personalnim pitanjima. U tom vidu, iznijela su se mišljenja o fra Anti Koudeli, kojemu 4. listopada o.g. istječu privremeni zavjeti.

Fra Luka Vragović, nakon što je položio privremene zavjete 30. kolovoza o.g. u Asizu, svoj studij i formacijski put nastavlja na međunarodnom kolegiju našega Reda *Seraphicum* u Rimu.

O. Provincijal je izvijestio Definitorij glede novosti u vezi sa situacijom s fra Antunom Radovanićem.

O. Provincijal je obavijestio Definitore o javljanju jednog kirurga zainteresiranog za suradnju i najam kompleksa Doma sv. Maksimilijana Kolbe, nakon isteka dosadašnjeg ugovora, a koji ima intenciju prenamijeniti naš Dom u centar palijativne skrbi. O toj temi svakako će se detaljnije raspravljati na drugom dijelu provincijskoga kapitula 2026.g., kada će se imati neke jasnije i konkretne ponude.

Fra Željko Klarić je poslao na Definitorij prijedlog i predračune za drugu fazu obnove kuće na Vidicima u Šibeniku. Definitorij je podržao prijedlog obnove te će se u tom vidu nastojati financijski pomoći obnovi kuće. Nakon završetka obnove kuće, plan je da najmom prostora Provincija vrati uložena sredstva u obnovu kuće, a nakon toga bi služila za održavanje te kuće i pomoć samostanu.

Creski gvardijan fra Josip Petonjić je izvijestio o lošem stanju muzeja creskoga samostana kao i vrijednog inventara slika i umjetnina koje muzej posjeduje. Predložio je da bi se krenulo u određene građevinske i restauratorske zahvate kako se ne bi dopustilo propadanju vrijednih predmeta i umjetnina spomenutoga muzeja. Fra Josip je upoznao Definitorij o nekim zatečenim situacijama creskoga samostana, kao i o novim postulantima koji će tamo započeti odgojnu etapu Postulature.

Fra Josip je obavijestio Definitorij da će nuncij u RH mons. Giorgio Lingua predvoditi misno slavlje o komemoraciji smrti fra Placida Cortesea, 9. studenog o.g.

Nakon kratke stanke, u dvorani Definitorija pristigao je fra Ivan Karlič. Sukladno Pravilniku za slavljenje provincijskoga kapitula Male braće konventualaca, fra Ivan Karlič je prihvatio službu gvardijana zagrebačkoga samostana Svetoga Duha te ispovjedio vjeru i položio zakletvu.

Sjednica je završila molitvom.

ODRŽANA 37. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 37. sjednica Definitorija održana je u ponedjeljak, 20. listopada 2025., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu s početkom u 15 sati. Sjednici su prisustvovali svi definatori.

Nakon molitvenog uvoda, pristupilo se radu sjednice prema točkama dnevnog reda. Tekst zapisnika 36. sjednice Definitorija usvojen je glasovanjem.

Pristigle molbe za odobrenje samostanskih službi te dnevnoga reda creskog i zagrebačkog samostana kao i dnevnoga reda Postulature na Cresu, usvojene su glasovanjem definitora. Pristigla molba za financijsku pomoć Istraživačkog Centra „Don Frane Bulić“ o izdavanju knjige na hrvatskom jeziku doc.dr.sc fra Domagoja Volarevića OFM *Šibenskog kantatorija i sakramentara. kodeks br. 1* šibenskoga samostana sv. Frane je usvojena. Djelo je prerađena doktorska disertacija već spomenutog autora.

O. Provincijal je obavijestio definitore kako se fra Dominik Levak odlučio vratiti u australsku Kustodiju te se njegov povratak planira za mjesec ožujak 2026. g.

Nedavno poslani dopis asiškog Kustosa, u kojem poziva svu braću Reda na sudjelovanje u programu otvaranja sarkofaga groba sv. Franje Asiškog i pružanju pomoći u ispovijedanju i vođenju grupa hodočasnika, potaknuo je Provincijala da predloži članovima Definitorija zahvalno hodočašće za protekli provincijski mandat, a što će se realizirati krajem veljače 2026.g. U toj prigodi generalni Kustos je zamolio o. Provincijala da mu javi i druge moguće dolaske naše braće iz Provincije.

Molba za produženje privremenih zavjeta fra Ante Koudela na godinu dana glasovanjem definitora je usvojena.

Nakon kratke stanke, izvješće za proteklo razdoblje iznijeli su Egzaktor i Ekonom Provincije. Ekonom je istaknuo kako ima samostana koji redovito mjesečno podmiruju davanja Provinciji, dok ostali slijede lošu praksu, a to je da se dava-

nja Provinciji podmiruju na tromjesečnoj ili godišnjoj razini. Uvidjela se potreba da se ekonom samostana potaknu na odgovorniji i redoviti pristup mjesečnih uplata Provinciji.

O. Provincijal, koji je proteklih dana bio u vizitaciji šibenskog samostana, informirao je Definitorij o radovima na kući na Vidicima. Istaknuo je da radovi idu predviđenim planom obnove u prizemlju i na prvom katu.

Pod točkom razno raspravljalo se o nekim tekućim problemima. Creski gvardijan fra Josip Pertonjić izvijestio je Definitorij o nekim manjim, ali urgentnim građevinskim radovima na pastoralnom centru „Placido Cortese“ u Cresu. Predloženo je da se ugradi posebno brojilo za struju i vodu istoga pastoralnog centra, kako bi bilo odvojeno od samostanskoga. O. Provincijal je informirao definitore o trenutnom stanju naše župe *Our Lady of Bistrica* u Lackawanni te iznio kako je proces zatvaranja iste župe za sada na neko vrijeme odgođen, dok ne stigne odluka iz Vatikana. Za sada fra Kristofor Čorić ostaje na župi u Lackawanni, a vjerojatno će se nakon provincijskog Kapitula 2026. dobiti više detaljnijih informacija te će nova Uprava Provincije sukladno tome i djelovati.

Sjednica je završila molitvom.

ODRŽANA 38. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 38. sjednica Definitorija održana je u četvrtak, 20. studenog 2025., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu s početkom u 9 sati. Sjednici su prisustvovali svi definatori.

Nakon molitvenog uvoda, pristupilo se radu sjednice prema točkama dnevnog reda. Tekstovi zapisnika 37. i Izvanredne sjednice Definitorija usvojeni su glasovanjem.

Budući da su pripremne radnje za Redoviti provincijski kapitul u tijeku, prema *Pravilniku za slavljenje provincijskog kapitula*, predviđeno je u tom vremenu imenovati Tajnika Kapitula. O. Provincijal je predložio za tu službu fra Milana Gelu te su Definatori glasovanjem podržali prijedlog.

Definatori su upoznati s dosadašnjim stanjem fra Antuna Radovanića nakon isteka vremena *extra claustrium* te slijedom toga i narednim koracima pravnog postupka, a koji predviđa otpuštanje iz Reda.

Nedavno pristigao račun plaćanja poreza na provincijsku nekretninu Doma sv. Antuna Padoanskoga u Zagrebu (Sveti Duh 33) bila je tema

rasprave na Definitoriju te je odlučeno, nakon informacija koje je o. Provincijal dao, da se sastavi žalba u kojoj se navodi kako je ista nekretnina u svrhu korištenja za humanitarne svrhe te ne posjeduje nikakvu profitabilnu namjenu.

Najavljeni simpozij za 29. travnja 2026.g. u Cresu, o 500. obljetnici smrti fra Antuna Marcella de Petris, bila je tema koja je otvorila praktična pitanja glede organizacije i samog programa.

Pod točkom razno o. Provincijal je obavijestio Definitorij kako je fra Vitomir Glavaš dobio održavanje zavjeta od Dikasterija za posvećeni život te mogućnost inkardinacije u Gospičko-senjsku biskupiju. Nadalje, o. Provincijal je upoznao Definitorij s daljnjim tijekom odgoja našega fra Dominika Milanovića, koji je položio privremene zavjete, te tom prigodom zahvalio fra Josipu Blaževiću na spremnosti vršenja službe odgojitelja *ad personam* u proteklom razdoblju. Definitorij je od strane fra Željka Klarića upoznat s izvješćem o tijeku obnove kuće na Vidicima.

Sjednica je završila molitvom.

ODRŽANA 39. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 39. sjednica Definitorija održana je u ponedjeljak, 15. prosinca 2025., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu s početkom u 9 sati. Sjednici su prisustvovali svi definatori, osim fra Martina Jakovića.

Nakon molitvenog uvoda, pristupilo se radu sjednice prema točkama dnevnog reda. Tekst zapisnika 38. sjednice Definitorija usvojen je glasanjem.

U točki o Provincijskom kapitolu 2026. Tajnik Provincije predstavio je Definitorima novi Pravilnik za slavljenje provincijskog kapitula, a koji će se u skorom vremenu tiskati. Odlučeno je da se za sljedeću sjednicu pripremi prijedlog Dnevnog reda provincijskog kapitula kako bi ga Definitori odobrili.

Budući da su pripremne radnje za Redoviti provincijski kapitul u tijeku, prema *Direktoriju za slavljenje provincijskog kapitula*, predviđeno je da radi pripreme na sljedeću sjednicu Definitorija dođe i Tajnik Kapitula. Nastavno na tu temu, predloženi su neki kandidati koji bi imali uvodno predavanje franjevačke tematike. Odlučeno je da se za uvodno predavanje pozove požeški biskup, mons. Ivo Martinović.

Zbog naglog gubitka fra Damjana Glavaša i fra Ivana Kovačevića, o. Provincijal je informirao De-

finitorij kako će on ispomagati u Hanau u božićnom razdoblju, dok će Tajnik Provincije fra Zlatko Vlahek ispomagati braći splitskog samostana.

Odlukom Definitorija odlučeno je da se kreće u proces otpuštanja fra Antuna Radovanića iz našega Reda. Naime, budući da mu je 3. prosinca o. g. proteklo šest mjeseci nakon isteka *extra claustrum*, a on se nije pojavio niti kontaktirao o. Provincijala, sukladno zakonodavstvu našega Reda, fra Antunu je poslana prva kanonska opomena.

Pod točkom razno raspravljalo se o pristiglom dopisu vinkovačkog gvardijana fra Josipa Blaževića, u kojem obavještava Definitorij o mogućnosti kupnje kuće pokraj samostana u Vinkovcima. Definitorij je odlučio angažirati odvjetnika Provincije g. Marka Andrijanića glede tog pitanja u kontekstu pravno-imovinskih pitanja, budući da se podupire ovaj prijedlog.

Odgovitelj postulanata fra Josip Petonjić izvjestio je Definitorij o našim postulantima u Cresu, kratko predstavivši novopridošlog postulanta Kristijana Pavlinića. Raspravljalo se o njihovim završenim srednjim školama te je načelno potvrđeno pravilo kako u postulatori nije dozvoljeno pohađanje škola.

Sjednica je završila molitvom.

4. NAŠI MLADI

LJETNI KAMP ZA MLADE NA CRESU

Uime Centra za promociju zvanja franjevac konventualaca fra Stjepan Brčina vodio je jedan od tri ljetna kampa za mlade na otoku Cresu. Program je trajao od 16. do 23. srpnja, a na njemu je sudjelovalo pedesetak mladih iz Hrvatske i inozemstva.

Mladi su po dolasku dobili popis svojih matičnih grupa unutar kojih su dužni svakoga dana služiti na određeni način, svaki dan drugačije. Unutar tih grupa mladi se međusobno zbližavaju, uče odgovornosti i radu. Tako je postojalo zaduženje za blagovaonicu i kuhinju, gdje grupa priprema stol prije i nakon svakog obroka te pere suđe, liturgijska služba koja vodi misna čitanja i priprema molitvu vjernika, animacijska služba koja svako jutro razbuđuje ostatak mladih kreativnom aktivnošću, odred za čistoću koji vodi reda o urednosti kampa te molitvena služba koja vodi molitve prije i poslije svakog jela.

U ovom konkretnom ciklusu fra Stjepan se trudio mladima predstaviti duhovno-psihološki program u suradnji sa psihologinjom Danijelom Marasović. Svakog dana mladi su slušali predavanja o važnim temama iz područja psihologije. Neke od njih su: traume iz djetinjstva, navezanost i oprost, emocionalna inteligencija... i još nekoliko manjih podtema koje su se otvorile tijekom interaktivnog predavanja i postavljanja pitanja sudionika. Važnosti duhovnog dijela pridonijele su svakodnevnice mise, čitanje časoslova, molitve i večernje klanjanje, u kojem bi fra Stjepan molitvom i nakanama približio psihološku temu obrađenu ranije te tako povezoao program cijeloga dana.

Mladi su svakoga dana imali dovoljno slobodnog vremena između ručka i večere za međusobno druženje i povezivanje. Fra Stjepan vodi se

time da darove koje zadobijemo od Duha Svetoga dijelimo jedni s drugima i tako ističe iznimnu važnost slobodnog vremena, kada mladi mogu svjedočiti svoje iskustvo Boga, dijeliti osobne priče i tako izgraditi međusobne odnose i povjerenje.

Posljednjeg dana kampa mladi su dijelili svoje dojmove o kampu. Većina mladih je posvjedočila da je Bog činio divne stvari za njihovu osobnu izgradnju, da su sklopili nova prijateljstva i ispunili se mirom, radošću i ljubavlju. To je upravo i poanta kampa na Cresu, približiti mladima Krista živoga te ih ohrabriti za evangelizaciju kada se kamp završi. Blagoslovljeni i prepuni milosti mladi su otišli nazad u različite dijelove Hrvatske pokazati kako Krist svijetli u njihovim životima.

LIGHTS OF HOPE“: HODOČAŠĆE U SKLOPU SUSRETA „MLADI PREMA ASIZU” I JUBILEJA MLADIH

Povodom Jubileja mladih, ulicama Rima između 28. srpnja i 3. kolovoza 2025. prošlo je oko milijun mladih. Nas četrdeset i sedmero, koji smo u organizaciji Centra za zvanja Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca iz Zagreba krenuli već 26. srpnja, uz Rim smo posjetili i

mnoge druge hodočasničke destinacije u Italiji, zadržavši se najviše u Asizu, gradu sv. Franje. Voditelji i organizatori hodočašća bili su fra Zvonimir Pervan i fra Andrija Čorluka, uz suradnju s fra Ivanom Penavom, fra Jerkom Šuperbom te Milosrdnim sestrama Svetoga Križa, s. Ivanom Budrovac i s. Valentinom Ukaj.

Pod geslom „Lights of hope”, odnosno „Svjetla nade”, prolazili smo talijanskim gradovima posjećujući crkve, samostane i mnoge druge znamenitosti, upoznavajući kulturu svakoga mjesta te produbljujući svoju vjeru na grobovima svetaca. Započeli smo svoje hodočašće dolaskom u Camposampiero te slavljem svete mise i tjelesnom okrjepom. Potom smo posjetili Padovu te ondje izrekli svoje molitve na grobu sv. Antuna u impozantnoj bazilici koja je posvećena tome svecu, a u kojoj se čuvaju i relikvije mnogih drugih svetaca, između ostaloga svetog Leopolda Mandića. Iz Padove smo potom krenuli prema Veroni, gradu Romea i Julije. Slušajući fra Ivanovu kratku katehezu o ljubavi, govorili smo i o Joakimu i Ani, čiji je spomendan bio baš toga dana. Nakon obilaska Verone uslijedilo je druženje uz igre i noćenje u Camposampieru, mjestu u koje se sv. Antun povukao pred kraj života, i u kojemu je imao mistično iskustvo susreta s Djetecom Isusom.

Drugoga dana, nakon svete mise, hodočašće se nastavilo posjetom Bologni, gdje su nas dočekali tamošnji fratri. Okrijepili smo se tipičnim talijanskim doručkom, a potom nastavili put prema Sieni, u kojoj se nalazi jedno od najpoznatijih euharistijskih čuda.

Dolaskom u Asiz smjestili smo se u kampu u kojemu smo, zajedno s oko sedamsto mladih iz više od dvadeset zemalja svijeta, koji se okupljaju u samostanima i župama franjevac konventualaca, proveli četiri dana hodočasteći putovima svetoga Franje u sklopu međunarodnog susreta „Giovani verso Assisi (Mladi prema Asizu)”. Tijekom zajedničkih igara, druženja, euharistijskih slavlja i molitve stjecala su se nova poznanstva s

ljudima iz različitih krajeva svijeta. Nisu izostali ni trenutci tišine, namijenjeni razmatranju i samopropitkivanju, a jedan od najupečatljivijih bio je u samotištu „Eremo delle Carceri” u kojemu je i sam sveti Franjo tražio osamu i mir za susret s Bogom. Posjetili smo i Porcijunkulu, omiljenu crkvicu sv. Franje, zatim crkvu sv. Damjana, gdje je Krist progovorio Franji. Hodočastili smo na grobove sv. Franje, sv. Klare, djevojke inspirativne poniznosti i predanosti, te uskoro svetog Carla Acutisa, „Božjeg influencera”. Mjesta vezana uz život sv. Franje i sv. Klare tih su dana bila „baza” za susrete i radionice te molitveno utočište mladima. Razmatrali smo o svojim željama, snovima, neuspjesima i, prije svega, o nadi, pronalazeći inspiraciju u životima spomenutih svetaca.

Prije dolaska u Rim naša hrvatska grupa posjetila je Casciju u kojoj se nalazi svetište sv. Rite, „svetice nemogućeg”. Dolaskom u Rim smjestili smo se u Seraphicum – Međunarodnom kolegiju franjevac konventualaca, zajedno s drugim mladima koji su također stigli iz Asiza. U Vječnom Gradu hodočastili smo s križem i prošli kroz sveta vrata vatikanske bazilike sv. Petra te pod vodstvom fra Zvonimira obilazili rimske bazilike i znamenitosti. Ujutro 3. kolovoza u vrtu Seraphicuma sudjelovali smo na svetoj misi koju je predvodio Generalni ministar franjevac konventualaca fra Carlos Trovarelli. Uslijedio je ručak i polazak prema Tor Vergati, gdje nas je čekao zabavni program te bdijenje s papom Lavom XIV.

Milijun mladih srdaca zajedno je slavilo Boga. Prekrasan i upečatljiv trenutak. Papa je odgovorio na pitanja mladih. Jedna od posebno upečatljivih poruka bila je ona u kojoj je ponovio poticaj sv. Ivana Pavla II.: „Isusa tražite kada sanjate o sreći; On vas čeka kad vas ništa od onoga što pronađete ne zadovoljava; On je ljepota koja toliko privlači; On vas izaziva tom žeđi za radikalnošću koja vam ne dopušta prilagoditi se kompromisu.” Nakon noći provedene pod zvijezdama, sudjelovali smo na svetoj misi koju je također predvodio papa Lav. Sveti nas je Otac još jednom snažno

potaknuo da ostanemo sjedinjeni s Isusom, uvijek u prijateljstvu s Njime te da se ne zadovoljavamo ni s čim manjim od svetosti jer ćemo tek tada vidjeti kako u nama i oko nas „svjetlo Evanđelja raste svaki dan.“

Naše veliko hodočašće zaključili smo posjetom poznatom marijanskom svetištu u Loretu te svetištu sv. Josipa Kupertinskoga u obližnjem Osimu, u kojemu se nalazi grob ovoga sveca, zaštitnika studenata.

Konačno, kažemo li da je ljubav žrtva, nećemo reći ništa inovativno. No, pokušamo li tu žrtvu živjeti, mogli bismo, posebice u svijetu koji veliča hedonizam, napraviti mali pomak – za sebe, za druge, za čovječanstvo. Prehodavši silne kilometre, zamijenivši svoj topli krevet šatorom i zaboravivši stvari koje nam se u svakodnevici čine neophodnima za život, željeli smo okusiti baš tu žrtvu. Na tom smo se putu krijepili Božjom Riječju, molitvom i primjerima svetaca koji su odlučili cijeli svoj život proživjeti žrtvujući se jer su vjerovali da su plodovi koje će ubrati neusporedivo veći od svega što su uložili. Viziju takvoga života dobili smo i mi, „hodočasnici nade“, osjetivši već tijekom hodočašća snagu iskrene molitve, razmatranja, prijateljstva s Bogom i bližnjima te jednostavnosti života, vjerujući u brojne plodove koji će se tek razotkriti.

ODRŽAN KAMP ZA MLADE NA OTOKU PRVIĆU

Od 10. do 16. kolovoza na otoku Prviću pod vodstvom fra Josipa Blaževića, održan je kamp s pedesetak mladih iz svih krajeva Lijepe naše, predvođenih članovima Vinkovačke evangeliza-cijske zajednice.

Tema ovoga kampa bilo je bolje upoznavanje sebe kroz prizmu seksualne inteligencije. Uvodno predavanje za početak je dalo odgovor na pi-

tanje što je to inteligencija i koje sve vrste inteligencije postoje, s naglaskom na emocionalnu inteligenciju, a drugoga dana fokus je stavljen na seksualnu inteligenciju.

U opuštenoj radnoj atmosferi sudionici kampa shvatili su koliko je bitno srušiti određene društvene mitove i stereotipe koji se tiču ove teme, a koji mogu biti pogubni za razvoj osobnosti i seksualne inteligencije, pa čak i izazvati određene traume u pitanju iste. Između ostalog, otvorene su i teme poput seksualnog odgoja primjerenog djeci, razloga upuštanja u seksualne odnose te nametljivog i iskrivljenog prikaza seksa u medijima, a najviše zanimanja potaknula je tema pod nazivom Zašto se muškarci i žene često ne razumiju iako govore istim jezikom. Većinu tema sudionici su imali prilike obraditi i na grupnim radionicama. Sudionici su imali vremena i za druženje, igru, uživanje u moru, ispovijed, molitvu i pjesmu uz neizostavno svakodnevno sudjelovanje na svetim misama. Posebno je bilo svečano na velikoj svetoj misi u povodu blagdana Velike Gospe u Prvić Luci, te na blagdan svetog Roka u Šepurinama s lokalnim pučkim napjevima. Za kraj, sudionici su podijelili svoje dojmove o sudjelovanju na kampu.

REZULTATI NATJEČAJA ZA BESPLATAN SMJEŠTAJ ZA STUDENTE U DOMU SV. ANTUNA

Hrvatska Provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca raspisala je početkom srpnja natječaj za besplatan smještaj u Domu sv. Antuna. Nakon provedenog natječaja, Povjerenstvo za smještaj donijelo je odluku o smještaju za studente sukladno uvjetima natječaja.

Studenti koji su dobili besplatan smještaj u Domu sv. Antuna u akademskoj godini 2025./26.:

Belak, Marin, Šibenik
Čirjak, Josip, Zadar
Čondić Bijader, Dominik, Split
Devčić, Dominik, Dubrovnik
Jurić, Zoran, Žepče (BiH)
Knežević, Adam, Buzet
Madunić, Ivan, Split
Marić, Matej, Dubrovnik
Mejić, Jakov, Šibenik
Mejić, Niko, Šibenik
Prgomet, Branko, Makarska
Pustahija, Luka, Rijeka
Radić, Filip, Daruvar
Radošević, Josip, Busovača (BiH)

U Zagrebu, 23. kolovoza 2025. godine

TROJICA NOVAKA IZ HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA POLOŽILA PRVE REDOVNIČKE ZAVJETE

U subotu, 30. kolovoza 2025., u papinskoj bazilici Svetoga Franje u Asizu, iznad groba Svetoga Franje, trojica novaka iz Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Marko Bilanović, fra Antun Devaj i fra Luka Vragović, položili su svoje prve redovničke zavjete.

Nakon godine kušnje ili novicijata, s još petoricom subraće iz Italije i Španjolske, pred okupljenom zajednicom Crkve, kao i svojom najužom rodbinom i braćom redovnicima izrekli su svoj prvi službeni DA življenju evanđelja u poslušnosti, čistoći i bez vlasništva po uzoru i nadahnuću sv. Franje Asiškog.

Euharistijsko slavlje, pod kojim se slavilo i poganje zavjeta, predvodio je kustos Asiške kustodije fra Marco Moroni. U koncelebraciji su bili

provincijali iz redovničkih provincija iz kojih dolaze ovogodišnji novaci, a također i drugi brojni svećenici iz Svetog samostana i raznih provincija.

U svojoj homiliji kustos fra Marco usporedio je poziv s talentom koji Gospodin ne dijeli na temelju nečijih zasluga ili savršenosti već zbog naše raspoloživosti. Upozorio je također da talenti nisu ni same sposobnosti koje je Bog dao svakom pojedincu na različit način nego je i sama raspoloživost jedan talent. Istaknuo je da poziv nije paket kojeg treba držati zatvorenim već dar koji treba odgovorno primiti i preko njega donositi plodove kroz služenje braći, Crkvi, a posebice najmanjima.

Redovničke zavjete naše trojice novaka Hrvata primio je provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Miljenko Hontić.

Osim rodbine naših novaka iz Hrvatske, a i Bosne i Hercegovine, bili su i drugi prijatelji novaka te franjevci i subraća iz Provincije kao i odgajanci, među kojima i magistar bogoslova fra Stjepan Brčina.

Za dva tjedna započetak će i nova godina novicijata u Svetom Samostanu s novim magistrom i 15 novih novaka, među kojima će opet biti trojica iz Hrvatske.

TROJICA HRVATA ZAPOČELA NOVICIJAT U ASIZU

Tijekom molitve Večernje u kripti Bazilike sv. Franje Asiškoga održan je obred primanja u novicijat Reda franjevac konventualaca.

Među ovogodišnjim novacima trojica su iz Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca: fra Ante Čibarić, fra Vedran Kamenečki i fra Filip Panza. Uz njih su novicijat započela još četvorica kandidata iz Francuske te osmorica iz Italije.

Obred je predvodio kustos Svetog samostana u Asizu, fra Marco Moroni, a novake su primili magistar fra Federico Santolin, koji ovu službu u Asizu preuzima prvi put, nakon što je prethodno već bio magistar u Padovi.

Na obredu su sudjelovali i hrvatski franjevci: fra Josip Petonjić, gvardijan u Cresu i magistar postulanata, fra Ivan Marija Lotar, župnik i rektor bazilike sv. Antuna Padovanskog, koji je postulantima jedno vrijeme vršio službu duhovnika, te bogoslov fra Antonio Knezović.

Kustos Svetog Samostana novacima je poželio dobrodošlicu u najljepšu godinu njihova redovništva i ohrabrio ih da odvažno slijede Krista po uzoru na sv. Franju živeći evanđelje.

Novicijat je druga etapa formacije u Redu franjevaca konventualaca, u kojoj kandidati oblače redovničko odijelo – habit sv. Franje, i započinju godinu intenzivnog razlučivanja, molitve i studija franjevačkog Pravila, spisa i života svetaca, kako bi postupno usvojili franjevačku karizmu i način života.

DANI TRAJNE FORMACIJE U ITALIJI

Od 15. do 19. rujna 2025. u Camposampieru, u sjevernoj Italiji, održani su Dani trajne formacije za braću Hrvatske provincije svetog Jeronima franjevaca konventualaca. Na susretu je sudjelovalo trinaestero braće, predvođenih vikarom Provincije i voditeljem formacije fra Martinom Jakovićem te provincijalom fra Miljenkom Hontićem.

Ovogodišnji program nadahnut je velikom obiljetnicom franjevačke obitelji – osamsto godina od nastanka *Pjesme stvorova* svetog Franje. Prvog dana susreta, predavanje na tu temu održao je fra Milan Gelo. Nakon predavanja sudionici su mogli načiniti jedan osvrt te dodatno produžiti ovu temu.

U svom izlaganju fra Milan je istaknuo i obrazložio kako *Pjesma stvorova* jasno očituje da duhovnost sv. Franje nije odvojena od stvarnosti, već duboko prožeta konkretnim životom i odgovorima na izazove svijeta. Sveti Franjo, govoreći o stvorenome, ne bježi od svijeta – on ulazi u odnos s njime i prepoznaje tragove Stvoritelja u svemu stvorenom. Franjo pred svim stvorenim staje kao pred umjetničkim djelom koje je kadro prenijeti poruku, uzdići duh i otvoriti srce. Zato sv. Franjo ne bježi od stvorenog, on to stvoreno dodiruje i na neki način se pobratimljuje s njime. Franjo nije čovjek "fuga mundi", on je potpuno u svijetu.

Ovaj stav svetog Franje prepoznao je i papa Franjo, koji je, nadahnut njegovim primjerom, u enciklici *Laudato si'* naglasio važnost odnosa čovjeka prema stvorenome kao neodvojivog od odnosa prema Stvoritelju.

Osim predavanja i zajedničkih razmatranja, braća su imala priliku poblizje upoznati svetište u Camposampieru, povezano sa životom sv. Antuna Padovanskog, u kojem su slavili liturgiju i antunovske pobožnosti. Također su posjetili Pado-

vu i Veneciju gdje su, osim obilaska tih gradova, susreli braću franjevce konventualce Sjevernotalijanske provincije koji ondje djeluju, upoznali se s njihovim pastoralnim radom te posjetili značajne bazilike koje su povjerene ovoj braći i gdje vrše svoju redovničku i svećeničku službu.

Budući da je ovo bio posljednji susret u okviru aktualnog četverogodišnjeg razdoblja, jedan je dio programa bio posvećen evaluaciji života Provincije tijekom proteklih godina. Kroz rad u grupama i zajednički plenum, braća su razmatrala kako su kao pojedinci i kao zajednica odgovarali na Božji poziv te kako danas biti proročki glas u Crkvi i društvu.

Susret je zaključen euharistijskim slavljem u svetištu sv. Antuna u Padovi. Tom prigodom braća su zahvalila fra Martinu Jakoviću za organizaciju programa trajne formacije tijekom protekle četiri godine.

„BOG TE VRAĆA NA TVORNIČKE POSTAVKE“ – ODRŽAN TEČAJ FILIP

Više od 130 mladih okupilo se na *Tečaju Filip* u Zagrebu. Pomoću molitve, igre i svjedočanstava doživjeli su živog Boga i zajedništvo koje mijenja srca.

Od 26. do 28. rujna u samostanskoj dvorani Sv. Franjo na Svetom Duhu u Zagrebu održana je duhovna obnova za mlade – Tečaj Filip. Organizirali su je Centar za promicanje duhovnih zvanja i Evangelizacijska zajednica *Sveti Duh*, a okupilo se oko 130 sudionika iz raznih dijelova Hrvatske i drugih država.

Iskustvo vjere na novi način

Tečaj Filip nije samo pasivno slušanje, već aktivno sudjelovanje. Kroz kateheze, scenske prikaze, svjedočanstva, igre, ples i molitvu mladi su imali priliku doživjeti vjeru na potpuno drugačiji

način. Upravo ta dinamika otvorila je prostor da mnogi prvi put iskuše osobni susret s Bogom.

Voditelj Centra za duhovna zvanja, fra Stjepan Brčina, zajedno s braćom franjevcima i Evangelizacijskom zajednicom *Sveti Duh*, pratio je mlade kroz ovu duhovnu obnovu. U svojoj poruci istaknuo je da je Tečaj samo početak puta, a pravi izazov počinje kada se vrate kući te naglasio kako tada trebaju dopustiti Duhu Svetome da nastavi djelovati kroz njih.

Svjedočanstva mladih

Da je iskustvo bilo ispunjavajuće, potvrdili su i sami polaznici. Mihael Kašica podijelio je svoju priču:

„Uvijek sam imao veliku anksioznost i strah da dođem negdje samostalno jer nemam prijatelja u vjeri. Čuo sam za Tečaj Filip, dugo sam razmišljao hoću li se prijaviti, ali na kraju sam se odvažio i nisam požalio. Upoznao sam nove ljude, vidio zajedništvo i radost same zajednice, i svima bih preporučio da dođu.”

Slično je posvjedočila i Ira Zurić, rekavši kako je ovo bilo predivno i milosno iskustvo, ali i sjajna prilika da se još više upozna sa živim Bogom, da se podsjeti koliko je ljubljena i voljena:

„Pomoću kateheza sam još jače osjetila poziv da živim Bibliju. Upoznala sam divne ljude i dobi-la velik poticaj za molitvu.”

Zajedničko slavlje na kraju

Nakon nedjeljne mise i slavljenja, ostala je poruka fra Stjepana Brčine: „Bog te ne mijenja, nego te vraća na tvoje tvorničke postavke. A na mladima je sada da tu istinu nose dalje i svjedoče je u svojoj svakodnevnici.”

POČETAK POSTULATURE – CRES 2025.

Na spomendan Anđela čuvara, u četvrtak 2. listopada 2025., dvojica novih kandidata – Nikola Zorotović iz Zagreba i David Mlikota iz Ženeve, pridružili su se samostanskoj zajednici franjevac konventualaca u samostanu sv. Frane u Cresu te su službeno započeli svoju redovničku formaciju u Postulaturi.

Obred primanja u Postulaturu je započeo molitvom Šestoga časa u samostanskoj kapelici, nakon čega je provincijski ministar fra Miljenko Hontić, upitao kandidate: „Predraga braćo, što tražite od nas?“. Kandidati su pred zajednicom odgovorili da žele živjeti u molitvi, radosti i pokori, nastojeći slijediti Krista po uzoru na siromašnog i poniznog sv. Franju Asiškog.

Novi postulanti svoju formaciju nastavljaju pod vodstvom magistra postulanata i gvardijana samostana sv. Frane u Cresu fra Josipa Petonjića.

U znak prihvatanja formativnog puta primili su Bibliju – Riječ Božju, te franjevački znak Tau, kao znak milosrđa i pokorničkog života obnovljenog u Kristu, znak neizrecive ljubavi Isusa Krista raspetoga za spasenje ljudi.

PROSLAVA SV. FRANJE ASIŠKOG I SVEČANI ZAVJETI FRA SANDIJA AŠČIĆA NA SVETOM DUHU U ZAGREBU

Na svetkovinu sv. Franje Asiškoga, u subotu, 4. listopada 2025. u Bazilici sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu, pod svetom misom u 19.00 sati svečane zavjete je položio fra Sandi Aščić.

Svečano misno slavlje predslavio je provincijski ministar fra Miljenko Hontić, u zajedništvu s gvardijanom samostana Svetog Duha u Zagrebu fra Ivanom Karličem, magistrom bogoslova fra Stjepanom Brčinom, župnikom župe sv. Antuna Padovanskog fra Ivanom M. Lotarom, župnikom

rodne župe fra Sandija, sv. Antuna Padovanskoga iz Dobretića (BiH), fra Jurom Tokalićem i s još desetak subraće koncelebranata.

U svojoj je homiliji provincijski ministar, fra Miljenko Hontić, naglasio aktualnost života sv. Franje Asiškog koji i danas svojim životom nadahnjuje mnogobrojne duše na nasljedovanje Isusa Krista. *Jedan od tih, koji su se nadahnuli na primjeru i životu sv. Franje da nasljeđuje stope Gospodina Isusa Krista, jest i naš fra Sandi Aščić, koji će večeras pred svima nama položiti svoje svečane ili doživotne zavjete. I njega je, slobodno možemo reći, Gospodin pozvao da pođe popraviti njegovu kuću, Crkvu i društvo, dopuštajući da Gospodin njega obnavlja.*

Ističući veličinu malenosti i poniznosti sv. Franje Asiškog, koji ostaje trajni uzor nasljedovanje Isusa Krista, fra Miljenko je završio homiliju kratim tumačenjem liturgijske geste obreda zavjetovanja, u kojem zavjetovanik polaže svoje ruke u ruke provincijskog ministra: *Tom gestom zavjetovanik kao da kaže: Od sada, ti Bože, upravljaj mojim životom preko mojih poglavara. U toj gesti možemo prepoznati i onu scenu u Giottovoj freski u asiškoj bazilici u kojoj se prikazuje personifikacija zavjeta poslušnosti gdje je sv. Franjo prikazan kako od Gospodina prihvaća na sebe jaram. Znamo da je taj jaram evanđelje, a svrha jarma inače je da daje mogućnost pravog smjera. Eto dragi fra Sandi, neka tvoje posvemašnje darivanje Bogu omogući i tebi da evanđelje bude taj laki Božji jaram i slatko breme. Nemoj se nikad zadovoljiti polovičnošću i osrednjošću, nego budi velikodušan u darivanju svega sebe Gospodinu, jer samo tako ćeš načiniti dovoljno prostora za Božju snagu i milost preko koje će Bog tebe činiti boljim a po tebi i ovaj svijet.*

Nakon homilije uslijedio je obred zavjetovanja, u kojem je fra Sandi Aščić u ruke provincijskog ministra položio svečane zavjete u Redu franjevac konventualaca, te se tako do kraja svoga života predao u službu Bogu, franjevačkom bratstvu i braći ljudima.

Nakon mise u samostanskoj dvorani sv. Franje upriličena je zajednička večera uz čestitke i druženje.

PRIMANJE U SLUŽBU AKOLITATA

Na uočnicu svetkovine Svih Svetih, u petak 31. listopada, okupili smo se na euharistijskom slavlju u kapelici sv. Josipa Kupertinskog u odgojnoj kući u Zagrebu. Ovo euharistijsko slavlje bilo je prigoda za primanje akolitata čak sedmorice naših bogoslova. Svetu misu predslavio je provincijski ministar fra Miljenko Hontić, a uz njega je koncelebrirao magistar bogoslova fra Stjepan Brčina.

Nakon čitanja, magistar bogoslova prozvao je pojedinačno fra Adrijana Marušića, fra Jerka Šuperbu, fra Marka Laštru, fra Andriju Čorluku, fra Blaža Žagača, fra Antuna Devaja i fra Marka Bilanovića. Svaki od njih tada je izrekao svoj osobni „Evo me!“, nakon čega je uslijedila propovijed. Provincijal je, osvrnuvši se na dnevna čitanja, istaknuo važnost ljubavi kojom Krist ljubi i koja ga „prisiljava“ da ide u susret bližnjemu te da čini dobro pod svaku cijenu. Nastavio je naglasivši da je primanje akolitata još jedna viša stepenica na putu služenja Bogu i ljudima.

Nakon propovijedi uslijedio je čin samog primanja, tijekom kojeg je svaki bogoslov primio kalež i pliticu u svoje ruke — znak službe kod euharistijskih slavlja te pomoći prezbiterima i đakonima. Nakon zajedništva oko oltara, nastavili smo zajedništvo u bratskom druženju u zajedničkoj prostoriji.

POLAGANJE PRVIH REDOVNIČKIH ZAVJETA FRA DOMINIKA MILANOVIĆA

U subotu 1. studenoga, na svetkovinu Svih svetih, u samostanskoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima, naš bogoslov fra Dominik Milanović položio je svoje prve redovničke zavjete. Iako je godinu novicijata započeo i proveo u Asizu, zbog zdravstvene situacije i dužeg izostanka iz Asiškog samostana, morao je odgoditi polaganje zavjeta u rujnu te provesti još nekoliko tjedana u samostanu u Vinkovcima, gdje mu je odgojitelj bio gvardijan fra Josip Blažević. Njegove zavjete primio je provincijski ministar fra Miljenko Hontić, a u koncelebraciji su sudjelovali fra Josip Blažević, fra Stjepan Brčina, odgojitelj bogoslova, i ostala braća. Na misi su bili prisutni i članovi fra Dominikove uže obitelji te nekolicina mladih iz Evangelizacijske zajednice „Sveti Duh“.

U svojoj homiliji, fra Miljenko je istaknuo univerzalni poziv na svetost svih vjernika, a koji je moguće ostvariti „neprestanim usmjeravanjem prema Bogu i usvajanjem logike i mudrosti evanđelja“. Također se na poseban način osvrnuo i na fra Dominika koji se, unatoč mnogim talentima i sposobnostima koje posjeduje i mogućnostima u životu koje su mu bile otvorene, odlučio „zauzavati i čuti što Bog smjera, koji su to Božji planovi s njime“. Potaknuo je sve prisutne da nastave svojim molitvama pratiti fra Dominika, ali i sve redovnike, svećenike i sav Božji narod, kako bi Bog po svima nama mogao nastavljati neprestano obnavljati svoju Crkvu i cijeli svijet.

Nakon homilije, uslijedio je obred zavjetovanja, u kojemu se fra Dominik obvezao živjeti u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći kroz godinu dana, a zatim se misa nastavila uobičajenim redosljedom.

Nakon svete mise, uslijedila je večera i druženje u dvorištu samostana.

5. IZ NAŠIH SAMOSTANA

U CRESU KOMEMORIRANA 200. OBLJETNICA ROĐENJA FRA FRANE DOBROVIĆA

U creskom samostanu sv. Frane u utorak, 17. lipnja navečer, svečano je komemorirana 200. obljetnica rođenja uglednoga creskog franjevca konventualca, fra Frane Dobrovića (1825. – 1914.). O njemu je opširno govorio fra Ljudevit Maračić, koji je predstavio razne segmente i detalje Dobrovićeva bogatoga i sadržajnog života i djelovanja. Prikazao je najprije bogatu biografiju a potom njegovo svestrano djelovanje. Osobito se zalagao, u duhu preporodnog vremena, za budenje i podržavanje domoljubnih osjećaja i raznih pothvata s time povezanih. Kod njega se to osobito odrazilo u pisanju i objavljivanju domoljubnih tekstova i feljtona. Predavač je posebno istaknuo njegov vrijedan doprinos upoznavanju prošlosti creskog samostana, ali i života običnoga creskog puka. O tome je ostavio više povijesnih rasprava i ogleđa, danas poprilično zaboravljениh. Iz franjevačkog života Frane Dobrovića na poseban je način istaknuo njegovo zalaganje za širenje franjevačkoga Trećeg reda, kojemu je Dobrović posvetio velik dio vremena. A ono što ga je posebno resilo bio je njegov smisao za glazbeno izražavanje, što je dokazao i vođenjem čuvene padovanske glazbene kapele (zbor) Bazilike sv. Antuna, osam punih godina. Uz to je posjedovao i vrlo ugodan glas, po čemu su ga suvremenici u Padovi nazivali „nebeskim slavujem“. A njegovo zalaganje za prosvjećivanje nepismenoga hrvatskog puka na otoku okrunjeno je i otvaranjem hrvatske škole sv. Ćirila i Metoda u Cresu.

U programu komemoracije glazbenom pratnjom sudjelovale su poznate creske članice ženske klope „Teha“, koje su na početku i na kraju izvele nekoliko starijih creskih hrvatskih napjeva, što je sve podržalo ozračje podsjećanja na vrijeme koje prolazi, ali se ne smije zaboraviti. Tome je pridonijela i prigodna prezentacija pedesetak creskih motiva s kartulina (razglednica) vremena života fra Frane Dobrovića, koje je pripremila Magda Toić uz pomoć Ive Flege, a uz dobrohotnu suradnju creskoga Gradskog muzeja.

Program je uspješno i nenametljivo kao voditelj moderirao fra Ivan M. Lotar, rektor Bazilike sv. Antuna u Zagrebu, koji je tih dana sudjelovao u duhovnim vježbama u Cresu, zajedno s ostalom subraćom, pod vodstvom fra Darka Teperta, zagrebačkoga franjevca, sada na službi u Generalnoj kuriji u Rimu. Većina tih sudionika pratila je u crkvi, zajedno s narodom, ovu komemoraciju kojoj je svrha bila iz zaborava izvući bar jednoga zaslužnog fratra, kakvih je kroz svoju neprekinutu osamstoljetnu povijest jako mnogo iznjedrio samostan sv. Frane u Cresu.

NACIONALNO HODOČAŠĆE OFS-A I FRAME SV. NIKOLI TAVELIĆU

Nacionalno hodočašće Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) i Franjevačke mladeži (Frama) održano je u subotu, 21. lipnja, a povodom 55. obljetnice kanonizacije svetog Nikole Tavelića, prvoga hrvatskoga kanoniziranog sveca.

Okupljanje hodočasnika predviđeno je u 10 sati u biskupijskom svetištu Gospe od Vrpolja u Vrpolju, a središnje euharistijsko slavlje započelo je u 11 sati; predslavio ga je mons. Ante Ivas, šibenski biskup u miru, u koncelebraciji s okupljenim nacionalnim, područnim i mjesnim duhovnim asistentima. U ime OFS-a svoj pozdrav i zahvalu uputili su nacionalni duhovni asistenti fra Ivan Bradarić i fra Zvonimir Brusač te Suzana Fiorenini, zamjenica nacionalne ministre.

Govoreći o životu sv. Franje Asiškoga biskup Ivas je istaknuo kako je „Franjo jedna od najimpresivnijih osoba u povijesti Crkve po svom čudesnom žaru evanđeoske vjere, po žaru kojim je gorio i izarivao tijekom svoga zemaljskog života“. „Sve češća i sve veća razočaranja koja su se događala u njegovu životu, sve više su ga okretala njegovoj nutrini i da je jednako tako potrebno *vidjeti* drugoga, bližnjega“ naglasio je Ivas.

„Franjo je s radošću i razigranošću svoga života privlačio mnogu *malu braću i sestre* da zajedno s njime, sa živim i neživim Božjim stvorenjima, čak i sa *sestricom smrti* igraju i pjevaju od radosti i novosti života s Bogom... To je zato što je Franjo Evanđelje uzeo kao temeljnu *regulu* – Pravilo života, svoga života i onih koji su ga slijedili... Privlačimo li mi – svećenici, redovnici, laici – privlačimo li mi ljude svojom oduševljenom vjerom, kršćanskim optimizmom, žarom koji grije, izgara, gori a ne spaljuje... Koliko nam je Evanđelje *regula*, pravilo, mjerilo i akcija našega kršćanskog života? Koliko se to na nama vidi, prepoznaje i privlači druge oko nas? Sveti Franjo poziva i danas svoje sljedbenike... da sa živom vjerom živimo svoju Crkvu.

Zaključujući svoju homiliju biskup Ivas je naglasio: „U Mariji je Franjo prepoznao najljepši model Crkve Kristove. Crkva je zajednica koju Krist okuplja, hrani svojom nazočnošću i vodi u Kraljevstvo Božje, okuplja je oko svoje majke koju nam je s križa dao za majku. Upravo je u Mariji Franjo vidljivo prepoznao što vjera može učiniti u svakoj osobi: *Velika mi djela učini Svesilni*, pjevala je Gospa Marija. Dirnula ga je spoznaja kako je Marija provodila svoj život sa Sinom, kako je s njim dijelila siromaštvo i slijedila ga do križa i uskrsnuća... do Duhova kad se rodila Crkva u kojoj je Ona ostala do danas, do vijeka... Upravo je zato sv. Franjo htio da njegovo djelo bude pod zaštitom Marije, ne zbog njezinih ukazanja i čudesa, nego zato jer je ona najveće čudo Božje u njegovoj Crkvi i jer nas ona najbolje okuplja u Crkvi, da Krista upoznamo, da se s njime susrećemo i družimo i da s njime po Božjim zakonima života živimo u svom osobnom, obiteljskom i javnom životu... A to je jedini put da ovaj svijet bude spašeni svijet...“

Nakon mise i zajedničkog ručka, u svetištu Gospe od Vrpolja okupljene hodočasnike pozdravio je don Ante Omazić, upravitelj Svetišta. Program se zatim nastavio u Šibeniku, gdje su sudionici posjetili katedralu sv. Jakova i Nacionalno svetište sv. Nikole Tavelića. U Katedrali ih je dočekaao mons. Tomislav Rogić, šibenski biskup, koji je predstavio katedralu i zajedno s hodočasnici-ma molio.

U Svetištu sv. Nikole Tavelića (crkva sv. Frane) dočekaao ih je fra Josip Ivanović, gvardijan i rektor Svetišta, koji je održao katehezu o životu prvoga hrvatskoga kanoniziranog sveca te predvodio pobožnost. U svojem obraćanju fra Josip je istaknuo potrebu i važnost „nezaboravljanja prošlosti, povijesti i onih koji su nam prethodili; ako zaboravimo i smetnemo spomen na naše svece i zaštitnike, teško ćemo ispisati kršćansku budućnost našega naroda“. Fra Augustin Kordić posvjedočio je o svojem iskustvu prisutnosti kanonizaciji sv. Nikole Tavelića u Rimu. Hodočasnici su imali priliku štovati sekundarne relikvije sv. Nikole Tavelića (njegove sandale), posjetiti muzej sv. Frane te izložbu „Put sandala“.

PROSLAVA ŽUPNOG ZAŠTITNIKA U ŽUPI SV. IVANA KRSTITELJA U PULI

U ovoj svetoj jubilejskoj godini, koju slavimo s cijelom Crkvom, naš hrvatski narod spominje se prvih crkvenih sabora održanih u Splitu i svoje 1100-te godišnjice svoga hrvatskog kraljevstva.

Mi franjevci i franjevke obilježavamo sada i 800 godina da je sv. Franjo ispjevao i napisao pjesmu stvorova.

Dok Bogu zahvaljujemo za ove velike jubileje, i ova naša župa sv. Ivana Krstitelja u ovoj crkvi posvećenoj prije osam godina sa zahvalnošću se sjeća dvadesete godina od početka gradnje ove crkve i tridesete obljetnice od osnutka župe.

Pripala mi je velika čast da sve vas pozdravim, župljane i sve štovatelje sv. Ivana, sve nazočne svećenike, posebno naše domaće, a na poseban način pozdravljam Vas, preuzvišeni gospodine biskupe Ivane, i zahvaljujem Vam da ste danas ovdje s nama.

Povezani s Vama u molitvi, i moleći za Vas, izričem Vam dobrodošlicu i preporuku da nas i dalje nosite u svojem srcu u brizi i molitvi.

Neka nam i ovo misno slavlje pomogne da poput svetog Ivana Krstitelja živimo Bogu na čast, Presveto Srce Isusovo neka bude naše spasenje.

Dobro nam došli!

Pozdravni govor izrekla je gđa Darija Pačić, trenutno novakinja Franjevačkog svjetovnog reda u župi i majka četvero djece, koji redovito ministričaju, a ona i njezin muž Andrej čitaju i pomažu u crkvi.

Nakraju misnog slavlja obratio se župnik o. Đuro Hontić i najprije je sve podsjetio da je u petak blagdan Presv. Srca Isusova. Toga dana naši biskupi posvetit će hrvatski narod Presv. Srcu Isusovu, stoga tog dana neće biti večernje sv. mise u našoj župi, nego ćemo ići u katedralu u Puli gdje će biti sv. misa i Posveta hrvatskog naroda Presv. Srcu Isusovu. Sv. misa početak će u 19.00 sati, a predslavit će ju mons. Ivan Štironja, porečki i pulski biskup.

Toga dana u prijepodnevnim satima u Vatikanu u bazilici sv. Petra Papa će zaređiti nove svećenike, a među njima bit će i naš župljanin fra Mateo Vujčić. Sve mladomisnike preporučam u vaše molitve, napose našega fra Matea.

Zatim je župnik zahvalio preuzv. gosp. biskupu Ivanu, koji je pored svih svojih obveza danas odlučio i biti ovdje s nama na proslavi svetkovine Rođenja sv. Ivana Krstitelja, u ovoj svetoj jubilejskoj godini, kada mi kao župa sv. Ivana Krstitelja obilježavamo osmu obljetnicu posvete ove naše crkve, i kad se spominjemo 20. obljetnice početka gradnje ove crkve i 30. obljetnice osnutka župe sv. Ivana Krstitelje ovdje u Puli.

Zahvalio je na prisutnosti preč. gosp. dekanu Milanu Mužini, preč. gosp. Rikardu Lekaju, generalnom vikaru biskupije, vlč. Ivanu Prodanu župniku župe sv. Josipa, fra Nikici Batisti, fra Nikoli Rožankoviću, vlč. Luki Jakopiću mladomisniku i vlč. Ivanu Levaku, umirovljenom svećeniku.

Nakon toga uslijedio je obred blagoslova Oltarne slike te je župnik pozdravio nazočnog akademskog umjetnika gosp. Tihomira Lončara i prof. Stanka Špljarića, likovnog kritičara, koji je stručno govorio o slici koju će nakon toga o. Biskup blagosloviti.

Oltarna slika pokriva zid iza oltara površine 70 m² u kojoj ima oko 7m² zlatnog venecijanskog mozaika. Slika se može gledati kao triptih, koji u svom centralnom dijelu prikazuje raspeće prema Ivanovu evanđelju, s time da Isus na križu nije mrtav, nego živ i njegove su ruke uzdignute, a okružuju ga i prikazi planeta, stoga možemo reći da je Isus naslikan u slavi, tj. u maniri Pantocratora. Tu je također na toj centralnoj plohi i slika krštenja Isusova na Jordanu.

Na desnoj pokrajnjoj plohi nalaze se likovi biskupa Jurja Dobrile, mons. Bože Milanovića, bl. Otona iz Pule, bl. Julijana iz Bala i lik sluga Božjeg Egidija Bulešića, mladića rođenog u Puli i umrlog na glasu svetosti. Umjetnik je time htio reći da po toj krsnoj vodi, koja se iz rijeke Jordana ulijeva u Višeslavovu krstionicu, hrvatski je narod, i narod Istre primio, kulturu, duhovnost i civilizacijski napredak.

Na lijevoj strani nalazi se prikaz pulske arene, slika Učke i prikaz istarskog grada, kao i slika polje, s kažuonom i malom karakterističnom istarskom crkvicom u koju dolazi narod.

U tom istarskom krajoliku nalaze se dvojica najnovijih blaženika, bl. Francesco Bonifacio, ubijen 1946. od partizanske milicije, i bl. Miroslav Bulešić. ubijen u Lanišću 1947. od komunista.

Bl. Francesco drži spuštene i raširene ruke, kojima umjetnik želi izreći njegovu spremnost na vršenje volje Božje, dok bl. Miroslav drži podignutu ruku koja izriče njegovu poznatu izreku: „Moja osveta bit će oprost!“

Osim toga, uz tabernakul nalazi se lik istarske žene – majke, a za izradu lika umjetnik je uzeo sliku majke bl. Miroslava Bulešića.

Župnik je zahvalio gospođi Karin Peruško koja je jedini i glavni donator ove novoizrađene oltarne slika i koja je pokrila sve troškove ove slike, kao što je to i prije činila, za sliku preobraženje iznad oltara. Stoga joj se od srca zahvaljujem u ime župe i u svoje ime.

Nakon toga župnik je pozvao gosp. prof. Stanika Špoljarića, likovnog kritičara, da nam svojom stručnošću progovori o slici gosp. Tihomira Lončara, koji će nam i sam uputiti svoju riječ.

Nakon toga je uslijedio blagoslov.

Na svete mise i nakon blagoslova oltarne slike svi vjernici su ostali u bratskom druženju uz kolače i osvježenje.

TRODNEVNA PRIPRAVA ZA BLAGDAN

U ovoj svetoj jubilejskoj godini, župa sv. Ivana Krstitelja u Puli, proslavlja svoju skromnu obljetnicu 20 godina od početka gradnje crkve i 30 godina od osnutka župe sv. Ivana Krstitelja, ujedno proslavljajući svetkovinu svoga župnog zaštitnika sv. Ivana Krstitelja, proslavlja i osmu obljetnicu posvete crkve, koju je 24. lipnja 2017. posvetio mons. Dražen Kutleša.

Župljani su se za ovu svetkovinu sv. Ivana Krstitelja pripremali trodnevnicom i kulturnim i duhovnim programom nakon sv. mise. Prvoga dana trodnevnice bila je tribina, na kojoj je gost bio poznati naš novinar gosp. Tihomir Dujmović. Organizator ove tribine bila je građanska udruga

„Križ“, koja djeluje u župi. Gost tribine govorio je predstavljajući svoju knjigu: „Hrvatska u raljama djece komunizma“ II. dio, gdje je on govorio o društvenoj i političkoj situaciji u kojoj se nalazimo, jer je to posljedica komunističkih zločina tijekom Drugoga svjetskog rata i nakon, kada je pobijano nekoliko stotina tisuća hrvatskoga mladog pučanstva, tj. pupoljci i cvijeće hrvatskog naroda. Između ostaloga spomenuo je preko 600 ubijenih svećenika, i to ne bilo kojih svećenika, nego onih najvrjednijih i intelektualno najspособnijih, kao što su bili p. Petar Perica, franjevci profesori u Širokom brijegu i toliki drugi, do bl. Alojzija Stepinca. Tako i ostali koji su ubijeni kao npr. Dubrovčani na Daksi, nisu to bili bilo koji nego elitni članovi grada, mjesta. Komunisti nisu radili ubijanja kao što su to radili fašisti ili nacisti, postrojili bi stanovnike nekog mjesta, i svakog desetog izveli iz stroja i ubili, partizani su ubijali one najvažnije i najuglednije predstavnike društva. I sv. Ivan bio je politička žrtva, nije on bio bilo tko nego on se za to rodio i Bog ga je odabrao da opominje narod i priprema za dolazak Gospodnji i zato ga je kralj Herod, koji je živio grešnim životom, dao ubiti, jer je upravo i njega opominjao i pozivao na obraćenje. Na kraju tribine gosp. Dujmović nakon ovih teških i tužnih konstatacija, da nam politiku vode djeca komunista, da djecu u školi poučavaju iz knjiga koje su pisali djeca komunista, ipak nakon trideset godina demokracija, rekao je da vidi kako dolaze mladi koji razmišljaju drugačije od lijevo orijentiranih političara, koji vode Hrvatsku. Stoga se nada da će se u budućnosti pojaviti novi obrazovani ljudi koji će otkrivati pravu istinu.

Drugi dan trodnevnice bila je nedjelja, pa je bila mlada misa vlč. Francesca Falsettija, koji je 14. lipnja bio ređen u Puli s još dvojicom mladomisnika, vlč. Lukom Jakopićem iz Pule, župa Šišan, i vlč. Samuelom iz Kolumbije. Vlč. Francesco je rodom iz Italije iz Napulja, ali je u Pulu došao s dvije godine sa svojim roditeljima Fulviom i Antonellom u misijsko poslanje u neokatekumensku zajednicu. Tako da je Prvu sv. Prikrest i Krizmu primio u župi sv. Ivana Krstitelja. Školovao se u Finskoj i Švicarskoj, a sada je kao član misijskog sjemeništa Redemptoris Mater iz Pule, zaređen za svećenika Porečke i pulske biskupije.

Treći dan trodnevnice, nakon sv. mise bilo je predstavljanje novoobjavljene knjige o župi, koju je napisao župnik o. Đuro Hontić. Voditeljica predstavljanja bila je Gordana Krizman, a knjigu je predstavila prof. Željka Marković.

Knjiga donosi malo širi povijesni okvir u kojemu se nalazi današnja župa i današnji život u Istri. Spominjući daleke i duboke tragove postojanja

prisutnosti čovjeka na ovom tlu, onaj sustavniji povijesni prikaz započinje rimskim razdobljem koje se nastavlja preko prisutnosti Venecije, Napoleona, Austro-ugarske, sve do danas. Upravo u to rimsko vrijeme, kršćani su prisutni u Puli i već tada grade svoje krstionice te nalazimo mnoštvo znakova, a po krvi prvih mučenika, sv. Germana i ostalih, kršćanstvo je posijano na ovom istarskom području u kojem se danas nalazi župa sv. Ivana Krstitelja, na Medulinskoj cesti.

Knjiga je objavljena u ovoj prigodi prvih obljetnica 20 godina od početka gradnje, kada je 5. veljače 2005. mons. Ivan Milovan blagoslovio temeljni kamen, i 30 godina od kada je 1. siječnja 1996. mons. Antun Bogetić osnovao župu sv. Ivana Krstitelja. Župa ima puno više stambenih objekata, koji su građeni posljednjih godina, premda je župa mlada po svom nastanku, a prema iznesenoj statistici u župi je od početka do danas kršteno 695 osoba, a umrlo 711. Posljednjih godina se broj umrlih naglo povećava, a broj rođenih se naglo smanjuje, dok vjenčanja skoro da i nema. Stoga je predstavljajući prof. Željka Marković uputila apel prema sudionicima koji su mahom bili zrelije i starije dobi, iako je bilo i nekoliko mladih, da se mole za današnje mlade i da se mole da se obnovi rad s Framom i drugi načini rada s mladima i djecom.

FRA ĐURO VURADIN PROSLAVIO ZLATNU MISU

U crkvi sv. Franje u Puli, na svetkovinu svetih Petra i Pavla 29. lipnja 2025. godine, fra Đuro Vuradin, proslavio je zlatnu misu točno na 50. obljetnicu svoga svećeničkog ređenja. Naime, 29. lipnja 1975. godine u zagrebačkoj katedrali zaređio ga je za svećenika sluga Božji kardinal Franjo Kuharić.

Iako je fra Đuro, poznat po svojoj poniznosti i samozatajnosti, smatrao da nije potrebno posebno obilježiti ovu obljetnicu govoreći kako je

svaka misa jednako važna te čak nije htio ni reći kada točno slavi zlatnu misu, vijest je ipak procurila među vjernicima. Tada se dogodilo ono što najbolje opisuje njegov odnos sa zajednicom: u samo dva dana okupila se prava vojska zahvalnih vjernika, koja je s neizmjernom ljubavlju i predanošću pripremila dirljivo slavlje koje fra Đuro možda nije tražio, ali koje je sasvim sigurno zaslužio.

Fra Đuro je u Pulu stigao sredinom kolovoza 1980. godine i u njoj neprekidno služi sve do danas, osim razdoblja od 2002. do 2006. kada je bio na službi u Molvama. Time je u Puli proveo 41 godinu svećeničkog života. Danas vrši službu bolničkog kapelana Opće bolnice Pula, i studentskog kapelana, blizak svim generacijama, uvijek tiho, dostupno i s pravom Franjinom radošću.

Misno slavlje u prepunoj crkvi sv. Franje predvodio je zlatomisnik u ozračju molitve i zahvalnosti. Liturgiju su posebno uzveličali samostanski zbor na orguljama te „Grupa Oton“ na klaviru. Tijekom mise upriličen je i prinos simboličnih darova, među kojima su bili papinski blagoslov, zlatna misnica s likom Majke Marije, kalež s posvetom, komplet za bolesničko pomazanje, ampule za vodu i vino, knjiga i krunica te nezaobilazna košara bombona – fra Đurin zaštitni znak, jer nakon svake mise s osmijehom nudi bombone djeci i odraslima. Zajednica je u molitvi prinijela živote sve djece i mladih koji dolaze k fra Đuri, s nadom da će Gospodin među njima probuditi nova duhovna zvanja, ali i vjernike koji će u budućnosti živjeti i prenositi katoličke obiteljske vrijednosti, nadahnuti jednostavnošću i vjerom koje im fra Đuro svakodnevno svjedoči.

U ime okupljene zajednice govor zahvale uputili su Rita Scotti Jurić i Stanislav Peharec, istaknuvši koliko je fra Đuro kroz desetljeća služio s blagošću i postojanošću: „Uvijek s osmijehom, s riječju ohrabrenja, s prisnošću prema malima i obzirnošću prema slabima – sve nas je poučavao vjeri životom, više nego riječima.“

Prisjetili su se i početaka njegova služenja u Puli, kada je na misu dolazilo tek nekoliko bakica. Danas, zahvaljujući njegovoj tihoj, ustrajnoj prisutnosti i duhovnom vodstvu ta ista crkva, iako nije župna, obiluje molitvenim zajednicama, klanjancima i duhovnim obnovama. Nekada gotovo prazna crkva postala je živo srce grada, duhovno središte u kojem su mnogi primili sakramente upravo iz ruku fra Đure: krstio je njih, njihovu djecu, a sada i djecu njihove djece; vjenčao generacije vjernika, bio uz njih i njihove bližnje u bolestima, u krizama i u radostima. Svatko od njih nosi živo iskustvo vjere i blizine s fra Đurom u lijepim i u teškim trenucima života, a njegova se služba utkala u životne prekretnice cijelih obitelji i generacija.

Na dan zlatne mise crkva je bila ispunjena do zadnjeg mjesta, ali još više, ispunjena ljubavlju naroda koji je u fra Đuri prepoznao Kristova svećenika.

Posebno je istaknuto da, kao što je blaženi Oton iz Pule, iako rodnom iz germanskih krajeva, zauvijek ostao sin ovoga grada, čiji zemni ostaci počivaju upravo u crkvi sv. Franje, tako i fra Đuro, rodnom blizu Novog Marofa, ostaje "fra Đuro iz Pule": ne samo po godinama, nego po srcu, prisutnosti i pripadnosti ovoj zajednici kroz naraštaje.

Slavlje je nastavljeno u klausturu samostana, uz domjenak i tortu, u ozačju duboke zahvalnosti, zajedništva i iskrene radosti jedne zajednice koja je znala prepoznati tiho, ali snažno svjetlo Kristove prisutnosti u životu svoga zlatomisnika.

MLADA MISA FRA MATEA VUJČIĆA U PULI

U nedjelju, 6. srpnja 2025., u župi sv. Ivana Krstitelja u Puli slavljena je mlada misa fra Matea Vujčića, redovnika Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca. Ovaj posebni trenutak obilježila je prisutnost mnogih svećenika, uključujući domaće franjevce iz Provincije sv. Jeroni-

ma, kao i svećenike i odgojitelje koji su pratili fra Matea na njegovom putu svećeništva i formacije.

Mlada misa, koja se održala u 11 sati, bila je svečani trenutak u životu fra Matea, ali i u životu župe sv. Ivana Krstitelja u Puli, uz brojne koncelebrante, provincijskog ministra fra Miljenka Hontića, redovnike i redovnice, bogoslove, postulante i ministrante. U svojoj homiliji, fra Ivan Marija Lotar, župnik i rektor Bazilike sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu, pozvao je mladomisnika da uvijek ostane vjeran pozivu, govoreći o značaju poniznosti i istinskog služenja Gospodinu i ljudima.

„Rijetko se koji dan u životu svećenika pamti toliko dugo i snažno kao dan kada prvi put javno predslavi svetu misu. Taj dan, iako traje samo 24 sata, ostat će zauvijek urezan u tvoje srce, dragi Mateo“, istaknuo je fra Ivan Marija u homiliji.

Fra Mateo, tijekom svoje mlade mise, izabrao je odlomke koji su snažno povezani s pozivom svećenika: čitanja o Gorućem grmu (Izl 3, 1-14), pranja nogu učenicima (Iv 13, 1-17), te Pavlovom pozivu na jasnoću u vjeri (1 Kor 10, 14-22). Ova čitanja bila su poziv svim prisutnima da prepoznaju u svakodnevnom životu otajstva Božje prisutnosti i poziva na pravednost, milosrđe i poniznost.

Ovaj trenutak bio je posebno emotivan i za obitelj fra Matea. Uz roditelje Svjetlanu i Želimira, brata Karla i sestru Tenu, te sve okupljene vjernike, mlada misa je bila i prilika da se obitelj i zajednica ojačaju u vjeri i duhovnom zajedništvu.

„Draga obitelji, uvijek budite tu za njega“, poručio je fra Ivan Marija roditeljima fra Matea, naglašavajući važnost obitelji u životu svakog svećenika.

Fra Mateo odabrao je citat iz Knjige proroka Miheja kao svoju mladomisničku misao: „Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi“ (Mi 6, 8).

Tijekom svete mise prisutni su se molili za fra Matea i njegov svećenički put, kao i za sve vjernike koji će ga pratiti na tom putovanju. Mlada misa nije samo bio svečani trenutak, nego i poziv na dublje življenje vjere i služenja.

Fra Mateo Vujčić započinje sada svoj put u službi Božjoj i zajednici, a s njim u molitvi i nadama nastavlja i cijela župa te njegova zajednica franjevac konventualaca.

HOMILIJA

Mlada misa fra Matea Vujčića

6. srpnja 2025., 14. NKG-C

„Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi.“ (Mih 6, 8)

- Izl 3, 1-14: Gorući grm
- Ps 34 (gledajte u Gospodina i razveselite se)
- 1 Kor 10, 14-22: Čaša blagoslovna; Božja ili vražja
- Iv 13, 1-17: Pranje nogu učenicima

Dragi mladomisniče fra Mateo, dragi roditelji Svjetlana i Želimire, brate Karlo i sestro Tena, draga obitelji, drage sestre i braćo!

Rijetko se koji dan u životu svećenika pamti toliko dugo i tako snažno kao dan kada svećenik, prvi put javno, predslavi euharistiju, svetu misu; kako ju nazivamo „mladu misu“, i to u prisutnosti onih koji su ga na tom putu vodili, usmjeravali, pratili, podržavali – premda možda i ne razumijevajući baš sve u baš svakom trenutku – bili uz njega.

Ipak, i današnji dan traje samo 24 sata; i on će jednom završiti, ali njegova toplina, nježnost, svečanost i uzbuđenje ostat će zauvijek urezani u tvome srcu, dragi Mateo, baš kao i liturgijska čitanja koja si za danas odabrao.

Danas se zajedno s Mojsijem približavamo otajstvu Gorućega Grma, Božje objave. Jedan je to od najvažnijih događaja u povijesti spasenja. I ti ćeš, dragi mladomisniče, tijekom cijeloga svoga svećeničkoga života biti uvijek iznova zadivljen objavom Boga u svakodnevici oltara, ambona, ispovjedaonice, katehetske dvorane i predavaonice, doma za starije, bolnice i kućnih ognjišta. Na tim, ali vjerujem i brojnim drugim mjestima, pozvan si donositi drugima otajstvo Trojedinoga Boga i tumačiti Njegovo Ime. Ime koje je ljubav, pravednost, milosrđe, prihvaćanje, susretljivost, ljubaznost, opomena i ukor, ohrabrenje i poticaj. „Izuj obuću s nogu“ – upozorava Go-

spodin Mojsija. Često ćeš morati „izuti obuću s nogu“ u poniznosti pred ljudskim životima, ako misliš biti pravi Isusov učenik i dostojan svećenik. Izut će te i izut ćeš se pred ljudskom materijalnom bijedom i njihovim mentalnim, emocionalnim i duhovnim siromaštvom; pred bolešću i smrću djece, mladih i svih drugih; izut ćeš se pred nepravdom koju trpi „običan“ čovjek i pred usamljenošću staraca; izut ćeš se pred bračnom i drugom obiteljskom dramom. Samo istinskim „izuvanjem“ i oplijenom samoga sebe, moći ćeš sići u ljudsku svakodnevicu i biti donositelj susreta s Bogom: otajstva koje ima snagu preobraziti svakoga. O, kako si potreban, a kako je mnogo potrebitih!

Izazove svećeništva zanimljivo opisuje sveti Pavao u Poslanici Korinćanima vrlo snažnim riječima: „Ne možete piti čašu Gospodnju i čašu vražju. Ne možete biti sudionici stola Gospodnjega i stola vražjega.“ Rješavajući probleme Crkve u Korintu, Pavao ističe središnjost Euharistije i problematiku „dviju čaša“. Usporedba koja bi danas svakome bila slikovno jasnija je ona s dvije stolice i sjedenjem. Nitko se (normalan) ne zareduje i ne slavi mladu misu s mišlju da će piti iz vražje čaše, tj. jedno obećati i propovijedati, drugo misliti i osjećati, a treće ne svjedočeći – živjeti. Ipak, kao i u svakom načinu postojanja, tako i u našem, postoje brojne kušnje. Mi svećenici upadnemo u indiferentizam zbog lažnog dojma da smo sve dokučili, razumjeli i shvatili te mišljenja i stava da u Bogu i Božjemu nema ništa novoga (krilatica: „Ja sve znam. Sve je jasno.“; u individualizam zahvaljujući lažnom osjećaju samodostatnosti (krilatica: „Što će meni netko nešto reći?“); u karijerizam iz lažnog osjećaja da nam je i sam Bog nešto dužan (krilatica: „Ja sam ti Bože sve dao, sad si ti na redu da mi daš ono što ja hoću, kada hoću i kako hoću.“). Kada se to događa? U trenutku kada zaboravimo izuti

obuču s nogu, kada zaboravimo da je mjesto na kojemu stojimo – sveto tlo. Nažalost, nije nemoguće izgubiti svijest o svetosti Svetinja s kojima se susrećemo i otajstava kojih slavimo – naviknuti se. Kako se to dogodi? Zapuštanjem osobnoga odnosa s Bogom koji se gradi: osobnom i zajedničkom molitvom, razmatranjem, čitanjem kvalitetnih sadržaja i slušanjem duhovne glazbe, pozornim odabirom duhovnika ili duhovnog pratitelja, njegovanjem bratskoga zajedništva, a ponajvećma poslušnošću zakonitome poglavaru. U trenutku kada postaneš sudac onome tko je postavljen nad tobom i prestaneš poslušnost tretirati kao zavjet kojega si sam odabrao, to je početak kraja; prvi gutljaj đavolje čaše. Uvijek iskreno traži Božju volju i srcem ju prihvati i onda kada nisi posve s njom suglasan i bit ćeš slobodan i blagoslovljen!

Dragi fra Mateo, najvrjednija baština koju svećenik ima je Gospodin. Davno si izašao iz svoje obiteljske kuće, još kao dječarac, odvezavši samoga sebe u samostan. Najbolja je to lekcija koju ti je otac mogao darovati u vremenu kada ti je najviše trebala, a da toga tada nisi ni bio toliko svjestan. Uvijek se podsjećaj: „Ovdje sam jer me Isus želio ovdje i ostajem ovdje zato što me On tu hoće.“

Bit ćeš poslan ljudima sredstvom koje se naziva dekret. Dekreti su prolazni, a samo Bog je stalan; i gdje god da pođeš, on te čeka, čuva, prati, vodi, odgaja i usmjerava. Ako ti budeš otvoren, iskren i srdačan s ljudima, kao i do sada, uvijek će te prihvaćati, s tobom rado hoditi i dopustiti da ih vodiš. Možda će nekad teže doći do riječi, ali i to će se s vremenom isklesati. Nadamo se, ipak smo u jubilejskoj godini nade.

Ljudi te zdravi i kvalitetni međuljudski odnosi najveće su blago koje možeš steći na Zemlji, a vrijeme koje im daruješ (ali i oni tebi), najvrjednija valuta.

Ljudi obitelji iz koje si potekao; bit će uvijek tu uz tebe. I danas im poručujem: svećenik je poslan biti tu za narod, ali uvijek treba svoju obitelj. Čak i onda kada ne može artikulirati zašto i kako. Draga obitelji, uvijek budite tu za njega.

Ljudi obitelji u koju si došao; mi, tvoji fratri. Svakakvi smo; šaroliki, različiti, posebni. Unatoč tomu i zbog toga, odlučio si ostati u svojoj novoj obitelji. Božja je odluka bila da te pozove, naša da te primimo, a tvoja da ostaneš. Nema tu predestinacijske magije; to je suradnja ljudske naravi s Božjom milošću. Zajedno se borimo i trudimo učiniti našu redovničku zajednicu franjevac konventualaca svjetlom svijeta gdje god jesmo. Tu smo i prihvaćamo te.

Ljudi koje ćeš na svom svećeničkom putu susretati: ponajprije ovdje, tvoji župljani, ali i svi drugi. Kada župa dobije mladomisnika, znači da nešto dobro radi. I zato vama dragi župljani župe Sv. Ivana, također danas čestitam! Uvijek molite za svog mladomisnika, za sve nas koji smo ovdje službovali i koji služe, ali i za sve svoje fratre: mi smo vaši i vi naši!

Dragi fra Mateo, sigurno nećeš moći sa svim ljudima ostvariti čvrste odnose, ali sa svima možeš ostvariti zdrave i autentične, dokle god znaš iscrtati jasne granice. To nije uvijek lako, ali je moguće.

Dragi mladomisniče, za svoj mladomisnički čitat, odabrao si sljedeći:

„Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi.“ (Mih 6, 8)

Čini se jednostavnim. I jest. Jednostavno je razumjeti što ti je objavljeno, ali samo činjenje nije nimalo lako. Evanđelje koje smo čuli pred nas stavlja pitanje: „Razumijete li što sam vam učinio?“ Mogli bismo dodati: „Znate li što treba, dakle činiti i što ćete do kraja života činiti?“ Gesta pranja nogu sama za sebe govori i vjerujem da ju ne treba posebno tumačiti. „Činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi.“ – lijepo i detaljno opisuje tu gestu. No nisam baš siguran u ovaj prilog „samo“ – jer nije to baš „samo“ tako. Ipak, poznavajući Isusov život; njegove riječi i djela, oduševio si se Njime i krenuo za Njim, računajući i na ispunjenje Njegovih obećanja onima koji ga slijede. A tako će i biti. Zato te pozivam na vjernost, ustrajnost, poučljivost i duboku poniznost.

Sakrament Svetoga Reda si primio i svoju Mladu misu slaviš u jubilejskoj godini kao hodočasnik nade. Nada je najtvrdoglavija krepost od svih i ima sposobnost premostiti svaku provaliju. Uvijek ju gaji i primiti ćeš pripravljeni ti vijenac slave.

Neka te na tvom redovničkom i svećeničkom putu uvijek dobri Bog vodi bliže sebi, k svome veličju i neka te nikada ne pušta. Želim ti od srca da te Isus privine k svome Presvetom Srcu u ovoj godini kada smo, kao hrvatski narod, obnovili posvetu Njegovu Srcu. Neka te nikada ne zavede sjaj varavoga svijeta kako bi ovim svijetom sretno putovao i blažen dospio gdje stanuju istinske radosti.

Čestitam ti današnji dan, a blizina Majke Marije i zagovor sv. Ivana Krstitelja te sv. Frane neka te u svemu prate. Amen.

SVETKOVINA SV. KLARE ASIŠKE PROSLAVLJENA JE U PONEDJELJAK, 11. KOLOVOZA, U SAMOSTANSKOJ CRKVI SESTARA KLARISA U ZAGREBAČKIM MIKULIĆIMA

Večernju misu predslavio je zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško uz koncelebraciju provincijala fra Milana Krište, i fra Miljenka Hontića. Uz njih su bili i fra Ivan M. Lotar, fra Zdravko Lazić, fra Ratko Radišić, fra Jure Šarčević, vlč Drago Pušić te fra Davor Palić, mladomisnik i predvoditelj trodnevne pripreme uoči svetkovine.

U propovijedi je mons. Šaško približio pjesnički izričaj dokumenta Bule proglašenja svetom, osobito ako se čita na latinskom. Izričaj koji nije uobičajen za jedan takav dokument osobito ne tadašnjeg vremena. Biskup Šaško je interpretirao život sv. Klare u svjetlu nade, kojom je imenovana Jubilarna godina. „Naime, u njenim spisima ne pojavljuje se ta riječ, ali kada se malo bolje sve sagleda, može se zaključiti da je njezin život bio toliko prožet nadom da ju nije imala potrebu spominjati“, rekao je biskup Šaško.

„I danas, toliko negdje struji u našem društvenom životu upravo potreba za nadom. Za uporištima, za sigurnošću...sv. Klara kao da nam govori, ako tražite tragove moje nade otkrivajte ih u životu sestara koje su stoljećima velikodušno slijedile Krista i izabirale način našega življenja čuvajući duh moje oporuke. Sestre klarise znak su nade danas u životu Crkve. Ako uistinu ostajemo u Kristu, ako želimo živjeti snagom Euharistije, lako ćemo prepoznati udaljavanje od Njega kada preuzimamo sredstva kakva nudi svijet, maskirajući i u Crkvi težnju za materijalnim bogatstvom, moći, karijerom, vladanjem, čašću, poznatošću, popularnošću“, poručio je predvoditelj slavlja.

Mons. Šaško rekao je da mole da evanđeoska *claritas* – jasnoća, u njima postane evanđeoski *caritas*... „da ostanemo u Kristu, da se usudimo izaći iz svojih sebičnosti, iz svojih planova i uvida jer ako to ne učinimo, Nebo neće biti prisutno u nama i neće sjajiti za druge jasnoća o kojoj govori i Klarino ime, a osobito njezin život“, kazao je.

Na kraju mise riječima zahvale obratila se opatica samostana s. Marija Ivana Dolinar, OSC. Pjevanje je vodio zbor sv. Klare pod ravnanjem orguljaša Danijela Mašunića.

Jutarnju misu predslavio je župnik i rektor bazilike sv. Antuna Padovanskog na zagrebačkom Svetom Duhu fra Ivan Marija Lotar, uz koncelebraciju upravitelja župe svetog Antuna Padovanskog i Blažene Djevice Marije Kraljice Mučenika u Lasinji vlč. Silvija Eljuge.

ZAGREBAČKA ŽUPA NA BIJENIKU PROSLAVILA SVETKOVINU SV. MAKSIMILIJANA KOLBEA

Župa sv. Maksimilijana Marije Kolbea na Bijeniku 14. kolovoza proslavila je blagdan svog zaštitnika, uz trodnevnu duhovnu pripremu i misno slavlje koje je predvodio mladomisnik fra Mateo Vujčić.

Proslavi svetkovine prethodila je trodnevna priprema koju su predslavili fra Josip Petonjić, fra Stjepan Brčina i fra Ivan M. Lotar. Središnje misno slavlje na blagdan predvodio je ovogodišnji mladomisnik fra Mateo Vujčić. U koncelebraciji su bili župnik fra Ivan M. Lotar i vlč. Robert Šreter, župnik župe sv. Mirka.

Govoreći o životu i mučeništvu sv. Maksimilijana Kolbea, fra Mateo Vujčić je podsjetio na njegovu žrtvu u Auschwitzu, gdje je dao život za drugoga zatvorenika. Usporedivši ga s Rudolfom Hössom, zapovjednikom logora istih godina života, naglasio je da konačno odredište čovjeka ne određuju okolnosti nego vjernost Bogu.

„Patnje i kušnje ne smiju biti opravdanje za zlo. Naša prava sreća nije u materijalnom blagostanju ni dugovječnosti, nego u tome da smo upisani u Božju knjigu života“, poručio je.

Istaknuo je da mučeništvo pokazuje kako smrt nije kraj, već prijelaz u vječnost, te da Bog nagrađuje vjernost i žrtvu svojih prijatelja. „Kolbeov život, od redovičkog poziva do misija i apostolskog rada, bio je neprestano polaganje života iz ljubavi, kao što je to učinio Krist“, kazao je propovjednik.

Pozvao je vjernike da i u progonstvima i kušnjama žive herojski darujući sebe za bližnje, svjedočeci Kraljevstvo Božje. „Naše smrti nisu kraj, već ulazak u zagrljaj Boga i Bezgrešne“, zaključio je propovjednik, preporučivši okupljene zagovoru sv. Maksimilijana Kolbea.

U MOLVAMA PROSLAVLJENA SVETKOVINA UZNESENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE NA NEBO

U Marijinu svetištu u Molvama uz veliki broj hodočasnika proslavili smo svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo. Središnja euharistijsko slavlje predslavio je provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca o. Miljenko Hontičić, a u koncelebraciji su bili prečasni Marijan Kovačić, dekan Virovskog dekanata, i župnik o. Zdravko Tuba.

Osvrćući se na čitanja svetkovine, propovjednik je istaknuo kako se u njima može pronaći jedna zajednička nit, koja povezuje sva tri čitanja, a to je govor o čudesnom preokretu koji se dogodio nakon tragičnog početka ljudskog roda, tj. nakon pada prvog čovjeka, a koji je Bog izveo u povijesti ljudskog spasenja uz suradnju Blažene Djevice Marije, ponizne i neznatne službenice, kako je i sama sebe nazvala.

Taj preokret sudbina koji je divno opjevan i u Marijinu hvalospjevu „Veliča“ posebno se očituje u riječima, *silne zbací s prijestolja, a uzvisí neznatne, gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne...* Očit je, također, i vidljiv i u životima nerotkinje Elizabete, koja je u svojoj starosti postala plodna, i djevice Marije koja je postala majka bez čovjekova udjela (Lk 1,39-45).

To je prikaz radikalnog preokreta sudbine povijesti čovječanstva koji se dogodio zahvaljujući Kristovoj smrti i uskrsnuću, što nam lijepo opisuje apostol Pavao u drugom čitanju, gdje kaže: *ako je po čovjeku smrt, po čovjeku i uskrsnuće od mrtvih. Kao što u Adamu svi umiru, tako će u Kristu biti svi oživljeni.* Ovdje nam je Marija i njezino uznesenje na nebo očita potvrda te istine.

Nadalje, događaj koji ima posljedice za Izrael, Crkvu i čovječanstvo, simboliziran „Ženom... zaogrnutom suncem...“ koja rađa Mesiju, opisan u prvom čitanju, također potvrđuje taj Božji naum i njegovo ostvarenje po Mariji, zori našeg spasenja. U jednom simboličnom čitanju, Marija se pojavljuje kao lik čovječanstva, predstavljajući onaj vjerni Izrael, „kćer sionsku“, i lik Crkve te na kraju svakog vjernika koji vjeruje u Isusa Krista. Blažena Djevica Marija, neznatna službenica, danas nam poručuje da za Boga ništa nije ni maleno ni neznatno, posebno ne ono što je u ljudskim očima beznačajno. Dakle, nitko od nas ne bi smio pomisliti da Bogu nije važan.

Zaista, istinska veličina čovjeka nije ni u čemu što ima, pa ni u njegovu statusu u društvu, ili njegovim sposobnostima, nego u njegovoj vjernosti svome pozivu. Važno je uvijek biti svjesni da smo Božji – Božja djeca. Zato možemo reći: Nije važno ako si radnik u firmi, ako si zemljoradnik, ako si državni službenik, gdje-god bio i što-god radio.

Važno je biti čovjek, živjeti to časno, dostojanstveno i pošteno sa svojim Bogom. Budi vjeran u tome, jer si neizmjereno dragocjen u Božjim očima i On će moći sve izvesti na dobro.

Ovdje treba pripaziti da ne bismo pogrešno razumjeli neke stvari... Na primjer, ne treba Boga okrivljivati za neke svoje krive izbore i odluke, ako smo se u našem životu koji put krivo odlučili i doveli u neugodnu situaciju. Ili ako smo koji put krivo izabrali ono što nije bilo po Božjoj volji. Ne treba nikoga za to kriviti, jer i to se svakom čovjeku može dogoditi. Ako se i to dogodi, s Bogom je uvijek moguće započeti iznova.

I eto nam toga Božjeg paradoksa – preokreta o kojem govore i današnja čitanja. Kada služimo u ljubavi poput naše Nebeske Majke, onda dobivamo, a kada želimo biti služeni sebe izoliramo,... kad smo ponizni, Bog nas uzvisuje, a kad smo oholi, onemogućujemo Bogu da nas uzvisi i proslavi. Zato dopustimo Bogu da i danas po nama izvodi taj preokret na dobro, da uz pomoć i zagovor Nebeske Majke, mi njezina djeca budemo izabrano oruđe u današnjem vremenu po kojima će Bog i danas ovaj svijet moći činiti ljepšim i boljim...”

Potaknuti riječima o. Miljenka nastavljamo živjeti svoju svakodnevicu utječući se Mariji u zagovor te nastojeći ići putem kojim nas Marija vodi.

Molitvenom, dostojanstvenom i svečanom duhu euharistije doprinijeli su hodočasnici koji su došli iz raznih dijelova Hrvatske i pješice iz okolnih župa kao i svi koji su sudjelovali u pripremi i proslavi ovoga Marijina blagdana.

Ovom euharistijskom slavlju prethodila je euharistija kod zavjetne kapelice Majke Božje Molvarske koju je predslavio vlč. Marko Domiter. Nakon euharistijskog slavlja slijedila je svečana procesija s čudotvornim kipom Majke Božje Molvarske od zavjetne kapelice do župne crkve.

Svetu misu za blagoslov djece i roditelja predslavio je vlč. Davor Šumandl, a animirao je zbor mladih Župe bl. Alojzija Stepinca iz Koprivnice. Za osobe s invaliditetom i njihove obitelji svetu misu predslavio je vlč. Leonardo Šardi, povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihove obitelji.

U svetištu su još bile jutarnja misa koju je predslavio fra Milan Gelo, župni vikar, i večernja misa koju je predslavio fra Mateo Vujčić, ovogodišnji mladomisnik. Nakon mise imali smo zahvalno euharistijsko klanjanje za sve primljene milosti po Marijinu zagovoru i molitvom za nova duhovna zvanja.

Proslavi svetkovine Uznesenja BDM na nebo prethodila je trodnevna priprava a predvodili su je fra Milan Gelo i na blagdan sv. Maksimilijana Kolbea vlč. Miro Denac, župnik u župi Donji Mosti. Sveta misa je slavljena kod zavjetne kapelice Majke Božje Molvarske u prisutnosti velikog broja hodočasnika koji su pristigli iz okolnih župa a posebno je bila svečana procesija sa svijećama uz čudotvorni kip Majke Božje Molvarske.

Svim hodočasniciima koji su ovih dana bili u Marijinu svetištu želimo Božji blagoslov i neka ih zagovara i čuva naša nebeska Majka Marija!

PROSLAVA ROĐENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE U MOLVAMA

Svečanom procesijom uz čudotvorni kip Majke Božje Molvarske i euharistijskim slavljem koje je predslavio fra Mateo Vujčić, proslavljen je blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije. U proslavi blagdana sudjelovali su mještani i djeca iz Osnovne škole Molve sa svojim učiteljima. Molitvom i pjesmom zahvalili su Majci Mariji te se stavili u Njezin zagovor. Fra Mateo je u propovijedi naglasio važnost učitelja i profesora u životima učenika i studenata, ali da ne zaboravimo kako smo ponajprije Isusovi učenici.

Na kraju euharistijskog slavlja uslijedio je zagovor Duha Svetoga za blagoslovljenu novu školsku i akademsku godinu, za sve učenike i učitelje. Neka nas Marija i dalje prati svojim zagovorom da i mi isprosimo otvorenost Duhu Svetom kakvu je Ona imala.

Zahvaljujemo svim župljanima, djeci, učiteljima i koji su sudjelovali u euharistijskom slavlju!

POHOD BEZGREŠNE U ŽIVOT ČOVJEKA PATNIKA NA KLINICI ZA TUMORE U ZAGREBU

O Marijo bez grijeha začeta, u pohodu onima koji se tebi utječu i onima koji se tebi ne utječu, a naročito k onima kojima si Majka nade u patnji i boli i onima koji u tebi crpe svoju snagu kako bi ti kroz služenje bližnjima postali Tvoji apostoli, tvoja vojska ljubavi.

U ovom duhu dana 16. rujna 2025. godine na Klinici za Tumore u Zagrebu u organizaciji Nacionalnog centra udruge Vojska Bezgrešne s predsjednicom Margaretom Begić i fra Zdravkom Tubom, nacionalnim duhovnim asistentom Vojske Bezgrešne, te fra Filipom Musom, bolničkim kapelanom u prostorima sobe za sastanke predsjedništva na dar klinici i pacijentima unesen je kip Bezgrešne. Svečani blagoslov kipa, prostora, zdravstvenih djelatnika, osoblja, pacijenata i gostiju te članova Vojske Bezgrešne podijelio je fra Zdravko kao znak blizine u supatništvu i nove nade koja dolazi po Bezgrešnoj. Posvetom Bezgrešnoj i po njenom zagovoru dolazi snaga bolesnicima u trpljenju, a djelatnicima bolnice služenje u ljubavi. Okupljanja u molitvi i meditaciji jačaju duh molitelja. Neka Bezgrešna posreduje da se u prostoru klinike pronađe mjesto za kapeлицu koja bi bila mjesto za duhovnu snagu i slavljenje Euharistije.

Danas je Bezgrešna stigla na mala vrata kako bi pokucala na ona srca koja će dalje željeti s njom surađivati. Veliki hvala ravnatelju izv. prof. prim. dr.sc. Robertu Šeparoviću, dr. med. specijalistu interne medicine koji nam je srdačno ustupio prostor u klinici i uputio riječi poticaja i podrške. Hvala gđi. Rožici Krnjak, dr. med. specijalistici interne medicine, koja nas je ispred ustanove dočekala s toplim riječima dobrodošlice.

Predsjednica Nacionalnog centra Vojske Bezgrešne Margareta Begić predstavila je djelovanje i apostolat Vojske Bezgrešne kroz milosrdnu ljubav prema bližnjemu koju možemo crpiti na primjeru sv. Maksimilijana Kolbea koji je svoj životni križ kroz bolest i patnju nosio s punim povjerenjem na Bezgrešnu. Bogata iskustava i zalaga-

nja uz osobna svjedočenja u promicanju i djelovanju članova prema zahtjevima suvremenosti i nauku katoličke Crkve iz svoga rada i služenja u Marijinom apostolatu prenijele su nam i Predsjednica Hrvatskog katoličkog društva medicinskih sestara i tehničara Slavica Janković, te predsjednica zagrebačkog ogranaka Hrvatskog katoličkog društva medicinskih sestara i tehničara Marijana Sabolić.

Nakon prigodnih riječi sugovornika uslijedila je Riječ iz Evanđelja po Luki – Marijin pohod Elizabeti uz Marijin hvalospjev Veliča duša moja Gospodina, te duhovni nagovor fra Zdravka, kao poticaj da naše živote i djelovanje prepustimo u najsigurnije ruke Bezgrešne kako bi Ona sve vodila i oblikovala po svome planu jer sve dobro od Bezgrešne i po Bezgrešnoj dolazi. Današnji događaj i duhovni susret u Klinici za tumore mjesto koje je Bezgrešna pohodila, gdje želi biti, ostati i djelovati, te po našim rukama izljevati obilje milosti kroz djelotvornu ljubav služenja od srca do srca prema svakom čovjeku, a naročito onima koji su te ljubavi najpotrebniji i liječe se u ovoj klinici. Ovo mjesto neka bude za svaku dušu mala oaza mira i duhovne okrijepe uz Bezgrešnu. Susret je završio zajedničkom molitvom krunice kao zahvala za sve primljene milosti uz darivanje Čudotvornih medaljica prisutnima te prigodnim druženjem uz misli sv. Maksimilijana Kolbea "Samo ljubav stvara", što se ostvarilo uz mnoštvo okupljenih oko Bezgrešne koji su spremni sebe darovati i stvarati iz čiste ljubavi.

DUHOVNA OBNOVA „PAVLOVA TAJNA“ U VINKOVCIIMA

U samostanu svetog Antuna Padovanskog u Vinkovcima od 1. do 4. listopada 2025. održana je duhovna obnova pod nazivom „Pavlova tajna“. U organizaciji su sudjelovali fra Josip Blažević, članovi Vinkovačke evangelizacijske zajednice (VEZ) i suradnici. Sudionici su kroz četiri dana imali priliku dublje upoznati život i poslanje svetog Pavla.

Prvog dana, nakon uvodne svete mise, fra Josip Blažević je održao uvodnu riječ. Nakon toga je uslijedila kateheza „Savao započinje utrku“, koju je održao Matej Sedlar.

Drugoga dana, u četvrtak, program je započeo svetom misom, a zatim je uslijedila kateheza „Savao osvojen od Krista“, koju je održao fra Dominik Milanović. Nakon toga je Ana Pirić održala katehezu „Pet promjena svetog Pavla i jedno obraćenje“, a dan je zaključen euharistijskim klanjanjem.

Trećega dana, u petak, nakon svete mise održane su dvije kateheze. Prvu, pod nazivom „Training“, vodila je Marija Katić, dok je drugu, „Četiri trenera“, predvodio fra Josip Blažević.

Završni dan duhovne obnove, u subotu, započeo je već u jutarnjim satima. Katehezu „Profil trkača“ održao je Mario Kobaš, a potom je Matko Katić govorio o „Pavlovoj kerigmi“. Slijedila je kateheza „Pravila utrke“, velečasnog Maria Brkića te kateheza „Plan puta i strategija“, koju je održao Luka Geljić. Nakon pauze za ručak, program je nastavljen scenskim prikazom „Sudski proces protiv Pavla“, u kojem su sudjelovali svi sudionici. Posljednju katehezu, „Pavlova oporuka i nagrada“, održao je fra Josip Blažević.

Duhovna obnova zaključena je svečanom misom na svetkovinu svetog Franje, čime je zaokružena četverodnevna duhovna obnova.

SVEČANO OBLIJEŽENA 800. OBLJETNICA „PJESME STVOROVA“ SV. FRANJE ASIŠKOG PRAIZVEDBOM KANTATE „EX ORE CREATURAE“ MILANA HIBŠERA

Bazilika sv. Antuna bila je ispunjena do posljednjeg mjesta na koncertu koji je, uz praizvedbu kantate Milana Hibšera, obilježio i njegovu 20. obljetnicu službe titularnog orguljaša.

U utorak, 7. listopada, bazilika sv. Antuna Padovanskog bila je mjesto iznimnog glazbenog i duhovnog događaja. Pred oko tristo okupljenih gostiju i župljana održan je svečani koncert s praizvedbom kantate „Ex ore creaturae – Hvalospjev bratstva svega stvorenoga“, skladatelja i orguljaša Milana Hibšera, u povodu 800. obljetnice „Pjesme stvorova“ sv. Franje Asiškog.

Na početku večeri, sve nazočne je u ime Župe i Samostana pozdravio rektor Bazilike, fra Ivan M. Lotar, istaknuvši: „Pjesma stvorova“ (Cantico delle creature) ili „Pjesma brata Sunca“ jedno je od najvećih ostvarenja kasnih godina života sv. Franje Asiškog, smatra se prvim književnim djelom s poznatim autorom pisanim na talijanskom jeziku i tako označava početak nacionalne književnosti na talijanskom jeziku, ali i prekretnicu u razvoju samog jezika uopće. Pisana je u ritmčkoj prozi, a nastajala u vremenu od 1224. do 1226. godine. Cilj ovoga spjeva je pokazati čovjeku svakoga vremena, pa tako i našega, da je Bog izvor iz kojega sve izlazi i cilj kojemu se sve vraća. „Pjesma stvorova“ nastajala je u različitim prilikama, spontano otkrivajući ljepotu Stvoritelja u stvorenome. I u Franjinoj, baš po uzoru na biblijsku sliku – čovjek zauzima središnje mjesto stvaranja.

Na koncertu su nastupili Zbor bazilike i župe sv. Antuna Padovanskog „Tomislav Talan“ i Komorni zbor Ivan Filipović, pod ravnanjem dirigenta Gorana Jerkovića, a publika je imala priliku doživjeti jedinstveno glazbeno putovanje od re-

nesansne duhovnosti do suvremenih glazbenih idioma. Uz Hibšerovu kantatu, izvedena su i djela Antona Brucknera, Vinka Sitarčića, Anđelka Klobučara, Charlesa Villiersa Stanforda, Arva Pärta, Samuela Barbera i Juliana Wachnera.

Kantata „Ex ore creaturae“ donosi suvremeni glazbeni odraz vizije sv. Franje Asiškog, u kojoj su čovjek i priroda nerazdvojno povezani. Spoj zbornih glasova, bogatstva orkestralnih boja i orguljskog izraza pretočen je u hvalospjev životu i stvorenju, prizivajući svijet u kojem su Sunce, Mjesec, Voda, Oganj i Zemlja – braća i sestre jedne Božje kreacije.

Posebnu dimenziju večeri dao je i jubilej Milana Hibšera, koji ove godine obilježava 20 godina službe titularnog orguljaša bazilike sv. Antuna Padovanskog. Tijekom dva desetljeća kontinuiranog djelovanja, Hibšer je oblikovao glazbeni identitet bazilike i obogatio njezinu liturgijsku i koncertnu praksu, posvećeno gradeći most između sakralne tradicije i suvremene glazbene umjetnosti.

„Ex ore creaturae nastala je iz dubokog dijaloga s tekstem sv. Franje, ali i iz dugogodišnje suradnje s izvođačima koji su svojim glasovima i muzikalnošću oblikovali moj skladateljski izraz. Ona je i moj osobni hvalospjev životu, stvorenju i zajedništvu,“ rekao je Hibšer.

Emocijama ispunjena večer završila je dugotrajnim pljeskom i zahvalnošću zajednice prema glazbi koja je spojila vjernike, umjetnike i sve koji su prepoznali ljepotu duhovnog bratstva izraženog kroz ton, riječ i molitvu.

ODRŽAN SUSRET MLADIH MARIJA FEST MOLVE 2025.

U nedjelju, 19. listopada održan je 23. susret mladih *Marija fest Molve 2025*. Organizatori susreta bili su Nacionalni centar Marijine udruge *Vojska Bezgrešne* i Marijino svetište u Molvama.

Dobrodošlicu mladima koji su pristigli iz Varaždinske i Bjelovarsko-križevačke biskupije i Zagrebačke nadbiskupije uputili su fra Zdravko Tubba, župnik Župe Uznesenja BDM u Molvama i predsjednica Udruge prof. Margareta Begić. Katedezu za mlade temom „Marija, kovčeg Novoga saveza“ održao je fra Stjepan Brčina s naglaskom: „Bog je imao plan spasenja za svoj narod stoga je izabrao Mariju koja nosi radost susreta rođakinji Elizabeti. Dragi mladi, važno je imati prijatelja s kojim možemo podijeliti duhovnu radost. Marija je sretna kad dolazimo Isusu Kristu. Biti učenici Marije i Isusa znači imati vjeru i nadu da će nas Bog ponekad povesti i kroz probleme i kušnje. Isus obećava milost Duha Svetoga kako bi bili izgrađeni za svetost života i čuvanje nade koja nas oblikuje. Bogu koji donosi radost zahvaljujemo za ono što jesmo jer dragocjeni smo u Božjim očima“.

Duhovni program nastavljen je popodnevnim dijelom koji su pripremili animatori za mlade Varaždinske biskupije i Euharistijskim klanjanjem koje su molitveno predvodili bogoslovi franjevac konventualaca uz liturgijsko pjevanje zbora mladih Varaždinske biskupije.

Radost zajedništva u Crkvi proslavljen je euharistijskim slavljem misijske nedjelje i molitvom za misionare te molitvom za duhovna i redovnička zvanja kako bismo i mi postali misionari Božje Riječi. Svetu misu je predslavio fra Miljenko Hontić, provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca u koncelebraciji s vlč. Matijom Filipovićem, povjerenikom za pastoral mladih Varaždinske biskupije, fra Stjepanom Brčinom, magistrom bogoslova i fra Zdravkom Tubom, župnikom župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Molvama i asistentom Udruge *Vojska Bezgrešne*.

TAVELIĆEVO PROSLAVLJENO U NACIONALNOM SVETIŠTU U ŠIBENIKU

Blagdan prvoga hrvatskoga kanoniziranog sveca, Nikole Tavelića, svečano je proslavljen u petak 14. studenoga 2025. u Hrvatskom nacionalnom svetištu u njegovu rodnom Šibeniku.

Središnjim euharistijskim slavljem predsjedao je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Zdenko Križić.

Prije mise je procesija s jedinom relikvijom sv. Nikole, njegovim sandalama, te s njegovim najstarijim poznatim likom prošla šibenskim ulicama.

U homiliji se nadbiskup Križić spomenuo životnog puta sv. Nikole i junačkog svjedočenja koje je potvrdio krvlju.

„Svetac se, zahvaćen Kristom, osjeća neopisivo sretnim, i on bi tu sreću želio prenijeti na sve druge. Lako se uvjeri da će to drugi odmah prepoznati i poželjeti njegovu sreću, te se otvoriti Kristu. Ali ne ide to uvijek tako.“

Sveti Nikola i njegovi drugovi franjevci muslimanima su u Jeruzalemu navijestili evanđelje. Zbog toga su podnijeli mučeništvo.

„Ljudski gledano, bio je to potpuni neuspjeh. Ali kršćanski gledano, to nije neuspjeh. Kada netko daje svoj život za velike ideale, to nikada nije neuspjeh. Kada se život daje iz ljubavi, ne iz mržnje, to ne može biti neuspjeh“, istaknuo je predslavitelj i dodao:

„Uspjeh tako darovanog života ne mora se vidjeti odmah, ali takav život ne propada, nego se pretvara u sjeme koje će izniknuti i donijeti obilat rod, ne znamo gdje sve.“

Stoga mučenici, jer su živjeli kršćanstvo u punini, uvijek iznova oduševljavaju. „Kada su jednom upoznali Isusa i svim srcem ga prihvatili, sve drugo im je postalo nebitno“, rekao je mons. Križić.

Njihova poruka današnjim vjernicima: „Ne budi osrednji kršćanin; ne budi kršćanin koji vjeru-

je u Isusa, ali ne živi po njegovu evanđelju; ne budi kršćanin koji će u svim delikatnim situacijama zatajiti svoju vjeru i biti neprepoznatljiv kao kršćanin.“

„Mučenici nam govore da je za vjeru potrebno i nešto pretrpjeti“, dodao je.

Naglasivši Isusove riječi iz naviještenog Evanđelja: „Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti“, nadbiskup je poručio:

„Gubi život onaj tko ga želi sačuvati, u smislu, da misli samo na sebe i svoje interese. Gubi život onaj tko izbjegava sve što je naporno i zahtjevno, ili to prebacuje na leđa drugih. Gubi život onaj tko izbjegava svaku žrtvu za druge ili za opće dobro.“

S druge strane, „život se čuva darivajući ga, trošeći ga u ljubavi i služenju. Takvom životu ni smrt ne može nauditi. Blažen je život koji se istrošio u ljubavi prema Bogu i ljudima!“

Mons. Križić je primjer svetosti Nikole Tavelića sazeo u tri poruke:

„Vjera nije privatna stvar koja se živi ili čuva u zatvorenoj sobi ili sakristiji“;

„Vjernost u malome vodi do vjernosti u velikome“;

„Križ je neizbježan u kršćanskom životu“.

Misu su suslavili šibenski biskup Tomislav Rogić, ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenko Hontić, rektor svetišta i gvardijan Samostana sv. Frane fra Josip Ivanović, te više od 20 svećenika.

Ceremonijar je bio vlč. Tomislav Kralj, a posluživali su postulanti franjevaca konventualaca i domaći ministranti. Pjevanje su predvodili združeni zborovi iz crkve sv. Frane u Splitu i župe Kaštel-Stari.

Vjernici su nakon euharistije imali priliku iskazati štovanje relikvijama sv. Nikole, a nakon toga, kako je na kraju rekao rektor Ivanović, ostaje „uskočiti u svoje sandale i po svečevu zagovoru napredovati u svetosti života“.

Za proslavu blagdana Šibenčani i hodočasnici pripremali su se velikom devetnicom i trodnevnicom. Uoči blagdana je nakon večernje mise slavljen spomen mučeništva. Na sam blagdan su slavljene još dvije mise. Zahvalna misa za dobročinstva po zagovoru sv. Nikole bit će slavljena u nedjelju 16. studenoga u 18 sati.

DOBROTVORNI KONCERT „BEZGREŠNOJ U ČAST“

Drugi dobrotvorni koncert „Bezgrešnoj u čast“ za Oazu *Bezgrešne* održan je uoči svetkovine Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije u katedrali sv. Terezije Avilske u Bjelovaru. Koncert na kojem su nastupili Ana Fortuna, *sopran* i Marko Đurakić, *orgulje*, održan u organizaciji Nacionalnog centra Marijine udruge Vojska Bezgrešne i župe sv. Terezije Avilske, bio je predivni dar molitve i pjesme Bezgrešnoj.

Sveti Maksimilijan nas poziva živjeti posvetu Mariji: *U Marijinoj se utrobi duša treba ponovno roditi po uzoru na Isusa Krista. Ona mora dušu hraniti mlijekom svoje milosti, nježno je oblikovati te odgajati baš onako kako je hranila, oblikovala, i odgajala Isusa. Na njenu krilu, duša treba naučiti poznavati Isusa. Iz njena srca treba crpsti ljubav prema njemu; štoviše, ljubiti ga njenim srcem te postati slična njemu po ljubavi (KS 1295). Misaoni svijet je zapravo jalov dok se ne pretvori u djelo. Ideju treba živjeti. Otac Kolbe je svoj ideal živio puninom duše. Osvojiti čitav svijet za Krista po Bezgrešnoj. Oruđe smo u rukama Bezgrešne. Dakle, trebamo djelovati onoliko koliko to Ona želi. Ne smijemo se bojati uzeti Mariju u svoj život, a to znači da ćemo iskusiti takvo majčinstvo, koje nas potiče suobličiti se Kristu sve dok ne postanemo slični Njemu u ljubavi – jedinoj zapovijedi Gospodinovoj! Blažena Djevica Marija umjesto straha nudi pouzdanje, bile su pozdravne riječi fra Zdravka Tube, nacionalnog asistenta udruge Vojska Bezgrešne.*

Slijedeći nadahnuće sv. Maksimilijana potaknuti smo na stvaranje obiteljskih oaza u Hrvats-

koj, mjesta podrške i ohrabrenja katoličkim obiteljima u življenju zajedništva sa Stvoriteljem, usvajanjem kršćanskih vrednota i nadahnjujući se primjerom Nazaretske obitelji. Želimo u svetištu Majke Božje Molvarske imati mali kutak, oazu u kojoj će čovjek moći doživjeti milost duhovnog ozdravljenja, nove snage, novog sjedinjenja po Mariji s Kristom, po Mariji i jedni s drugima. Mjesto u kojemu će obitelji primati okrepu i snagu za nastavak putovanja u ljubavi kroz svakodnevni život. Oaza Bezgrešne, oaza u pustinji svijeta u kojem živimo jer bez oaze pustinja ostaje pustoš. Bezgrešna je odgovor na potrebe ljudskoga srca. Ona je nositeljica i darovateljica Života poticajne su misli prof. Margarete Begić, nacionalne predsjednice i međunarodne dopredsjednice u Rimu Marijine udruge Vojska Bezgrešne. Neka nam poruka pape Benedikta XVI, upućena članovima Vojske Bezgrešne, bude ohrabrenje i poticaj u našim danima: *Vi imate veliki uzor svetosti, profesionalnosti i poniznosti. Crkva je u velikoj potrebi i očekuje vašu pomoć. Molim vas ne odustajte ići naprijed s pouzdanjem i nadom. Vaša karizma je aktualna, stoga obnovite svoje članstvo i svoje oduševljenje. Neka vam Blažena Djevica Marija i sv. Maksimilijan pomognu da budete revni misionari ljubavi i milosrđa Isusa Krista.*

Zahvaljujemo preč. Branku Freslu, župniku i rektoru katedrale sv. Terezije Avilske koji nam je otvorio vrata i omogućio glazbenicima Ani Fortuna i Marku Đurakiću te voditelju programa gosp. Tomislavu Baranu da kroz molitvu i pjesmu slave Boga i časte Bezgrešnu.

KARDINAL BOZANIĆ PREDSLAVIO EUHARISTIJSKO SLAVLJE NA SVETOM DUHU POVODOM SVETKOVINE BEZGREŠNOG ZAČEĆA BDM

U ponedjeljak, 8. prosinca s početkom u 19.00 sati, svečano euharistijsko slavlje u bazilici sv. Antuna Padovanskog na zagrebačkom Svetom Duhu predslavio je uzoriti kardinal Josip Bozanić, nadbiskup emeritus zagrebački. U koncelebraciji su bili fra Miljenko Hontić, provincijski ministar, fra Ivan M. Lotar, župnik i rektor Bazilike, fra Ivan Karlić, gvardijan zagrebačkoga samostana u zajedništvu s drugim svećenicima Samostana i Gornjogradskog dekanata.

Rektor je na početku slavlja pozdravio sve nazočne, a napose Kardinala: „Kada ste posljednji puta bili ovdje, s velikom radošću ste proglasili ovu crkvu manjom bazilikom, 8. prosinca 2022. godine. Od tada se na osobit način, Vašom potporom i blizinom, trudimo dostojanstveno i marljivo opravdati taj časni naslov.“ Potom je naglasio važnost ove svetkovine za Red franjevac konventualaca: „Još od trinaestoga stoljeća, dakle svojih početaka, franjevački je red častio Blaženu Djevicu Mariju kao Bezgrešnu, pod upraviteljskom palicom generala Reda, velikoga teologa i duhovnoga velikana sv. Bonaventure koji 1263. godine u sve samostane uvodi proslavu današnje svetkovine. Stoljećima je Bezgrešna bdjela nad svojim sinovima, Malom Braćom, svojim zagovorom i majčinskom blizinom. Na Generalnom Kapitolu u Rimu, u svibnju 1719. godine, general Reda franjevaca konventualaca, fra Carlo Giacomo Romilli iz Bergama proglašava i određuje da

se u svim našim samostanima na najsvečaniji način obilježava svetkovina Bezgrešnoga Začeca. Od 8. prosinca 1854. ovaj je dan svečano proglašen svetkovinom za cijelu Crkvu. 7. svibnja 2020. godine, sadašnji general našega Reda fra Carlos Trovarelli, pri Generalnoj Kuriji franjevaca konventualaca u bazilici Svetih Dvanaest Apostola, nakon 300 godina, obnavlja posvetu Reda i sve braće Majci Božjoj. Drago nam je što smo dio ovoga prekrasnoga kontinuiteta milosti.“

Kardinal je u svojoj homiliji istaknuo: „U adventskom hodu što ga zajedno prolazimo svoj pogled danas posebno usmjerujemo na Mariju, razmatrajući otajstvo njezina Bezgrješnoga Začeca. Ovaj je blagdan Djevice Marije za nas vjernike značajno adventsko slavlje, a svetkovina Bezgrješnoga Začeca Blažene Djevice Marije veoma je draga katoličkom puku“, razjasnivši potom razliku između Marijina Bezgrešnog Začeca i Isusova Djevičanskog Utjelovljenja. Naglasivši misterij prisutnosti zla u našoj naravi i Marijine izuzetosti iz toga, rekao je: „Što je to što čovjeku nedostaje već po rođenju? O tome govori današnje prvo misno čitanje. U praskozorje čovječanstva ušlo je zlo u svijet po grijehu naših praroditelja. Oni su izgubili prijateljstvo s Bogom i narušeno je njihovo međusobno povjerenje zbog grijeha kojim su se udaljili od Boga. Istočni grijeh predstavlja nedostatak izvorne svetosti i pravednosti kojom su Adam i Eva bili od Boga obdareni po stvaranju. Zbog toga svako ljudsko biće koje dolazi na svijet, rađa se – zbog pada praroditelja – s nedostatkom izvorne svetosti i pravednosti. Dragi vjernici, upravo nasuprot toj činjenici, Crkva danas slavi otajstvo Marijinog Bezgrješnoga Začeca. Marija je došla na svijet bez toga nedostatka. Ona je jedino stvorenje, jedino ljudsko biće, što ga je Bog od početka sačuvao u prijateljstvu sa sobom. Marija

je od samoga početka svoje životne egzistencije bila puna milosti, živjela je u punom prijateljstvu s Bogom. To prijateljstvo s Bogom mi možemo i moramo mukotrпно stjecati tijekom svega svoga života. Naime, sakrament krštenja daje nam Kristov milosni život, briše istočni grijeh i vraća nas k Bogu. Ipak posljedice grijeha na oslabljenu i zlu sklonu narav i dalje ostaju u nama, te nas izazivaju na duhovnu borbu.“

Kardinal je potom rastumačio korijen otajstva Bezgrješnoga Začeća te Marijinu uključenost u djelo otkupljenja: „Dok smo mi otkupljeni vjerom, u krštenju, Marija, Spasiteljeva Majka, 'unaprijed' je otkupljena po svome Sinu. Ona je otkupljena na jedinstven i izvanredan način. To napominje i današnje evanđelje kad objašnjava kako je Marija reagirala na Anđelov pozdrav: 'Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav'. Ni Marijin život nije bio bez dubokih izazova.“

O važnosti Marijine blizine u našem kršćanskom životu i, posljedično, o životu u zajedništvu s Bogom, dodao je: „Braćo i sestre, grijeh i zlo razara ljudske odnose, stvara podjelu među nama, nemir u nama, udaljava nas od Boga. Što je ljudska osoba bliža Bogu, to je bliža i ljudima. Ta je osoba bliska i samoj sebi. Marija može biti bliska svima nama samo zato što je s Bogom i sudjeluje u Božjoj otvorenosti. Bog nam je blizu, bliže nego što smo mi sami sebi. Samo oni koji su s Bogom istinski su bliski ljudima. Upravo ta blizina s Bogom, to prijateljstvo s Bogom, približava Mariju nama. Svatko joj može odmah pristupiti, svatko je siguran u Majčinu solidarnost s djecom koja pate, osobito koja pate zbog krivnje. Samo zato što znamo da u Mariji nema sumnje, da u njoj nema ni sjene sebičnosti, možemo pristupiti Mariji s punim povjerenjem, znajući da nas razumije, upravo zato što je s Bogom i u Bogu. Baš zato što je puna ljubavi, Ona bezuvjetno voli. Upravo zato što je puna istine, Ona nam pomaže da i mi

budemo istinoljubivi. Tako vidimo da upravo Marijino Bezgrješno Začeće približava Majku Božju svakome od nas i pomaže nam da shvatimo život, da pronademo hrabrost da istinski živimo.“

Na kraju je svima poručio: „Dragi vjernici, ako mislimo da život bez grijeha nije moguć, Marija

nam govori: Hrabro sinko, hrabro kćerko, biraj život! Isto ono što je Bog rekao Izraelu, to Marija ponavlja nama. Život biraj, biraj ljubav, biraj istinu, biraj Boga. Marija je dočekala Isusa s vjerom i s ljubavlju ga dala svijetu. To je ujedno i naš poziv i naša misija, poziv i misija Crkve: dočekati Krista i dati ga svijetu, da se svijet spasi po njemu. Današnja svetkovina Bezgrješnog Začeća sja poput svjetionika u vremenu Došašća, koje je vrijeme budnog i pouzdanog iščekivanja Spasitelja. Dok napredujemo prema Bogu koji dolazi, ugledajmo se u Mariju koja 'sjaji kao znak sigurne nade i utjehe putujućem Božjem narodu'.“

Liturgijsko pjevanje je predvodio župni zbor bazilike sv. Antuna „Tomislav Talan“, pod ravnanjem dirigenta mo. Gorana Jerkovića, uz orguljsku pratnju mo. Milana Hibšera. Na kraju svete mise, kardinalu i svim nazočnima, zahvalio je provincijal, fra Miljenko, uručivši Uzoritome prigodan zahvalni dar i čestitajući mu slavlje zlatnoga svećeničkoga jubileja.

6. IZ INOZEMSTVA

NADBISKUP HRANIĆ NA KRIZMI U HRVATSKOJ KATOLIČKOJ MISIJI HANAU

U subotu, 21. lipnja, u Hrvatskoj katoličkoj misiji u gradu Hanau, u Njemačkoj, ovogodišnji krizmanici, njih 51, primili su sakrament potvrde po rukama nadbiskupa metropolita đakovačko-osječkog mons. Đure Hranića. Na svetoj misi održanoj u župnoj crkvi sv. Josipa uz nadbiskupa su koncelebrirali porečki dekan preč. mr. Lino Zohil te voditelj HKM Hanau fra Ivan Kovačević.

U uvodnoj riječi dobrodošlice, koju je u ime svih krizmanika i svih vjernika te domaćina fra Ivana, izrekla jedna krizmanica, osim izricanja zahvale za dolazak, postavili su nadbiskupu značajna pitanja. „Živimo u globalnome svijetu u kojem nam društveni mediji prikazuju kako trebamo misliti, raditi i govoriti. Stoga se pitamo: Što je pravi kršćanski moral?, Što je to prava kršćanska vjera?, Je li evanđelje debatni klub ili Božja riječ koju moramo naviještati? Pojedinci su postavljeni na određene pozicije od biskupske konferencije, te ne idu smjerom katolicizma nego pokušavaju nametnuti neka svoja čudna mišljenja. Zato smo mi mladi potpuno izgubljeni!“, zapili su krizmanici u uvodnom obraćanju. „Mi zaista želimo rasti u Duhu Svetome, svjedočiti i braniti vjeru u Krista Isusa. Kako pravilno u današnje vrijeme povezati vjeru, kršćanski moral i Isusa Krista, jer se očito globalizam i razne ideologije protive tome. Ne želimo zalutati! Dragi oče biskupe, molimo vas za iskren odgovor, kako bismo mi i naše obitelji znali prepoznati glas Kristova Branitelja – Duha Svetoga i slijediti ga u sve dane života našega“, zamolili su krizmanici. Na kraju su izrekli namjeru ostanka u Crkvi, „Ovo za nas neće biti kraj i oproštaj od Crkve, nego konačna potvrda hoda u vjeri. Na tom putu imamo naše roditelje, krsne i krizmane kumove i našu katoličku misiju. Zato danas želimo moliti za dar vje-

re da Duh Sveti nadahnjuje i kroz život vodi nas i sve mlade ljude u našoj misiji, da ne zalutamo u tamu svijeta.“

Mons. Hranić je na početku homilije prigodno kontekstualizirao netom pročitani ulomak iz Evanđelja po Ivanu. Istaknuo je da je, kada je Ivan pisao evanđelje, Crkva bila ponovo zahvaćena žestokim progonima. U tim je progonima bilo hrabrih svjedoka mučenika, ali bilo je i onih koji su zaniijekali svoju pripadnost Isusu. Govoreći o ukazanju uskrslog Isusa sedmorici apostola, propovjednik je istaknuo Isusov susret s Petrom, koji ga je bio izdao. „Izdao ga je tako da se učinio sličnim njegovim protivnicima. Oponašao ih je. Trudio se biti im što sličniji. Bio je s njima oko iste vatre i htio umanjiti razlike između sebe i njih. Izdaja se i sastojala u tome što Petar nije imao hrabrosti priznati pred drugima da pripada krugu Isusovih učenika, iako su ga oni prepoznali“, rekao je nadbiskup, oslikavši time situaciju mnogih katolika današnjice. „Zlo se sastoji i u tome: ne imati hrabrosti biti različit od drugih, ne imati hrabrosti biti svoj, ne imati hrabrosti priznati da pripadam krugu Isusovih učenika.“

Mons. Hranić se potom izričito obratio krizmanicima, „Dragi krizmanici, vi ste mladi ljudi. Mlad čovjek ne želi biti različit od drugih. Ima potrebu biti kao i svi drugi. Vaš je čest argument: ne želim biti različit. Hoću biti kao i moji vršnjaci. Oblačiti se, ponašati se, izlaziti na ista mjesta, ostajati jednako dugo u noći, pušiti, piti kao i ostali, imati što imaju i ostali. Pa i vi, roditelji, na to nasjedate: Mislite da vaše dijete mora imati kao i drugi, da ga morate pustiti da se ponaša jednako kao i drugi, da izlazi i ostaje noću vani kao i drugi mladi, tješite se time da se i drugi ponašaju kao i vaša djeca. Današnja Vam Božja riječ poručuje da je strah od razlike s drugima zlo. Vi, dragi krizmanici, smijete i trebate biti različiti od ostalih. Na vama, kao i na Petru, treba biti prepoznatljivo da pripadate krugu Isusovih učenika. Danas ne dolazite na krizmu da biste bili jednaki kao i vaša generacija, nego da biste imali hrabrosti biti drugačiji i da ne biste mislili da morate biti kao i drugi oko vas. Znajte da zlo nameće potrebu da morate biti kao

i vaši vršnjaci koji lutaju noću, koji se opijaju, očaju neradu, pušenju, alkoholu i neodgovornosti. Danas idete na krizmu da biste imali hrabrosti, pred onima koji će u vas upirati prstom i govoriti da pripadate krugu Isusovih učenika, to s radošću i priznati, a ne da imate potrebu biti slični Isusovim neprijateljima. Danas idete na krizmu da budete svjesni toga, da biti sličan Isusovim neprijateljima, znači izdati Isusa. Danas ćete pojedinačno pristupiti pred mene da na vas položim ruke i da vas pomažem krizmenim uljem. Time što ćete pojedinačno istupiti pred mene, izraziti ćete, poput apostola Petra u današnjem evanđelju, svoju želju i spremnost da budete različiti od drugih, osobito od Isusovih neprijatelja. Izreći ćete tako pred svima svoju ljubav prema Isusu.“

Nadbiskup je u nastavku pojasnio krizmanicima: „Primate krizmu da biste bili sposobni za razlike i prihvaćanje drugih i drugačijih ljudi, ali da pri tom ostanete svoji i da čuvate svoj identitet. Danas primete krizmu da se ne bojite razlika, nego da ih prihvatite i da budete sposobni stvarati zajedništvo.“

Mons. Hranić je, citirajući evanđeoski ulomak, naglasio poruku krizmanicima: „Sveti vam Ivan poručuje da je važno vaše kršćansko svjedočanstvo pred drugima.“

Svjestan specifičnosti iseljeničkog načina života, ali i posebnosti okruženja u toj zemlji, propovjednik je napose istaknuo: „Da biste mogli biti Isusovi svjedoci, važno je da ostanete zajedno i da se i dalje okupljate. Samo zajedno možete susresti uskrslog Isusa. U protivnom ćete se prije ili kasnije umoriti. Uplašenoj zajednici i Crkvi kroz povijest sveti Ivan današnjim evanđeoskim odlomkom poručuje da je, iako je noć bila duga i naporna, a posao bez ulova, ipak nužno da ostanu zajedno. Neka ne misle da je Isus odsutan ako stvari ne idu onako kako bi oni htjeli. Štoviše, on nagrađuje ustrajnost onih koji su ostali zajedno u skupini, nagrađuje ih svojim ukazanjem. Isto tako danas vama daje sedam darova Duha Svetoga da možete ostvariti poslanje koje stavlja pred vas“, zaključio je mons. Hranić.

ORIGINALNI BRAČNI SUSRET ODRŽAN U WÜRZBURGU

Prvi put članovi Hrvatske zajednice *Bračnih susreta* iz Hrvatske održali su tečaj komunikacije za bračne parove i svećenike pod nazivom “Originalni bračni susret“ u Njemačkoj. Program je održan u organizaciji HKM Würzburg tijekom vikenda od 27. do 29. lipnja u prostoru Schönstattzentrum Marienhöhe Würzburg. Uz bračne

parove iz HKM Würzburg pridružili su se parovi iz drugih dijelova Njemačke.

Program je započeo svetom misom u petak 27. lipnja, a kroz sljedeća dva dana tri bračna paravoditelja zajedno sa svojim svećenikom duhovnikom iznosili su svoja iskustva iz bračnog odnosa i odnosa svećenika prema župnoj zajednici.

U ime Hrvatske zajednice Bračnih susreta program su predvodili bračni par Zvezdana i Vjerran Balent uz duhovnika svećenika vlč. Stjepana Škvorca. Na završnoj misi u nedjelju 29. lipnja pridružili su se i članovi lokalne njemačke Zajednice bračnih susreta g. Birgit i Bruno Pohli i upoznali okupljene s djelovanjem Zajednice u gradu Würzburgu.

HKM Würzburg najavljuje novi termin u kojem će se održati „Originalni bračni susret“, a to je sljedeće godine od 26. do 28. lipnja 2026. Svi zainteresirani mogu se već prijaviti u župni ured HKM Würzburg.

7. KULTURNI KUTAK

CRESKI GLAGOLJSKI MISAL NA VELIKOJ IZLOŽBI U KLOVIČEVIM DVORIMA

U Zagrebu je u Klovičevim dvorima na Gornjem gradu, u četvrtak 16. listopada ove godine, otvorena velika multimedijaska izložba pod naslovom "U Početku bijaše kraljevstvo", kojom je hrvatska vlada počastila veliku obljetnicu 1100. obljetnice stvaranja hrvatskoga kraljevstva. U povodu toga u birano društvo prisutnih gostiju pozvan je i gvardijan Samostana sv. Frane u Cresu, fra Josip Petonjić, koji se i odazvao i u društvu s fra Ljudevitom Maračićem, samostanskim arhivarom, prisustvovao tom velebnom činu.

Povod pozivu uslijedio je nakon što je creski samostan za tu prigodu, na molbu nadležnog Ministarstva kulture, privremeno ustupio originalni uzorak glasovitoga Senjskoga glagoljskog misala iz 1494., koji se čuva u samostanskom arhivu toga samostana. Poznato je da su sačuvana svega tri primjerka toga misala, jedan u Sankt Petersburgu (Rusija), drugi u Budimpešti (Mađarska) i treći u Cresu (Hrvatska). Izložba u Klovičevim dvorima traje do polovice veljače, s time da bi dio postava nakon toga mogao biti izložen u Splitu, o čemu će organizatori dakako obavijestiti vlasnike izložaka. Nakon toga, prema ugovoru, Senjski misal treba biti propisno i uredno vraćen vlasniku, samostanu sv. Frane u Cresu.

U BAZILICI SVETOG ANTUNA PADOVANSKOG PREDSTAVLJENA NOVA KNJIGA FRA STJEPANA BRČINE: GOVORI, GOSPODINE, SLUGA TVOJ SLUŠA

U bazilici sv. Antuna Padovanskog predstavljena je nova knjiga fra Stjepana Brčine *Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša*, nadahnuta tišinom i molitvom.

U ispunjenoj bazilici svetog Antuna Padovanskog na zagrebačkom Svetom Duhu u petak, 7. studenoga 2025. u 20 sati predstavljena je nova knjiga fra Stjepana Brčine pod naslovom *Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša*, u izdanju Veritasa – Glasnika svetog Antuna Padovanskog. Ova knji-

ga predstavlja svojevrsno proširenje pisanog duhovnog puta započetog autorovim prvim naslovom *Iz tjeskobe Jahvu ja zazvah*, a poziva vjernike na još jedno molitveno i kontemplativno putovanje u tišini i Božjoj prisutnosti.

Promociju je moderirala Monika Batur, a uz autora su sudjelovali fra Ivan Marija Lotar, urednik izdanja i rektor Bazilike sv. Antuna, te s. Lidija Vuksanović iz Družbe karmelićanki Božanskog Srca Isusova. Večer je duhovno i glazbeno obogatilo Slavljenički tim Evangelizacijske zajednice *Sveti Duh*, dok su ulomke iz knjige interpretirali fra Marko Bilanović, Monika Dražinić i Ivan Iličić.

Događanje u bazilici započelo je čitanjem starozavjetnog odlomka o Samuelovu pozivu, sa središnjom rečenicom *Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša*, u kojoj je autor pronašao nadahnuće na naslov svoje nove knjige. Taj biblijski trenutak poslužio je kao uvod u razmišljanje o važnosti slušanja i tišine u molitvi, odnosno o temi koja je prožimala cijelu večer.

Tišina kao put do Božjega glasa

Fra Ivan Marija Lotar naglasio je koliko je u suvremenom, užurbanom svijetu važno zastati i umiriti srce da bi se čuo Božji glas: „U tišini se događa susret. Kada zašutimo, tada Bog progovara. Ova knjiga podsjeća na to da nije uvijek potrebno govoriti. Ponekad je najveća molitva upravo oslušivanje.“

Fra Ivan je istaknuo kako knjiga fra Stjepana Brčine nije samo duhovno štivo nego i praktičan

priručnik koji pomaže vjerniku u svakodnevnom duhovnom rastu: „Ovi tekstovi mogu poslužiti kao putokaz svima koji traže trenutke sabranosti, smirenja i ponovnog usmjerenja srca prema Bogu.“

Od klanjanja do knjige

Fra Stjepan Brčina u razgovoru je objasnio kako su meditativni tekstovi iz knjige nastajali tijekom klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, vođeni potpunim povjerenjem u Božje nadahnuće: „Ništa od onoga što govorim tijekom klanjanja nije unaprijed pripremljeno. To su trenuci koji nastaju u prisutnosti Duha Svetoga, kada srce jednostavno progovori. Ova knjiga je zapis tih trenutaka, odnosno molitava koje su nastajale u stvarnom susretu s Bogom.“

Naglasio je i važnost molitve u suočavanju s krizama, osobito kod mladih, povezujući teme knjige s logoterapijom i učenjem Viktora Frankla: „Danas mnogi mladi nose težinu nesigurnosti i traženja smisla. Molitva i klanjanje mogu im pomoći da pronađu unutarnji mir i čuju Božji poziv unatoč buci svijeta.“

Knjiga *Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša* sadrži četrdeset tekstova koji na različite načine, kroz meditacije i razmatranja, dotiču pojedine životne situacije, od tjeskobe i sumnje do nade, povjerenja i predanja. Autorove riječi koje su prožete dubinom i jednostavnošću poziv su na osobni dijalog s Bogom.

Duhovna riječ i zajedništvo

S. Lidija Vuksanović osvrnula se na univerzalnost poruka knjige i njezinu upotrebu u radu s vjeroučenicima i zajednicama: „Ovi tekstovi otvaraju prostor srcu. To nisu samo molitve, nego putokazi koji nas uče kako razgovarati s Bogom o svojim strahovima, ranama i nadama.“

Večer je zaokružena pjesmom *Pustinja* fra Marina Karačića u izvedbi Slavljeničkog tima EZ „Sveti Duh“, uz stihove koji podsjećaju da su i pustinje dio duhovnog puta, ali da „sve mogu u Onome koji me jača“ (Fil 4, 13). Na kraju susreta fra Stjepan je potpisivao primjerke knjige i razgovarao s brojnim okupljenima koji su izrazili zahvalnost za „riječi koje bude dušu“.

OBJAVLJENI RADovi NAŠE BRAĆE

MARAČIĆ, Ljudevit Anton - *Baldo Lupetina i Matija Vlačić – uzajamne veze i utjecaji*, u: „Vestigia Flaciana: 500 godina Matije Vlačića Ilirika“, Institut za filozofiju, Zagreb, 2025., str. 120-151. Predavanje održano u Labinu u proljeće 2023.

MARAČIĆ, Ljudevit Anton - *Hospicij Svetoga Duha pod Buzetom u svjetlu novijih arhivskih otkrića*, u: „Buzetski zbornik“, Katedra Čakavskog sabora Buzet, prosinac 2024., sv. 48/49, str. 285-311., predavanje održano u Buzetu u rujnu 2020.

MARAČIĆ, Ljudevit Anton - *I manoscritti del convento di s. Francesco a Cherso*, u: „Atti“, Centro di ricerche storiche, Rovinj-Rovigno, 2025, vol. 54 (LIV), pp. 56-120.

MARAČIĆ, Ljudevit Anton - *Mons. Antonio Marcello de Petris (1450-1526): una nota biografica con particolare riferimento al suo testamento*, in occasione dei 500 anni dalla morte, in „Quaderni giuliani di storia“, Deputazione di storia patria per la Venezia Giulia, Trieste (Anno XLVI), n. 1/2025, pp. 107-126.

ZNANSTVENO NAPREDOVANJE NAŠE BRAĆE

Fra Zlatko Vlahek

Zamjenik Velikoga kancelara Papinskoga Sveučilišta Gregorijane u Rimu, p. Sebastian Šujević SJ, dekretom br. 82-2025 datuma 21. studenog 2025.g., imenovao je fra Zlatka Vlaheka OFMConv **docentom (docens)** Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu. Fra Zlatko na istom Institutu predaje osnovne i izborne premete iz područja liturgike.

Fra Milan Gelo

Veliki kancelar KBF-a u Zagrebu, mons. Dražen Kutleša, dekretom br. 1106/2025-VK-KBF datuma 27. studenog 2025.g. imenovao je fra Milana Gelu OFMConv **višim asistentom** na Katedri dogmatske teologije KBF-a u Zagrebu, na mandat od četiri godine. Fra Milan je od studenoga 2025.g. počeo predavati predmete iz područja dogmatske teologije.

PREMJEŠTAJI BRAĆE PROVINCIJE U 2025.

Fra Tomislav Glavnik - dekretom o. Provincijala br. 110/2025-P-NM datuma 16. svibnja 2025.g., fra Tomislav je imenovan članom samostana sv. Antuna Padovanskog u Novom Marofu. Dana 31. listopada 2025.g. fra Tomislav je razriješen službe ravnatelja Hrvatskog Caritasa.

Fra Igor Horvat – dekretom o. Provincijala br. 260/2025-P-ZG datuma 31. listopada 2025.g., fra Igor je imenovan članom zajednice samostana Svetoga Duha u Zagrebu.

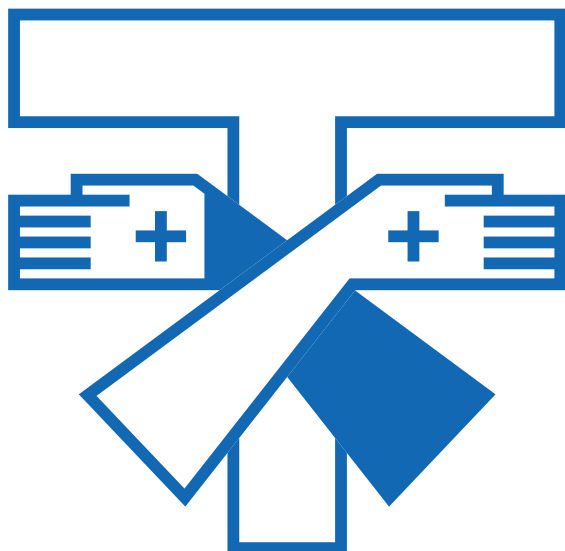
Fra Mateo Vujčić – mladmomisnik, dekretom o. Provincijala br. 145-2025-P-MO datuma 11. srpnja 2025.g. imenovan je župnim vikarom župe Uznesenja BDM u Molvama.

Fra Miroslav Štuban – nakon što se oslobodilo slobodno mjesto u Domu za starije sv. Maksimilijana Kolbea u Zagrebu, fra Miroslav je početkom studenog o.g. preseljen iz Doma u Odri u Dom sv. Maksimilijana Kolbea.

Fra Josip Petonjić – dekretom o. Provincijala br. 194/2025-P-CS datuma 12. kolovoza 2025.g., fra Josip razriješen službe zagrebačkog gvardijana te imenovan gvardijanom samostana sv. Frane u Cresu.

Fra Milan Gelo – dekretom br. 144/2025-P-ZG o. Provincijala, fra Milan je premješten u samostan Svetoga Duha u Zagrebu gdje će biti član samostana i predavač na KBF-u.

Fra Luka Vragović – nakon položenih privremenih zavjeta u kolovozu o.g. u Asizu, fra Luka je poslan na daljnji studij na Papinskom filozofsko-teološkom fakultetu sv. Bonaventure u Rimu.

8. NAŠI POKOJNI

PREMINUO FRA PAŠKO MANDURIĆ

Fra Paško Mandurić, okrijepljen svetim sakramentima, blago je u Gospodinu preminuo, u srijedu, 30. srpnja 2025. u bolnici „Sveti Duh“ u Zagrebu u 78. godini života, 57. redovništva i 50. svećeništva. Sprovodni obredi slavljani su u ponedjeljak, 4. kolovoza 2025. godine u 11:15 sati na gradskom groblju Lovrinac u Splitu, a potom se slavila misa zadušnica u samostanskoj crkvi sv. Frane u Splitu.

Homilija o. Provincijala na sprovodu fra Paška Mandurića

Draga braćo i sestre, poštovana i ožalošćena obitelji i rodbino, poštovana subraćo svećenici i redovnici, dragi vjernici i prijatelji i znanci pokojnog fra Paška.

Kao što je to već običaj kod ovakvih rastanaka s našom subraćom, tako i ovaj put u molitvi i zahvali Bogu za dar života našeg fra Paška, želim se ukratko prisjetiti njegovog životnog puta.

Fra Paško Mandurić jer rođen 30. ožujka 1948. g u Čitluku (Bosna i Hercegovina), u brojnoj obitelji od oca Ivana i majke Ane rođ. Nenadić. Nakon osnovne škole, koju je završio u svom zavičaju, srednju školu započinje 1963.

Nakon drugog razreda srednje škole, 1967. upućuje molbu za ulazak u novicijat našega Reda, a u njoj između ostalog spominje: *Imam iskrenu želju i nadam se, uz pomoć Božju da ću ustrajati u svetome zvanju i kao redovnik franjevac konventualaca odgovoriti svetom pozivu da radim na slavu Božju, na svom posvećenju i spasenju. A ako bude volja Božja, kao svećenik - redovnik želim raditi i na spasenje drugih duša.* (Zagreb, 16-VI-1967.).

Novicijatsku godinu fra Paško provodi u našem samostanu sv. Frane u Cresu, gdje je položio privremene zavjete u ruke provincijskog ministra fra Marjana Žugaja, 2. kolovoza 1968. godine. Nakon godine Novicijata završava srednju školu 1970. te potom vojni rok i nastavlja studij teologije na KBF-u u Zagrebu.

Svečane zavjete položio je u svetištu sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu 4. listopada 1975. godine u ruke provincijskog ministra fra Nikole Roščića.

Za đakona je zaređen 14. prosinca iste godine u zagrebačkoj katedrali po rukama pomoćnog zagrebačkog biskupa mons. Josipa Salača, a za svećenika je zaređen 27. lipnja 1976. u zagrebačkoj katedrali, po rukama zagrebačkog nadbiskupa mons. Franje Kuharića.

Nakon svećeničkog ređenja godinu dana vršio je službu župskog vikara Župe sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu. Nakon te prve godine svećeništva odlukom poglavara, a po potrebi službe, dodijeljen je za člana redovničke zajednice u Pančevu (Republika Srbija) gdje je vršio službu župskog vikara, od 1977. do 1980.g.

Godine 1980. na preporuku tadašnjeg provincijala fra Ferdinanda Čavara, fra Paško je bio imenovan upraviteljem župa: sv. Franje Asiškog u Kukuljanovu i Presvetog Srca Isusova u Škriljevu. Prigodom molbe imenovanja dotične službe, riječkom nadbiskupu mons. Josipu Pavlišiću, tadašnji provincijski ministar fra Ferdinand napisao je sljedeće: *Fra Paško je lijepo i za pohvalu radio kao kapelan u župama Pančevo i Starčevo u Banatskoj apostolskoj administraturi. Nadamo se da će s tim iskustvom nastaviti i u Vašim župama i Nadbiskupiji.* I zaista se može reći da se fra Paško zdušno zauzimao u ovom tada siromašnom kraju za duhovno i sveukupno dobro svojih župljana.

Nakon tri godine provedene u Riječkoj nadbiskupiji, za fra Paška se otvara jedno novo razdoblje njegova života koje ga je možda i najviše obilježilo. Bio je predložen za upravitelja hrvatske katoličke misije u Würzburgu u Njemačkoj, a 17. lipnja 1983.g. za tu službu bio i potvrđen od strane tadašnjeg ravnatelja hrvatske inozemne pastve, mons. Vladimira Stankovića. Na toj službi se fra Paško najduže zadržao i može se reći da mu je tu ostalo srce. Posljednjih godina uvijek je rado pričao o godinama provedenim u Njemačkoj, o ljudima i njihovim sudbinama za koje se pastoralno brinuo u Würzburgu, Schweinfurtu i Bad Merгентheimu. Za vrijeme Domovinskog rata, budući da je bio povećan broj Hrvata u Njemačkoj, obilazio ih je na još druga tri – četiri mjesta. U blizini provincijske kurije njemačkih franjevac konven-

tualaca fra Paško je surađivao i dijelio bratski život s braćom Würzburškog samostana.

U jednom mandatu, u trajanju od četiri godine, bio je imenovan od würzburškog biskupa mons. Paula Wenera Schelea za službu predstavnika različitih nacionalnih zajednica u biskupiji Würzburg (od 1998. do 2002.g.).

U navršenoj 73. godini života fra Paško se vraća u Hrvatsku nakon 38 godina provedenih u Würzburgu.

Tadašnji provincijski ministar fra Josip Blažević 23. srpnja 2021. napisao je: *Nakon što si dovršio svoju dugogodišnju vrijedno obavljenu službu hrvatskoga dušobrižnika u inozemnoj pastvi, vraćaš se u Provinciju. ... Ovom prigodom zahvaljujem Ti na prethodnome dugogodišnjem služenju u hrvatskoj inozemnoj pastvi i svemu dobrome što si dosad učinio za povjerene i duše kao i za domovinski dio Provincije. U splitskome bratstvu neka Te prati Božji blagoslov i gorljivost zaštitnika naše Provincije sv. Jeronima!.*

U ovoj, njemu uvijek omiljenoj samostanskoj crkvi sv. Frane na Obali u Splitu, fra Paško je posljednje godine svoga života proveo u slavljenju sakramenata, uglavnom euharistije i pomirenja, a po potrebi i drugih sakramenata, vjenčanja i krštenja, pri čemu je bio na raspolaganju otvorenosti duha i vedrinom naravi.

Zbog narušenog zdravlja, fra Paško je početkom 2024. započeo razne pretrage u splitskoj bolnici, a zbog pogoršanja i neuspjavanja da se otkrije opasna bolest, u srpnju ove g. došao je u Zagreb na pretrage u bolnicu „Sveti Duh“. Budući da mu je uskoro ustanovljena ozbiljna dijagnoza „akutna leukemija“, fra Paško je zadržan u bolnici na intenzivnoj njezi, gdje se pripremao za terapije, koje na žalost nije dočekaao. Iako su liječnici bili svjesni ozbiljnosti njegove dijagnoze ipak se nisu nadali tako brzom završetku njegova zemaljskog života. No, fra Paško kao da je predosjećao da mu se bliži kraj i preseljenje u Očev dom. A u taj dom se zaputio posve svjesno i pripremljeno. Okrjepljen svetim sakramentima, koje mu je podijelio naš subrat fra Filip Musa, bolnički kapelan u bolnici na Svetom Duhu, blago je preminuo u Gospodinu u predvečerje srijede, 30. srpnja o.g. u 78. godini života, 57. redovništva i 50. svećeništva.

Kao što rekoh, fra Paško kao da je predosjećao svoje preseljenje u Očev Dom i zato se svjesno i ozbiljno pripremao. O tome mi je neki dan svjedočio već spomenuti naš subrat fra Filip, koji ga je više puta u bolnici pohodio, ispovjedio, podijelio mu sakrament bolesničkog pomazanja, i više puta se na zahtjev samog fra Paška pomolio nad njim. U samom trenutku smrti podijelio mu je i

apsolutno odrješeno. Fra Filip je na kraju zaključio: „Mogu reći da je fra Paško imao jednu svetu smrt“.

Zato sam i ja za ovu misu zadušnicu izabrao baš ovo evanđelje u kojem Gospodin svoje učenika upozorava da im *bokovi budu opasani i svjetiljke upaljene, a oni slični ljudima što čekaju svoga gospodara kad se vraća sa svadbe da mu odmah otvore čim stigne i pokuca* (Lk 12, 35-37).

Doista, možemo reći da je naš fra Paško ozbiljno shvatio ove Gospodinove riječi. Iako od nas nitko nije mogao povjerovati u tako brzi odlazak našeg subrata, on kao da je predosjećao i ozbiljno se pripremao da s Gospodinom uredi sve račune i u miru čeka susret s Njim. Ova njegova priprema za prijelaz živi je primjer i poticaj svakome od nas da i mi u tome budemo budni.

Zasigurno da nam je fra Paško ostavio mnogih lijepih primjera na kojima se danas zahvaljujemo Gospodinu, ali posebno su bili znakoviti njegovi posljednji dani. Nemojmo si zato ni mi nikad dopustiti da nas životne brige i teškoće toliko zaokupe da zaboravimo ovu istinu, koliko je važna pripravnost za Gospodina. *Opasanih bokova i s upaljenim svjetiljkama*. Zato nastojmo uvijek paziti da živimo u Božjoj milosti – povezanosti s Njime.

Svi smo mi slabi i grešni ljudi. I naš fra Paško je bio svjestan svojih slabosti, i kako je bio vedre naravi, znao se šaliti i na vlastiti račun. No, baš zato je bio još svjesniji važnosti predanosti Gospodinu i budnosti za konačni susret s Njime. Svi koji smo ga poznavali, znali smo ga po njegovom vedrom duhu i razdraganom bratskom susretanju, mnogim vedrim i duhovitim razgovorima. Možemo reći da je u zajednicu unosio veselje i život. Rado se zanimao za svakoga i svakome se rado obraćao. U svojoj službi kao svećenik doista se trudio predano i svečano slaviti euharistiju i sakramente te oduševljeno naviještati i tumačiti Božju Riječ.

Zato dok zahvaljujemo Gospodinu za dar njegova života i svega onoga što je Bog lijepo i dobro učinio po njemu, molimo i milost Božju da ga nagradi nagradom vječnog života.

Ujedno želim zahvaliti i braći samostana sv. Franje ovdje u Splitu, na čelu s gvardijanom fra Martinom Jakovićem za brigu u danima poboljšavanja fra Paška te posebno za organizaciju sprovoda i svega u vezi s time.

Koristim se ovom prilikom da zahvalim i braći zagrebačkog samostana, na čelu s gvardijanom fra Josipom Petonjićem, za brigu u vrijeme posljednjih dana fra Paškova života u Zagrebu. Hvala

i našoj subračim fra Tomislavu Glavniku i fra Peri Džidi oko zauzimanja da fra Paško dođe što prije u bolnicu na Sveti Duh na liječenje. Zahvalu upućujem i osoblju, kako bolnice u Splitu tako i bolnice u Zagrebu.

Na kraju, hvala i obitelji i rodbini našeg subrata fra Paška, kojima u ime cijele naše Provincije i svoje osobno još jednom izražavam iskrenu sućut i želim utjehu nade u vječni život.

A fra Paška predajemo zagovoru i preporuci Nebeske Majke, koju je on odano štovao kao Bezgrešnu Djevicu, da ga Gospodin nagradi životom vječnim za predani rad u njegovu vinogradu i razveseli ga sjajem svoga svetog lica. Neka mu podari *vječni pokoj a svjetlost vječna neka mu svijetli! Amen*.

PREMINUO FRA DAMJAN (ZDRAVKO) GLAVAŠ

fra Damjan (Zdravko) Glavaš blago je u Gospodinu preminuo u nedjelju, 30. studenog 2025. u Splitu, u 89. godini života, 71. redovništva i 63. svećeništva. Ispraćaj pokojnog fra Damjana bio je u četvrtak, 4. prosinca 2025. godine u 14:30 sati na gradskom groblju Lovrinac slavljen misom zadušnice, a potom je uslijedio sprovod na samostanskoj grobnici gdje je i tijelo pokojnika ukopano.

Govor o. Provincijala na sprovodu fra Damjana Glavaša

Preuzvišeni O. Nadbiskupe Zdenko, mnp. o. Provincijale Milane, poštovani Gvardijana splitskog samostana, fra Martine, poštovana i draga subračo svećenici i redovnici, a na poseban način poštovana i draga ožalošćena obitelji i rodbino, prijatelji i znanci pokojnog fra Damjana.

U ovom trenutku rastanka od posmrtnih ostataka našeg fra Damjana, želim se barem malo prisjetiti njegova života i u kratkim i sažetim crtama svega onoga što je Bog po njemu činio i tako zahvaliti Bogu za njegov život i njegovo svećeničko i redovničko poslanje.

FRA DAMJAN (ZDRAVKO) GLAVAŠ, rođen je 18. listopada 1937. godine u Drinovcima, BIH gdje je na krštenju, 19. listopada iste godine u župi sv. Mihovila Arkandela, dobio ime Zdravko. Njegovi roditelji, Petar Glavaš, i Matija r. Majić, lijepo su ga i pobožno odgojili i time mu otvorili put prema odazivu na Božji poziv.

Četiri razreda osnovne škole završio je u Drinovcima. Nakon toga je dva razreda gimnazije (1949./50.), današnji 5. i 6. razred osmogodišnje škole završio u Ljubuškom 1950./51., dok je 7. razred osmogodišnje škole polazio u Donjim Sovićima, gdje je na kraju te godine položio malu maturu to jest „niži tečajni ispit“.

Nakon toga se fra Damjan javio u sjemenište, osjećajući duhovni poziv. Imao je namjeru ući u Hercegovačku franjevačku provinciju. No kako tamo nisu mogli svi biti primljeni, fra Damjan završava s još nekim kolegama u sjemeništu franjevača konventualaca na Svetom Duhu u Zagrebu. Odmah je bio upisan na „Interdijecezansku vjersku srednju školu u Zagrebu“, na Šalati, koju su već uz druge pohađali njegovi kolege fra Bernardin Filinić i fra Ljudevit Maračić. U ovoj školi završio je školovanje do 6. razreda gimnazije (današnji 2. srednje). Nakon toga 1. kolovoza 1954. godine započeo je s kolegama novicijat u Zagrebu, koji je nastavio i završio u Cresu, gdje je 2. kolovoza 1955. položio prve redovničke zavjete. U novicijatu mu je bio magister O. Dionizije Drnić, kojeg se uvijek rado prisjećao.

Nakon novicijata, Fra Damjan je 7. i 8. razred gimnazije završio u jednoj školskoj godini (1956./57.) u „Srednjoj vjerskoj školi Hrvatske franjevačke provincije“ na Kaptolu u Zagrebu. Usporedo s gimnazijom pohađao je i Rimokatolički bogoslovski fakultet u Zagrebu kao izvanredni student kroz tri godine, a po svršetku gimnazije kao redoviti student druge tri godine.

Od 1957. do 1959. fra Damjan je služio vojni rok u Štipu, Prilepu i Skopju. Zanimljivo da je vojni rok služio zajedno s fra Bonaventurom Dudom, koji je već u to vrijeme bio završio cijelo školovanje.

Nakon vojske 1960. godine položio je ispit zrelosti, odnosno veliku maturu u istoj franjevačkoj srednjoj školi na Kaptolu.

Svečane redovničke zavjete položio je 4. listopada 1960. godine u Zagrebu, a tonsuru i niže re-

dove primio je iste, 1960. godine, nakon svećanih zavjeta. Subđakonat je primio 16. rujna 1962., a đakonat tjedan dana kasnije, 23. rujna 1962. u Zagrebu.

Za svećenika je zaređen, zajedno sa svojim kolegama, u crkvi sv. Antuna u Zagrebu, 2. prosinca 1962., po rukama mons. Franje Salis-Seewisa, pomoćnoga zagrebačkog biskupa.

Mladu misu fra Damjan je slavio u Drinovcima 30. prosinca 1962. i, kako piše fra Augustin Kordić u biografiji za proslavu njihove 50. godišnjice misništva, tada je bila ciča zima s mnogo snijega, tako da je njegov propovjednik, fra Ivon Čuk, u posljednji tren uspio doći, i održati lijepu propovijed.

23. rujna 1963. godine fra Damjan je dodijeljen „de familia“ splitskom samostanu sv. Franje. U samostanu i crkvi obavljao je dužnosti koje su svojstvene svakom redovniku i svećeniku.

Na Provincijskom kapitolu 1965. godine fra Damjan je dodijeljen samostanu sv. Franje u Šibeniku. O. Provincijal ga delegira, 25. kolovoza 1965., da ga zastupa na mladoj misi jednoga našega tadašnjeg svećenika (fra Fabijan Rajič), kome je fra Damjan i propovijedao na toj misi.

U Provincijskom arhivu nije sačuvano pismo koje je fra Damjan iz Šibenika 1965. godine pisao o. Provincijalu, u kojem mu je iznio vjerojatno neke svoje poteškoće, ali je sačuvan odgovor o. Provincijala u kojem između ostalog stoji: *Moraš znati da to nije Split gdje je crkva daleko više posjećena. To je Šibenik ... Ne dopusti nikada mjesto malodušnosti. Učini što više možeš i budi miran. Koliko ćeš uspjeti, ne ovisi o tebi, nego od milosti koje Drugi dijeli prema Njegovom božanskom Promislu i onima koji je imaju primiti. Bit ću iskren: želio sam da upravo ti dođeš na to mjesto, jer ti je Gospodin dao stanovitih sposobnosti, da za Njegovu slavu radiš.* Očito da ga je ovo Provincijalovo pismo ohrabrilo jer je prihvatio poglavarev savjet i u poslušnosti i raspoloživosti tu i zauzeto radio. Poznato nam je da se baš kroz to vrijeme u Šibeniku posebno spremio i za pučke misije te „iskovao“ svoje umijeće i poslanje oduševljenog propovjednika.

Nakon tog vremena, fra Marijan Žugaj, tadašnji provincijal, imenovao je fra Damjana 15. rujna 1966. gvardijanom samostana sv. Franje u Šibeniku. Kroz to vrijeme fra Damjan je vodio obnovu i preuređenje šibenske crkve i samostana, kako bi se što bolje pripremili za proglašenje crkve sv. Franje nacionalnim svetištem sv. Nikole Tavelića.

Od 21. kolovoza 1971. godine imenovan je i članom provincijske komisije za graditeljstvo, a 17.

lipnja 1972. postao je definatorom Provincije. Na istu službu izabran je i na Provincijском kapitulу 1974. godine. Kroz to vrijeme fra Damjan boravi u Zagrebu.

Od 1971 do 1977. bio je gvardijan zagrebačkog samostana na Svetom Duhu. Dok je bio gvardijan svetoduškog samostana, više je toga obnovljeno ili preuređeno u samostanu i crkvi sv. Antuna, a iz Njemačke su nabavljena postrojenja za zagrijavanje crkve sv. Antuna.

22. ožujka 1977. fra Damjan je imenovan članom Svećeničkog vijeća Zagrebačke nadbiskupije na tri godine.

Nakon tih godina u Zagrebu, na Provincijском kapitulу 1977. godine izabran je za gvardijana samostana sv. Franje u Splitu i praktički od tada ostaje na jugu Domovine, vezan za naše samostane u Splitu i Visu.

15. siječnja 1980. mons. Frane Franić, nadbiskup splitski, imenovao je fra Damjana članom Nadbiskupskog vijeća za pastoral obitelji, a nekoliko godina kasnije mons. Franić, imenovao ga je najprije sužupnikom župe sv. Stjepana pod Borima u Splitu, a kasnije i župnikom spomenute župe, 5. svibnja 1989.

Te iste godine na Provincijском kapitulу 1989. godine fra Damjan je ponovo izabran za gvardijana splitskog samostana i u tom mandatu vodio je obnovu samostana i crkve sv. Franje. Na kapitulу 1992. godine fra Damjan je imenovan i članom Komisije za očuvanje i održavanje dragocjenih i muzejskih vrijednosti naše Provincije. Osim toga mnogo puta je bio delegat na Provincijским kapitulima, čak i na prošlom 2022.

Godine 1995. fra Damjan prestaje biti gvardijanom u Splitu. Kako je ipak ostao u Splitu, i poznavajući situaciju, podnio je najveći teret oko proslave 500. obljetnice tiskanja Lekcionara fra Bernardina Splićanina 1995. godine. Na Izvanrednom provincijском kapitulу 1999. godine fra Damjan je izabran za člana Kapitularne komisije „ad hoc“ za obnovu i dogradnju zagrebačke kuće. A na Provincijском kapitulу 2006. godine fra Damjan je izabran za gvardijana samostana sv. Jere u Visu, a što mu je produženo i na Provincijском kapitulу 2010. Za vrijeme svoje gvardijanske službe u viškom samostanu jedno vrijeme (od siječnja 2017. do 2018.) vrši službu sužupnika u župi Uznesenja Marijina u gradu Visu.

O tome što je fra Damjan sve radio u materijalnom i duhovnom pogledu za samostan sv. Franje u Splitu i sv. Jere u Visu, kako piše njegov kolega fra Augustin, trebala bi podebela knjiga.

S dekretom provincijского ministra, od 1. srpnja 2018. fra Damjan je imenovan članom samostanskog bratstva sv. Frane u Splitu, gdje je do dana svoje smrti vršio službu ispovjednika, propovjednika, vikara gvardijana samostana i duhovnog asistenta OFS-a.

Osim što je bio mjesni duhovni asistent Franjevačkoga svjetovnog reda u Splitu, od 15. siječnja 2003. do danas, bio je i područni duhovni asistent Splitskog područja Franjevačkoga svjetovnog reda. Tu službu vršio je vjerno i zauzeto do svoje smrti.

Dana 23. travnja 2023.g. Grad Vis dodijelio je fra Damjanu „Nagradu grada Visa – osobna nagrada“ kao javno priznanje za duhovnost, humanost i nesebičnost.

Ono čime bih htio završiti ovaj kratki pregled fra Damjanova života jesu njegove riječi koje je zapisao u svoj dnevnik prije svoga svećeničkog ređenja, a koje su, čini mi se ostale duboko urezane u njegovo srce i obilježile cijeli njegov život. Tom prilikom je fra Damjan napisao slijedeće: *Na kraju ovih duhovnih vježbi, koje je i ovog puta vodio magister o. Celestin Tomić, na njegovu preporuku donio sam neke odluke: Uvijek se prisjećaj svojeg dostojanstva! Bolje je biti mrtav nego mlak, i još više, bolje je umrijeti nego sagriješiti! Budem li se držao ovih uputa i odluka, postat ću i ostati ono što želim, a i svi oko mene: dobar i svet svećenik!*

Eto, možemo reći da je to bila misao vodilja koja ga je vodila u cijelom njegovom plodnom svećeničkom i redovničkom životu kao malog brata sv. Franje. Gospodin je fra Damjanu podario lijepu i mirnu smrt. Može se uistinu reći da je blago usnuo u Gospodinu, smrću pravednika! Njegov zemaljski život se ugasio u nedjelju 30. studenog 2025. godine tijekom sna u samostanu sv. Frane u Splitu.

Iako je već bio zakoračio u 89. godinu života, ipak nas je njegova smrt sve iznenadila, jer se na njemu nije vidjelo da bi mu tjelesne i duhovne snage oslabile. Djelovao je i služio kao da mu je bilo barem 15 i 20 godina manje nego što je stvarno imao. Nikad se ni na što nije tužio i žalio, nikad izvlačio, bio je ponosan na svoje franjevačko zvanje u kojem se kroz godine života uistinu usavršavao i sve više posvećivao.

Inače je bio radosnog i razdraganog duha, uvijek nas je srdačno dočekivao, rado se družio u bratskim susretima i bio ohrabrenje mlađima. Znao se radovati uspjesima drugih i poticao svaku pozitivnu inicijativu.

Zato uistinu imamo zašto zahvaljivati Gospodinu za toga našeg brata, nestora Provincije, do nedavno najstarijeg člana, ali nikad umirovljenog, uvijek aktivnog i požrtvovnog u službi do posljednjeg dana.

Dok za njega zahvaljujemo Bogu, želim se u ime cijele Provincije zahvaliti i samostanu sv. Frane u Splitu, na čelu s Gvardijanom, za sve ono što je činio za fra Damjana, kao i za organizaciju ovog sprovoda i svega što ide uz to. Zahvaljujem preuzvišenom Ocu Nadbiskupu za dolazak i predslavljenje sv. mise, Provincijalu Slovenske provincije, svim svećenicima, redovnicima i laicima koji su izrazili svoju kršćansku sućut povodom smrti fra Damjana. Iskreni hvala i fra Damjanovoj obitelji i rodbini te svima, a posebno njegovim najbližima, subraći fra Teofilu i Vitomiru, te svima ožalošćenima izražavam iskrenu sućut i utjehu vjere u uskrsnuće i vječni život.

Neka Gospodin pok. fra Damjanu podari vječni pokoj i svjetlost vječna neka mu svijetli!

PREMINUO FRA IVAN KOVAČEVIĆ

fra Ivan Kovačević blago je u Gospodinu preminuo, u srijedu, 3. prosinca 2025. u Hanau (Njemačka), u 68. godini života, 48. redovništva i 42. svećeništva. Ispraćaj iz crkve sv. Josipa u Hanau bio je u srijedu 10. prosinca 2025. u 16 sati, a sveta misa zadušnica i sprovodni obredi u petak, 12. prosinca 2025. u 11 sati u Bazilici sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu, a potom je uslijedio ukop u kripti kapelice Svetoga Duha.

OPROŠTAJ VJERNIKA HKM HANAU OD FRA IVANA KOVAČEVIĆA

U srijedu, 10. prosinca, u gradu Hanau je slavljena sveta misa zadušnica i oproštaj od fra Ivana

Kovačevića, svećenika Hrvatske provincije franjevac konventualaca i voditelja Hrvatske katoličke misije Hanau od 2006. do 3. prosinca 2025. godine, kada je iznenada preminuo u 68. godini života, 48. godini redovništva i 42. godini svećeništva.

Crkva svetog Josipa u Hanau je bila dupkom puna vjernika koji su željeli ispratiti svoga svećenika i dugogodišnjeg voditelja Misije, fra Ivana. Ispraćaju je prethodila molitva svete krunice i sveta misa zadušnica, koju je predslavio delegat Dušobrižništva za Hrvate u Njemačkoj fra Petar Klapež u koncelebraciji još dvadeset i šestorice svećenika i jednog đakona.

U propovijedi je fra Petar naglasio fra Ivanovu otvorenost srca, misionarski duh i bliskost ljudima koju je pokazivao do posljednjeg trenutka života, unatoč fizičkim teškoćama. „Ako bismo u ovom trenutku oprostaja od našeg fra Ivana željeli nešto posebno istaknuti, onda bismo to mogli sažeti u dvije riječi, koje su obilježile njegovu svećeničko-redovničko poslanje a to su: milosrđe i radost evanđelja. Fra Ivan je u svom svećeničkom poslanju uvijek u središte stavljao evanđelje milosrđa, neprestano ističući da se Bog nikada ne umara opraštati nam: Bog oprašta uvijek, bez obzira na okolnosti onoga tko traži oprost i vraća se na pravi put“, rekao je fra Petar, dodavši da je fra Ivan bio posebno osjetljiv na sudbine ljudi s kojima je istinski dijelio tjeskobe, patnje i nade života.

Molitvu vjernika, koja je bila i osobni oproštaj od fra Ivana Kovačevića, pročitao je njegov subrat s kojim je zajedno prošle godine proslavio 40 godina svećeništva, fra Pero Šestak, voditelj Hrvatske katoličke misije Schleswig-Holstein.

Nakon završnog blagoslova, fra Ivan Penava, voditelj Hrvatske katoličke misije Würzburg, koji se uz pomoć vjernika misije Hanau, posebno tajnice Dajane Jozić, pobrinuo oko organizacije oproštaja i ispraćaja pokojnika, pročitao je pismo provincijala Hrvatske provincije franjevac konventualaca fra Miljenka Hontića. Uz životopis, provincijal Hontić je napisao da je fra Ivan Kovačević bio „čovjek dobre duše, osoba osviještenog domoljublja, poštenog čovjekoljublja i vjernog bogoljublja. Živio je jednostavno i franjevački svoju vjeru i svoj poziv. Nije se previše brinuo za sebe, nego je više mislio na druge, posebno svoje župljane. Uvijek je s radošću gledao kako pomoći potrebnima, rado je i često *špendirao*, a za tu kršćansku solidarnost i dobrohotnost odgajao je i svoje vjernike i zajedno s njima također mnogima pomogao. Nikad nije dopuštao da se njega časti, nego bi mu uvijek bilo drago druge počastiti i zato su ga svi voljeli.“ Također je istaknuo jednu želju fra Ivana Kovačevića, koju je izrazio još

kao student u jednom pismu davne 1984. godine: „Još u novicijatu mislim da sam osjetio potrebu poći u misije“, piše fra Ivan u pismu i nastavlja: „Takav unutarnji poziv u početku sam smatrao da je privremen. Ili kao da se rađa u meni sklonost za avanturu, iako mi se čini da avanturi nikad nisam bio sklon. Godinama, kroz studij, taj poziv priopćio sam tadašnjem magistru (...). Sada zbilja ne znam što mi je činiti. Zato mislim, s moje strane, da je to najbolje prepustiti Gospodinu, ako ja budem potreban misijama u Africi, Europi, Aziji ili Americi, već će se On pobrinuti da to i ostvari na svoj način. U Njegovu Svemogućnost imao sam puno prilika da se uvjerim...“. Božja providnost ga je odvela na svojevrsno misijsko poslanje, najprije u Pančevo, a potom i u Njemačku, gdje je proveo najveći dio svoga života.

U ime biskupije Fulda, govor je uputio vlč. Hans Paul Dehm, predstavnik za zajednice materinjeg jezika pri biskupiji Fulda; u ime njemačke župe se obratio vlč. Andreas Weber, dekan Hanaua; fra Kristijan Montina kao predstavnik hrvatskih svećenika Rajnsko-majnskog pastoralnog područja te vlč. Mario Lukes, svećenik koji djeluje na njemačkoj župi, ali čije je duhovno zvanje stasalo u Hrvatskoj katoličkoj misiji Hanau. Naposljetku je govor u ime pokojnikove sestre Ane, zeta Mate, nećakinje Ane i ostale rodbine, izrekao nećak Ivan.

Pokojni fra Ivan Kovačević je uz mnogo emocija vjernika Hrvatske katoličke misije Hanau, koju je vodio gotovo 19 godina, ispraćen u Zagreb, gdje je predviđen pokop u petak, 12. prosinca 2025. godine u kripti kapelice Svetoga Duha.

MISA ZADUŠNICA I SPROVODNI OBREDI FRA IVANA KOVAČEVIĆA U BAZILICI SV. ANTUNA PADOVANSKOG U ZAGREBU

Fra Ivan Kovačević, član Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, koji je preminuo u srijedu 3. prosinca 2025. u Hanau (Njemačka), u 68. godini života, 48. redovništva i 42. svećeništva, ukopan je u petak, 12. prosinca 2025. g. u kripti kapelice Svetoga Duha u Zagrebu.

Prije ukopa, misu zadušnicu u Bazilici sv. Antuna Padovanskoga predslavio je provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Miljenko Hontić, u zajedništvu predstavnika provincijskog ministra slovenske Provincije fra Janeza Kurbusa, predstavnika biskupije Fulda, zagrebačkog gvardijana fra Ivana Karlića te dvadesetak svećenika.

Fra Miljenko Hontić je zahvalio Bogu za život i služenje fra Ivana Kovačevića, čiji je život bio obilježen skromnošću, jednostavnošću i predanošću franjevačkom pozivu. Fra Ivan je uvijek nastojao živjeti evanđeosku malenost i služiti ljudima, u domovini i u inozemstvu, osobito u Hrvatskoj katoličkoj misiji Hanau, gdje je proveo svoje posljednje godine. Vjernici, subrača i sve zajednice kojima je služio izrazili su snažnu zahvalnost i ljubav, što se osobito vidjelo u danima oproštaja.

Nakon popričesne molitve pročitana je sažalnica slovenskog provincijala fra Milana Kosa, oproštajni govor u ime svećenika biskupije Fulda te se na kraju, u ime obitelji pozdravnim govorom obratila nećakinja pokojnog fra Ivana Kovačevića.

Zagrebački gvardijan fra Ivan Karlić vodio je sprovodne obrede u kapelici Svetoga Duha, gdje je tijelo pokojnog fra Ivana Kovačevića ukopano.

Homilija o. Provincijala na sprovodu fra Ivana Kovačevića

Poštovana i draga braćo i sestre,

ožalošćena rodbino, braćo svećenici i redovnici, prijatelji i znanci našega pokojnog subrata, fra Ivana Kovačevića!

U ovom trenutku rastanka s njegovim posmrtnim ostacima, želimo se još jednom prisjetiti svega onoga što je Bog po njemu dobro i lijepo činio, u njegovih 67 godina, koje mu je podario.

U isto vrijeme, to je prilika da za sve to podamo hvalu i slavu Svevišnjem Bogu što nam je

darovao našeg brata, ali također da i samom fra Ivanu kažemo iskreni hvala te ga u svojim molitvama preporučimo Nebeskome Ocu, koji je naš „izvor i uvir“ i kome ćemo svi jednog dana doći.

Malo prije smo čuli u evanđelju kako Isus najprije hvali i slavi svoga Oca što je tajne kraljevstva nebeskog objavio malenima, a u drugom dijelu evanđeoskog odlomka poziva sve umorne i opterećene da dođu k njemu kako bi ih on odmorio.

U ovim riječima možemo iščitati i život našeg fra Ivana. Nije se smatrao mudrim i umnim, nije imao ni titule ni doktorate, nego je bio jednostavan, maleni brat sv. Franje. A upravo ta malenost, koja u mentalitetu ovog svijeta nikad nije bila posebno na cijeni, pred Bogom je nešto vrlo važno. Stav evanđeoske malenosti u nekom čovjeku jest preduvjet da Bog može u njemu i po njemu djelovati. Ako se netko osjeća velik, sposoban i samodostatan, tada Bog u njemu na može djelovati. Zato možemo reći da je i naš fra Ivan, iako naizgled malen u ljudskim očima, baš zato bio otvoren Božjoj milosti te je Bog po njemu mogao činiti dobra djela i biti ohrabrenje mnogima.

Nadalje, onaj Isusov poziv svim umornima i opterećenima kako bi u Njemu našli svoj odmor, itekako je bio fra Ivanu poznat i važan. Naime, kroz mnoge nedaće života, kroz koje je prolazio, bolesti, kušnje i nerazumijevanja, uvijek je u susretu s Gospodinom nalazio pravu utjehu, novo ohrabrenje i novu životnu snagu. Zato se ovom prilikom želim barem ukratko osvrnuti na život našeg subrata fra Ivana...

Rođen je 22. rujna 1958. godine u Zahumu (Prozor – Bosna i Hercegovina), Župa sv. Franje Asiškog u Rumbocima, od oca Joze i Ivuše rođ. Fofić.

Osnovnu školu pohađao je u Šćitu, od 1966. do 1974.g.

Nakon završene osnovne škole ulazi u naše malo sjemenište na Svetom Duhu i u Zagrebu upisuje srednju školu za građevinska zanimanja, smjer montažerstvo (1974.-1977.)

Po završetku srednje škole upućuje molbu o. Provincijalu za ulazak u novicijjat, vrlo jednostavnim ali iskrenim riječima: „Molim gore navedeni naslov da me primi u novicijjat, jer imam želju da postanem fratar i svećenik“. Takav je bio fra Ivan, nije puno komplicirao, bio je direktan i jasan.

Nakon što je završio novicijjat u Cresu, položio je prve redovničke zavjete 2. kolovoza 1978. Po završetku novicijjata, upisuje se na Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu, gdje studira filozofiju i teologiju od 1978. do 1984.

Svečane zavjete položio je 4. listopada 1983. u crkvi sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu. Godinu dana nakon toga, fra Ivan je zaređen za đakona u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zagrebu 25. ožujka 1984., po rukama zagrebačkog nadbiskupa mons. Franje Kuharića.

Upravo iz tog vremena, prije đakonskog ređenja, postoji pismo datirano 18. veljače 1984., u kojem fra Ivan očituje svoju želju da pođe u misije. U tom pismu on piše sljedeće: „Još u novicijatu mislim da sam osjetio potrebu poći u misije. Takav unutarnji poziv u početku sam smatrao da je privremen. Ili kao da se rađa u meni sklonost za avanturu, iako mi se čini da avanturi nikad nisam bio sklon. Godinama, kroz studij, taj poziv priopćio sam tadašnjem magistru p. Stjepanu Gaguliću. Njemu je to bilo drago čuti, podržao je moju želju, ohrabrio me, tako da mi je preporučio da se molim na tu nakanu, a da će se on kao magistar pobrinuti da što lakše svladam potrebni jezik... (...) Sada zbilja ne znam što mi je činiti. Zato mislim, s moje strane, da je to najbolje prepustiti Gospodinu, ako ja budem potreban misijama u Africi, Europi, Aziji ili Americi, već će se On pobrinuti da to i ostvari na svoj način. U Njegovu Svemogućnost, imao sam puno prilika da se uvjerim...“.

Kako nam je poznato, u to vrijeme do odlaska u misije nije došlo, barem ne na onaj klasičan način, ali ga je zato malo kasnije Božja providnost na drugi način poslala u misije, tj. na dušobrižničke službe izvan Hrvatske.

Svoju đakonsko pastoralnu godinu vršio je u Župi sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu, a za svećenika je zaređen 24. lipnja 1984. u zagrebačkoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije po rukama zagrebačkog nadbiskupa mons. Franje Kuharića.

Mladu misu slavio je u Rumbocima, 15. srpnja 1984., a kao svoj mladomisnički moto uzeo je redak: „U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani“ (Rim 12,12). Oni koji ga bolje poznaju, vjerujem da mogu potvrditi da su ga ove riječi obilježile i prožele cijeli njegov život: bio je doista radostan u nadi, u nevolji strpljiv, a u molitvi postojan.

Nakon svećeničkog ređenja, dana 15. srpnja 1985. imenovan je članom samostana i kapelanom župe sv. Karla Boromejskog u Pančevu (Srbija), a nakon provincijskog kapitula 1986., fra Ivan je imenovan gvardijanom i župnikom te iste župe i samostana te će tu službu vršiti od 1986. do 1992.

Nakon što je morao otići iz Pančeva, fra Ivan je u vihoru Domovinskog rata boravio u samostanu sv. Frane u Splitu kao član zajednice od 1992. do 1993. Nakon toga, imenovan je kapelanom župe

Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima te će tu službu vršiti od 1993. do 1994.g. No, ubrzo je iza toga poslan na ispomoć u Njemačku, tj. od 1994. do 2006., bio je član njemačke samostanske zajednice u Koelnu, u samostanu koji pripada Njemačkoj provinciji sv. Elizabete OFMConv. Tu je dobro naučio njemački jezik i upoznao prilike u toj zemlji kao i stanje u Njemačkoj Crkvi.

Možda je upravo zbog toga, nakon provincijskog kapitula 2006., upravo on bio imenovan voditeljem Hrvatske katoličke misije u Hanau-Fulda gdje je ostao sve do svoje smrti, kroz punih 19 godina.

I kao što nam je poznato, život fra Ivana Kovačevića ugasio se u srijedu, 3. prosinca 2025. godine u župskoj kući HKM Hanau.

Ta iznenadna smrt sve nas je „šokirala“. Iako smo znali da nije najboljeg zdravlja i da je prije nekoliko godina prebrodio tešku operaciju i mnoga zračenja, on se nikad nije žalio niti o svojim bolestima puno govorio.

Oni koji su mu bili bliže, znaju da je bio prije svega čovjek velikog i dobrog srca. Još kad sam bio na službi u Rimu kao generalni definator i asistent, od 2007. do 2019., a posebno ovih posljednjih godina kao provincijal više puta sam dolazio kod fra Ivana i bio njegov gost. Uvijek me rado pozivao i radosno dočekivao, a još velikodušnije izražavao svoje gostoprimstvo.

Možda se koji put nekima činio pomalo pre-direktan, onako na prvu, ali tko je duže bio s njim, znao je da iza toga stoji čovjek dobre duše. Bio je osoba osviještenog domoljublja, poštenog čovjekoljublja i vjernog bogoljublja. Živio je jednostavno i franjevački svoju vjeru i svoj poziv. Nije se previše brinuo za sebe, nego je više mislio na druge, posebno na svoje župljane.

Uvijek je s radošću gledao kako pomoći potrebnima, rado je i često „špendirao“, kako to kažu Nijemci, a za tu kršćansku solidarnost i dobrohotnost odgajao je i svoje vjernike i zajedno s njima također mnogima pomogao. Nikad nije dopuštao da se njega časti, nego bi mu uvijek bilo drago druge počastiti i zato su ga svi voljeli.

S radošću i simpatijom se sjećam raznih slavlja koje je organizirao sa svojim župljanima, a posebno je bilo lijepo i svečano na prošlogodišnjoj proslavi 40. obljetnice njegova svećeničkog ređenja, zajedno s njegovim kolegom i subratom fra Perom Šestakom, gdje se uistinu vidjelo da voli svoje vjernike i da je on voljen od njih.

Zato ovom prigodom želim zahvaliti svim vjernicima ove misije u gradovima Hanau, Fuldi i Marburgu, ali i cijeloj okolici, koji su bili vezani uz

ovu HKM i živjeli svoju vjeru s fra Ivanom. Prije dva dana, u srijedu, bio je dirljiv oproštaj i ispraćaj njegova tijela u Hanau, gdje se okupilo 28 svećenika i puna crkva vjernika.

Ovom prilikom želim zahvaliti delegatu inozemne pastve u Njemačkoj, fra Petru Klapežu, što je predslavio pogrebnu misu u Hanau i što je ovih prošlih dana uskočio i zamijenio fra Ivana za misna slavlja u toj misiji.

Također želim zahvaliti subratu fra Ivanu Penavi, koji djeluje u HKM Würzburg – Aschaffenburg, na organizaciji ispraćaja u srijedu, kao i fra Peri Šestaku iz Neumüstera, koji je također bio prisutan.

Ovom se prigodom želim zahvaliti i onima koji su fra Ivanu bili bliži suradnici, na poseban način tajnici gđi. Dajani Jozić, ali i drugima, koji su rado pomagali i surađivali u misiji, među kojima je često spominjao i članove svoje Frame i s njima se ponosio. Jednom riječju, iskrena HVALA svima!

Na kraju, još jednom, u ime cijele naše Provincije i svoje osobno, izražavam iskrenu kršćansku sućut najprije njegovoj ožalošćenoj rodbini, zatim župljanima i svim prijateljima i znancima našeg fra Ivana, želeći svima živu utjehu nade u vječni život!

A našem fra Ivanu neka Nebeski Otac podari svoj mir i vječni odmor od svih životnih tegoba i križeva te mu bude milosrdan za njegove slabosti i grijehe, koje je imao kao i svaki drugi čovjek.

Za sve pak ono dobro što nam je Bog po našem fra Ivanu darovao, neka ga nagradi blaženim gledanjem njegova lica sa svima evanđeoski malenima, a koji su već bogato nagrađeni i proslavljeni u kraljevstvu nebeskom! Amen.

UPISATI U KNJIGU NEKROLOGIJA

30. srpnja 2025.
Zagreb
<p style="text-align: center;">Fra PAŠKO MANDURIĆ, preminuo u 78. godini života, 57. redovništva i 50. svećeništva. Preko 35 godina života djelovao je u službi voditelja Hrvatske katoličke misije u Würzburgu u Njemačkoj. Posljednje godine svoga života proveo je u splitskom samostanu. Fra Paško je za života bio vedre naravi, te je bio voljeni ispovjednik.</p>

30. studenog 2025.
Split
<p style="text-align: center;">Fra DAMJAN (ZDRAVKO) GLAVAŠ, blago je u Gospodinu preminuo u 89. godini života, 71. redovništva i 63. svećeništva. Bio je gvardijan u samostanima: Šibeniku, Splitu, Zagrebu i Visu. Za dobra koja je učinio nagrađen je nagradom Grada Visa 2023. Fra Damjan je bio vedre i miroljubive naravi, voljeni ispovjednik, propovjednik i duhovni asistent OFS-a.</p>

3. prosinca 2025.
Hanau (Njemačka)
<p style="text-align: center;">Fra IVAN KOVAČEVIĆ, preminuo u 68. godini života, 48. redovništva i 42. svećeništva. Bio je posljednji gvardijan samostana u Pančevu (Srbija). Dvanaest godina bio je član samostana u Kölnu, a od 2006. pa do svoje smrti bio je upravitelj Hrvatske katoličke misije u Hanau. Fra Ivan je bio dobrog i velikodušnog srca te je volio pomagati siromašne i potrebite.</p>

9. OBLJETNICE

PROSLAVE U 2025. GODINI

OBLJETNICE ROĐENJA	
fra Ferdinand Ćavar	85 godina
fra Pero Džida	80 godina
fra Stjepan Brčina	45 godina
fra Željko Klarić	40 godina
fra Filip Panza	35 godina
fra Marko Bilanović	30 godina
fra Andrija Ćorluka	25 godina
fra Marko Laštro	25 godina

OBLJETNICE PRVIH ZAVJETA	
fra Teofil Majić	70 godina
fra Kristofor Ćorić	65 godina
fra Nikica Batista	55 godina
fra Miljenko Hontić	40 godina
fra Marko Vrdoljak	40 godina
fra Josip Blažević	35 godina
fra Milan Gelo	15 godina
fra Josip Ivanović	15 godina
fra Ante Koudela	5 godina

OBLJETNICE SVEČANIH ZAVJETA	
fra Teofil Majić	65 godina
fra Augustin Kordić	60 godina
fra Kristofor Ćorić	60 godina
fra Zdravko Tuba	35 godina
fra Marko Vrdoljak	35 godina
fra Željko Klarić	15 godina
fra Josip Petonjić	15 godina
fra Ivan M. Lotar	10 godina
fra Franjo Čolakovac	5 godina

OBLJETNICE SVEĆENIČKOG REĐENJA	
fra Augustin Kordić	60 godina
fra Kristofor Ćorić	55 godina
fra Jeronim Vujić	55 godina
fra Đuro Hontić	40 godina
fra Martin Jaković	35 godina
fra Pero Kelava	35 godina
fra Josip Blažević	30 godina
fra Nikola Rožanković	25 godina
fra Zlatko Vlahek	15 godina
fra Milan Gelo	10 godina
fra Josip Ivanović	10 godina

·GLOBIOS·FRANCIS·Q·

SADRŽAJ

UVODNO SLOVO

Uvodno slovo o. Provincijala3

1. IZ NAŠEGA REDA

Završen Generalni kapitul
Franjevaca konventualaca u Rimu4

Nagovor Pape Lava XIV. povodom audijencije
na kraju Generalnog kapitula franjevaca
konventualaca, zajedno s trinitarcima5

Generalna Kustodija6

Pravilnik za slavljenje provincijskog kapitula
(Verzija 2025.)7

Poruka Generalnog ministra fra Carlosa Trovarellija
za blagdan svetoga Franje 2025.8

2. NAŠA PROVINCIJA

Dekret proglašenja Provincijskih Statuta9

Održane duhovne vježbe u Cresu9

Papa Lav XIV. zaredio našega fra Matea Vujčića10

Euharistijskim slavljem i klanjanjem obilježena
19. obljetnica smrti o. Celestina Tomića11

Proslava Dana Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca u Molvama11

Održan Pripremni odbor za obilježavanje
500. godine smrti fra Antuna Marcella de Petris,
prvoga nakon diobe Reda Generalnog ministra
Reda franjevaca konventualaca iz Cresa13

Duhovne vježbe franjevaca konventualaca u Splitu ..13

„Dani fra Placida“: Komemoracija uz nazočnost
nuncija Lingue14

3. RAD DEFINITORIJA

Održana 34. sjednica Definitorija15

Održana 35. sjednica Definitorija15

Održana 36. sjednica Definitorija16

Održana 37. sjednica Definitorija17

Održana 38. sjednica Definitorija17

Održana 39. sjednica Definitorija18

4. NAŠI MLADI

Ljetni kamp za mlade na Cresu19

Lights of hope“: Hodočašće u sklopu susreta
„Mladi prema Asizu“ i Jubileja mladih19

Održan kamp za mlade na otoku Prviću21

Rezultati natječaja za besplatan smještaj
za studente u Domu sv. Antuna22

Trojica novaka iz Hrvatske Provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca položila
prve redovničke zavjete22

Trojica Hrvata započela novicijat u Asizu22

Dani trajne formacije u Italiji23

„Bog te vraća na tvorničke postavke“ –
Održan Tečaj Filip24

Početak postulature – Cres 2025.25

Proslava sv. Franje Asiškog i svečani zavjeti
fra Sandija Aščića na Svetom Duhu u Zagrebu25

Primanje u službu akolitata26

Polaganje prvih redovničkih zavjeta
fra Dominika Milanovića26

5. IZ NAŠIH SAMOSTANA

U Cresu komemorirana 200. obljetnica
rođenja fra Frane Dobrovića27

Nacionalno hodočašće OFS-a i FRAME
sv. Nikoli Taveliću27

Proslava župnog zaštitnika u župi
sv. Ivana Krstitelja u Puli28

Fra Đuro Vuradin proslavio zlatnu misu31

Mlada misa fra Matea Vujčića u Puli32

Svetkovina sv. Klare Asiške proslavljena je
u ponedjeljak, 11. kolovoza, u samostanskoj crkvi
sestara klarisa u zagrebačkim Mikulićima35

Zagrebačka župa na Bijeniku proslavila
svetkovinu sv. Maksimilijana Kolbea35

U Molvama proslavljena svetkovina
Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo36

Proslava rođenja BDM u Molvama37

Pohod Bezgrešne u život čovjeka patnika
na klinici za tumore u Zagrebu38

Duhovna obnova „Pavlova tajna“ u Vinkovcima39

Svečano obilježena 800. obljetnica
„Pjesme stvorova“ sv. Franje Asiškog praizvedbom
kantate „Ex ore creaturae“ Milana Hibšera39

Održan susret mladih Marija fest Molve 2025.40

Tavelićevo proslavljeno u nacionalnom svetištu
u Šibeniku41

Dobrotvorni koncert „Bezgrešnoj u čast“42

Kardinal Bozanić predslavio euharistijsko slavlje
na Svetom Duhu povodom svetkovine
Bezgrešnog Začeca BDM43

6. IZ INOZEMSTVA

Nadbiskup Hranić na krizmi
u Hrvatskoj katoličkoj misiji Hanau45

Originalni bračni susret održan u Würzburgu46

7. KULTURNI KUTAK

Creski glagoljski misal na velikoj izložbi
u Klovićevim dvorima47

U Bazilici svetog Antuna Padovanskog
predstavljena nova knjiga fra Stjepana Brčine:
Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša47

Objavljeni radovi naše braće48

Znanstveno napredovanje naše braće48

Premještaji braće Provincije u 2025.49

8. NAŠI POKOJNI

Premинуo fra Paško Mandurić49

Premинуo fra Damjan (Zdravko) Glavaš51

Premинуo fra Ivan Kovačević54

Oproštaj vjernika HKM Hanau
od fra Ivana Kovačevića54

Misa zadušnica i sprovodni obredi
fra Ivana Kovačevića
u Bazilici sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu55

Upisati u knjigu nekrologija58

9. OBLJETNICE

Obljetnice rođenja58

Obljetnice prvih zavjeta58

Obljetnice svečanih zavjeta58

Obljetnice svećeničkog ređenja58

**PROVINCIJALAT
FRANJEVACA
KONVENTUALACA
SVETI DUH 31,
10000 ZAGREB
ofmconv@ofmconv.hr
01/3771-888**

